

Gorenjski Glas

PETEK, 7. JUNIJA 2013

LETO LXV, ŠT. 45, CENA 1,70 EUR, 14 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Proti združevanju občin na »horuk«

Namesto več kot dvesto občin naj bi po predlogu ministra za notranje zadeve in javno upravo Gregorja Viranta v prihodnje v Sloveniji imeli le okrog sto občin. Župani manjših občin opozarjajo, da bi to zavrlo razvoj podeželja.

MATEJA RANT

Kranj – Racionalizaciji lokalne samouprave in v tem okviru zmanjševanju števila občin je naklonjen tudi strokovnjak za lokalno samoupravo dr. Stane Vlaj. »A na ho ruk ne bo šlo,« opozarja in dodaja, da bi to moral biti večletni proces, pri čemer bi bilo treba najprej sprejeti strategijo razvoja slovenske lokalne samouprave, ki mora temeljiti na kritični analizi vsega, kar smo dosegli na tem področju. Prepričan je še, da bi morali pri

zmanjševanju števila občin upoštevati, kakšni so geografski, gospodarski in drugi razlogi, da bi ohranili tudi nekatere občine, ki imajo manj kot pet tisoč prebivalcev. »Potrebno bi bilo določiti natančne kriterije in presojati vsako posamezno občino posebej.«

Prav nekih strokovnih kriterijev, je opozoril Vlaj, pa nikoli niso upoštevali pri ustanavljanju občin v preteklosti. Občine so se množile glede na politično trgovino v državnem zboru. »Nekatere stranke so občine jemale kot

svoj plen, da bi iztržile boljši volilni rezultat, pri čemer so povsem pozabili na ljudi,« je kritičen Vlaj. Na pretirano drobljenje Slovenije nas je že po prvem pregledu lokalne samouprave opozoril Svet Evrope, a je do njihovega drugega pregleda v letu 2011 nastalo še 60 novih občin. »To je bil nori vrtiljak ustanavljanja občin,« je oster, kar je bila po njegovem tudi posledica tega, da je zakon o financiranju občin naklonjen majhnim občinam.

► 3. stran

Ob morebitnem združevanju občin bi bile najprej na udaru občine z malo prebivalcev, med njimi tudi občina Jezersko. / Foto: Tina Dokl

Predsedniku predstavili probleme

Občino Bohinj je v torek obiskal predsednik republike Borut Pahor. Srečal se je s predstavniki občine, krajevnih in agrarnih skupnosti ter bohinjskega turizma.

ANDRAŽ SODJA

Bohinjska Bistrica – Na srečanju s predstavniki občine, krajevnih in agrarnih skupnosti je beseda tekla predvsem o ovirah, ki jih Bohinjcem postavlja Triglavski narodni park. V agrarnih skupnosti tako opozarjajo, da so jim kršene ustavne pravice razpolaganja z zemljišči na območju parka, soočajo pa se tudi z drugimi ovirami. Predsednik krajevnih skupnosti Srednja vas Mirko Jeršič je izpostavil nepregleden in preobširen upravljavski načrt TNP, ki je napisan na več kot 500 straneh z 800 stranmi podpornega materiala. Marija Markeš iz

direktorata za okolje in državna sekretarka za okolje Andreja Jerina sta priznali nekatere zakonske omejitve,

vendar menita, da je za kmetovanje v zakonu precej izjem. Markeševa je kmete in agrarne skupnosti pozvala,

da naj ministrstvu predstavijo konkretne težave. Bohinjci so Pahorju predstavili še drugo problematiko, med drugim tudi problem črnih gradenj v Triglavskem narodnem parku. Ob zaključku srečanja sta se Pahor in Kramar dogovorila, da bodo Bohinjci do prvega septembra pripravili predloge rešitev, predsednik pa jim je obljubil podporo. »Vi tukaj živite in če ne boste zadovoljno živeli, je zakon zgrešil svoj namen. Če mislite, da bi bil za rešitev vaših problemov potreben tudi poseg v zakon, svoje predloge do prvega septembra pošljite na ministrstvo.

► 2. stran

Predsednik Borut Pahor si je ogledal tudi gradbišče novega kolesarskega mostu pri Kampu Danica.

Dva ropa istega storilca v eni uri

Pošta v Lescah in banka na Jesenicah sta bila v sredo plen istega roparja. Nermina Loviča, starega znanca policije, so prijeli po le nekaj urah.

BOŠTJAN BOGATAJ

Lesce, Jesenice – Policisti so v sredo malce pred poldnevom obvestili, da je neznan ropar s pomočjo orožja od uslužbenk poslovne enote

Pošte Slovenije izsilil denar. Komaj dobre pol ure kasneje so sporočili, da je bila znova oropana tudi jeseniška poslovalnica Gorenjske banke na Plavžu.

► 10. stran

EKOVI d.o.o. Mengeš, Na gmajni 17a

KONEC KURILNE SEZONE je najprimernejši čas za prenovu ogrevanja!

- vrhunske toplotne črpalke ECOTERM
- prenova obstoječega ogrevanja - do 75% nižji stroški na ogrevalno sezono
- celovita rešitev za novogradnjo

subvencija EKOsklada, ugodno kreditiranje

www.ekovit.si | 041 460 380 | info@ekovit.si

GORENJSKA

Skrivalnice z avtomatom

V pritličju kranjske občine so postavili avtomat za fotografiranje. Njegove slike so pogojno primerne le za voziška dovoljenja, ne pa za osebne izkaznice in potne liste. Razburja pa tudi kranjske fotografije, saj jim bo odžiral delo.

4

NEPREMIČNINE

Najemnine niso zgolj zaslužek

Ljubica je najemnica stanovanja, s svojimi skromnimi prihodki že šestinideset let sama skrbi za vzdrževanje. Lastnik se na slabo stanje stavbe požvižga, še več – zdi se, da jo želi z vlago in podirajočo se fasado izgnati.

14

GG+

Zgodba o malem in velikem princu

Ime šestošolca Luka Tavčarja Luksa z Gore pri Komendi, dečka na invalidskem vozičku, je v samo mesecu dni obšlo svet. To se je zgodilo po zaslugi razstave Mali princ v Mestni knjižnici v Kranju.

20

ZADNJA

»Raje pomagam Gaji«

Raje pomagam Gaji, kot da bi zapravil za nepomembne reči, je v pismu, poslanem na naslov staršev dveinpolletne deklice, ki mora na drago operacijo v Združene države Amerike, napisal štirinajstletni Patrik Matijašević iz Radovljice.

32

VREME

Danes bo spremenljivo oblačno s posameznimi nevihtami. Jutri popoldne bo še kakšna nevihta. V nedeljo bo sončno.

13/25°C
jutri: večinoma sončno

Predsedniku predstavili probleme

◀ 1. stran

Ministrstvo jih bo strokovno proučilo, obvezujem pa se, da boste dobili informacije tudi iz mojega urada,« je dejal Pahor, ki se je tudi zavezal, da bo jeseni obiskal Bohinj skupaj z direktorjem TNP.

Pahor se je srečal tudi z bohinjskimi turističnimi delavci, ki zaposlujejo več kot 20 odstotkov Bohinjcev. Klemen Langus, direktor Turizma Bohinj, je predsedniku predstavil težave bohinjskega turizma, predvsem problematiko zimskega turizma, ki je zaradi zaprtega smučišča Kobla že dve leti močno okrnjen. Tako Langus kot tudi župan Kramar sta izpostavila problem propadajočih hotelov in

Vogla, kjer razvoj ovira zadolženost pa tudi to, da državni lokacijski načrt za to območje še vedno ni pripravljen. »Bohinj je prepoznan kot kraj podrtih hotelov, ta negativna kampanja pa slabo vpliva na ostalo ponudbo,« je zaključil Langus. Pahor je dejal, da je bil namen njegovega obiska poskus iskanja dobrih in koristnih rešitev. »Bohinj bomo bolj intenzivno vključili v program državnih obiskov, saj z državni prihajajo tudi novinarji, ki poročajo o lepotah naše dežele. Tu se mi zdi, da lahko pomagam.« Z obiskom je bil zadovoljen tudi župan Kramar, ki je poudaril, da je predsednik Bohinjcem vlil upanje, da bodo skupaj z državo lahko rešili akutne probleme.

KRANJ

Za ponovno poimenovanje po narodnih herojih

V Skupnosti borcev gorenjskih partizanskih enot so na ministra za obrambo Romana Jakiča naslovili pismo, v katerem mu predlagajo, da se vojašnici v Kranju in na Bohinjski Beli ponovno poimenujeta po narodnih herojih Stanetu Žagarju in Andreju Žvanu – Borisu. Prepričani so namreč, da je bilo preimenovanje teh dveh vojašnic ideološko politično dejanje. Ob tem še predlagajo, da po padlih pripadnikih slovenske teritorialne obrambe in milice v vojni za samostojno Slovenijo poimenujejo ulice in ustanove v krajih, kjer so živeli in delali. **M. R.**

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **MARIJA BRENKUŠ** iz Zgornje Besnice.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Radio Kranj praznuje po slovensko

Gorenjski megasrček Radio Kranj junija praznuje 23 let delovanja. Tokratno jubilejno dogajanje na Radiu Kranj so poimenovali »Praznujemo slovensko«, saj vam bodo ob letošnjem prazniku podarili same slovenske skladbe. Poleg odlične slovenske glasbe, ki bo na programu vsako sredo v juniju od 6. do 20. ure, vas čaka tudi veliko lepih nagrad in kar 23 darilnih kartic po 23 evrov. Sprašujemo vas: Katera je vaša najljubša slovenska skladba? Odgovore do četrтка, 13. junija, pošljite na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, Kranj ali na koticcek@g-glas.si in sodelujete v žrebanju za tri poletne majice Radia Kranj.

Nagrajenka za Coca Colo

V kotičku za naročnike ste se maja potegovali tudi za 30 personaliziranih pločevink coca-cole. Nagrajenka je Tania Košir iz Planine pod Golico, prepričala pa nas je njena zgodba: »Z možem letos praznujeva 10. obletnico poroke. Izredno se je veseliva, kajti obljubila sva si, da bova letos izpeljala potovanje (t. i. medeni teden), ki si ga v 10 letih nisva privoščila. Ko sva se poročila, potovati nisva upala zaradi nosečnosti, kasneje sta bila otroka premajhna, letos pa ga namerava izpeljati sama, morda pa kar z otrokoma, kajti skupaj smo edinstvena družba.« Čestitamo!

Košir zavrača očitke

Pet sekretarjev Območnih združenj Rdečega križa je kritiziralo delo predsednika in generalnega sekretarja Rdečega križa Slovenije, Franca Koširja in Danijela Starmana. Franc Košir je pri gorenjskih območnih združenjih, ki so ga predlagala za predsednika, še vedno deležen zaupanja in podpore, pa je poudaril Marjan Gantar, predsednik kranjskega območnega združenja.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Pet sekretarjev Območnih združenj Rdečega križa (OZ RK) iz Maribora, Nove Gorice, Sežane, Postojne in Ljubljane je že pred nekaj časa na glavni odbor Rdečega križa Slovenije (RKS) naslovilo predlog za razrešitev predsednika in generalnega sekretarja, Franca Koširja in Danijela Starmana. Očitani so jima negospodarno ravnanje s sredstvi in določbe v statutu RKS. RKS ima sicer 56 OZ RK, od tega jih je na Gorenjskem pet. Prav Gorenjci so soglasno predlagali Franca Koširja za predsednika organizacije in kot je dejal predsednik OZ RK Kranj Marjan Gantar, ki je tudi član glavnega odbora RKS, Košir zaupanje med njimi še vedno uživa: »Podpisniki predloga za razrešitev za predsednika ne navaajo nobenih kršitev ali kaznivih dejanj in to je zavajajoče v tem dokumentu. Podpisniki so se osredotočili na 26. člen statuta, ki je že spremenjen. V starem statutu je bilo zapisano, da morajo sekretarji OZ RK, preden so izvoljeni, pridobiti soglasje, ki je bilo obvezujoče, v novem statutu pa potrebujejo za opravljanje svoje funkcije samo mnenje glavnega odbora, ki pa ni zavezujoče. OZ RK smo pravne osebe, denar za osebne dohodke sekretarjev, ki so zaposleni, dobivamo večinoma od lokalnih skupnosti, ne od

Franc Košir / Foto: Matic Zorman

Marjan Gantar / Foto: Tina Dokl

RKS. Omenjenih pet podpisnikov sem tudi vprašal, ali so bili sklepi odborov pri posameznih OZ RK tisti, ki so predlagali razrešitev predsednika in podpredsednika, ali pa so sekretarji predlog za razrešitev spisali kar sami. Samo eden je rekel, da ima pooblastila. Generalni sekretar Danijel Starman pa je priznal, da je bilo premalo komunikacije med sedežem RKS in OZ RK. Sklep glavnega odbora RKS je zato bil, da se izboljša komunikacija s terenom, odločanje o razrešitvi generalnega sekretarja pa se prestavi za eno leto, ko se bo izkazalo, ali dela v skladu s svojimi pristojnostmi. Zbor članstva smo s tem seznanili in ni bilo komentarja na to.«

Franc Košir je bil bolj naklonjen stari ureditvi v samem statutu glede imenovanja predsednikov in sekretarjev OZ RK: »S tem, ko smo z nekom soglašali, smo vsaj dobili ljudi, ki so dobro

delali na terenu. Z generalnim sekretarjem sama pa nimava vzvodov, da nekomu izrečeva nezaupnico. Glavni odbor je sprejel spremembo statuta, da se za imenovanje predsednikov in sekretarjev OZ RK izda samo mnenje.« Na očitke glede negospodarnega ravnanja s sredstvi RKS pa Košir odgovarja: »RKS je v dolgove pahnila predvsem gradnja hotela Arija na Debelem rtiču, ki ga je gradil propadli Vegrad. Moji predhodniki niti niso pripravili finančne konstrukcije za gradnjo, izkazalo se je, da je bilo zagotavljenega premalo denarja za pokrivanje celotne investicije, zato smo morali najeti kredit v višini tri milijone evrov, ki ga že odplačujemo, in sicer 26 699 evrov na mesec z obrestmi. Med nepredvidenimi zneski so bili vložek v informacijsko opremo in omrežje ter tudi v opremo, od jedilnih priborov do oblačil. Recesija nam je prinesla

dodatne skrbi, saj imamo vse manj donatorjev, ministrstva za dejavnosti Rdečega križa, kot sta krvodajalstvo in usposabljanje ekip prve pomoči, namenjajo vse manj denarja. To vse skupaj je vplivalo na poslovanje, leta 2011 smo z 1,168 milijona evrov prišli v izgubo, ki smo jo s sanacijo do konca lanskega leta uspeli zmanjšati na 299 tisoč evrov, kar si štejem za uspeh. Tukaj pa so še tožbe podizvajalcev, ki jim Vegrad ni plačal, in se sedaj zadeva rešuje na sodišču. Lahko pa povem, da je RKS Vegradu plačal vse zapadle obveznosti v roku brez plačila zamudnih obrestí.«

Košir je še pojasnil, da so prisotni predstavniki OZ RK na nedavnem zboru članov (skupščini) izglasovali poslovno poročilo in poročilo o delu za leto 2012, poročilo Nazornega odbora in glavnega odbora, poročilo zunanje revizijske službe in tudi program za prihodnje leto. »Če je zbor članov vse potrdil brez glasu proti, kaj bi morali še narediti?« sprašuje Franc Košir. Pa bo, če se bodo trenja nadaljevala, odstopil? »Na vse točke, ki jih je pet sekretarjev utemeljevalo v predlogu za razrešitev, smo odgovorili. Glavni odbor je zavrnil predlog petih sekretarjev za razrešitev predsednika in generalnega sekretarja. Omenil bi še, da mene lahko v skladu s statutom razreši samo zbor članov,« je še pojasnil Franc Košir.

Parkiranje pol evra dražje

Bohinjski občinski svet je za pol evra podražil parkiranje v Bohinju. Razlog za to naj bi bil višji DDV pa tudi vse večji stroški ter želja po prometni razbremenitvi okolice jezera.

ANDRAŽ SODJA

Bohinjska Bistrica – Občinski svet je na torkovi izredni seji poleg rebalansa proračuna sprejel tudi predlog za povišanje parkirnin, po katerem se cena za uro parkiranja z osebnim vozilom zvišuje z enega evra na 1,5 evra, za kombinirana vozila pa z 1,5 na 2,2 evra. Župan Franc Kramar je ob tem dejal: »Menim, da je bila odločitev sveta modra. Stroški naraščajo, zvišuje se tudi DDV.« Odslej bo

plačljivo tudi do zdaj brezplačno parkirišče pri hotelu Kristal, vendar bodo na račun parkirnine uvedli avtobus od parkirišča do mostu na Ribčevem Lazu. »Celodnevno parkiranje na tem parkirišču bo stalo tri evre, s tem pa bomo pokrili stroške vzdrževanja parkirišča in stroške avtobusne linije,« je pojasnil Klemen Langus, direktor Turizma Bohinj, in dodal, da je uvedba avtobusnega prevoza del načrtov za zmanjšanje prometa v okolici Bohinjskega

jezera. »Z okrepitevijo javnega prevoza bi tudi sicer lahko razbremenili promet v Bohinju, vendar je to strošek, za katerega bo treba najti vire financiranja. Ena od možnosti za to je povišanje cene parkirnine.«

Langus je glede načrtov za prometno razbremenitev Bohinja izpostavil preusmeritev čim večjega števila obiskovalcev na javna prevozna sredstva. »Imamo že avtobus, ki vozi na vsako uro. V poletnem času uvajamo še en avtobus, ki

bo vozil z železniške postaje v Bohinjski Bistrici do slapa Savica, vračal pa se bo po zgornji bohinjski dolini, tako da bomo olajšali prevoz tudi domačinom, ne le turistom. Nakupili smo električna kolesa, nagrajevali pa bomo tudi goste, ki bodo ob prihodu v Bohinj vozilo parkirali in pot nadaljevali peš, s kolesom, avtobusom ali vlakom. Za železniške in avtobusne vozovnice se nam je uspelo dogovoriti za popuste s kartico Gost Bohinja.«

Medved že povzroča škodo

Medved na Gorenjskem že povzroča škodo. V Zgornji Radovni je poškodoval čebelnjak, več škodnih primerov je pričakovati po prigonu živine na planinsko pašo.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj, Bled – Medvedje so letos zaradi dolge zime končali dremež nekoliko kasneje kot druga leta, a iz brlogov so s svojimi letos poleženimi mladiči prišle tudi medvedke, njihovi potomci iz prejšnje generacije (zdaj stari dobri dve leti) pa so se osamosvojili in zdaj intenzivno iščejo svoj »domači okoliš«. Da se je njihova aktivnost v drugi polovici maja občutno okrepila, se kaže v tem, da je poraslo število škodnih dogodkov, pogosteje so vidni, ko iščejo lahko dostopno hrano v bližini človeških naselbin, več pa je tudi občasnih neprijetnih srečanj z medvedom. Zavod za gozdove Slovenije opozarja javnost, še posebej pa prebivalce na območjih, kjer si delijo življenjski prostor z medvedom, da se seznanijo z njegovimi življenjskimi navadami in da s svojim ravnanjem zmanjšajo možnosti za nevarna srečanja z njim ali celo za poškodbe. Medved ne napada ljudi kot plena za hrano, ampak jih napade takrat, ko ga presenetijo in nima možnosti ali časa za umik. Najpogosteje se v takšnih okoliščinah znajdejo samice z mladiči, ki se sami ne morejo hitro uma kniti, medvedka pa jih brani. Čeprav so opozorila zavoda za gozdove namenjena predvsem osrednjemu in robnemu območju

Takole je medved razmetal čebelnjak v Zgornji Radovni.

pojavljanja rjavega medveda, veljajo tudi za Gorenjsko, ki sodi med prehodno območje, prek katerega se medved iz osrednjega območja selijo proti zahodu in severu v Alpe. Na Gorenjskem ugotavljajo vsako leto od štiri do osem medvedov, bolj redko so v vzhodnih Karavankah, Kamniško-Savinjskih Alpah in v Poljanski dolini, pogosteje pa na Jelovici, Pokljuki, v Triglavskem pogorju in v zahodnih Karavankah. Ker se nekateri pojavijo še v pozni zimi oz. v zgodnji spomladi, v zavodu ocenjujejo, da kakšen na Gorenjskem tudi prezimi.

Medvedje na Gorenjskem so tudi letos že aktivni. Kot je povedal Miran Hafner iz

kranjske območne enote zavoda za gozdove, je njihov revirni gozdar že 17. aprila, to je v času, ko je bilo še veliko snega, opazil sledi srednje velikega medveda na območju Jelendola v tržiški občini, pohodniki naj bi v tistih dneh videli sledi tudi na območju Tolstega vrha. V začetku maja se je očitno zadrževal tudi na območju Čepulj, kjer je lovski družini Jošt – Kranj poškodoval sod s koruzo na avtomatski krmilnici za divje prašiče. Letos so zaznali prisotnost medveda že tudi v Selški dolini, na Jelovici ter na Pokljuki in njenih obronkih. Na Zgornjem Gorenjskem se po oceni Blaža Černeta iz blejskega zavoda

za gozdove zadržujejo trije medvedji, dva na širšem območju Pokljuke in eden na Jelovici. Doslej so zabeležili dva škodna dogodka, obakrat se je medved znesel nad čebelnjakoma v Zgornji Radovni, na srečo brez večje škode, še dva čebelnjaka pa je opraskal. »Če sodimo po izkušnjah iz prejšnjih let, se bo število škodnih primerov verjetno povečalo s prigo nom drobnice in goveda na visokogorske planine,« pravi Blaž Černe in dodaja, da je letos na širšem območju Pokljuke aktiven tudi volk, ki je letos prizadejal kar nekaj izgub med jelenjadjo in srnjadjo, konec prejšnjega tedna pa je na Gorjušah pokončal ovco.

Proti združevanju občin na »horuk«

◀ 1. stran

Majhne občine lahko računajo na sredstva iz državnega proračuna, če nimajo dovolj lastnih sredstev za izpolnjevanje osnovnih nalog. »Tako smo prišli do tega, da je ta čas skoraj 80 odstotkov občin usodno vezanih na državni proračun.« Kljub temu se strinja, da so majhne občine marsikje izboljšale podobo krajev. Na vprašanje, kako bi bilo sploh mogoče izpeljati združevanje občin, je pojasnil, da postopek za ustanavljanje občin jasno določa ustava. Tako morajo v vsaki občini najprej izpeljati referendum, ki je sicer zgolj posvetovalen. Državni zbor lahko tako z zakonom ustanovi občino tudi mimo volje ljudi.

Župani po številu prebivalcev manjših gorenjskih občin so predlogu ministra Viranta izrazito nenaklonjeni. »Z vsem spoštovanjem do sedanjega ministra upam, da mu ne bodo tudi na področju lokalne samouprave dovolili ponoviti enakega eksperimenta kot pri reformi sistema plač v javnem sektorju,« je oster župan Žirovnice Leopold Pogačar, ki je cinično dodal: »Če sto županskih plač reši Slovenijo, potem jutri podpišem, kar želijo.« Prepričan je, da pri združevanju občin ne bi smel biti edini kriterij število prebivalcev, ampak tudi

finančna samovzdržnost posameznih občin. »Naša občina recimo na leto nameni kar sedemsto tisoč evrov za finančno izravnavo za druge občine, ki ne dosegajo finančne vzdržnosti.« Župan Preddvora Miran Zadnikar pa bolj kot v velikem številu občin problem vidi v tem, da nimamo pokrajin, na katere bi lahko poleg upravnih enot del pristojnosti prenesle tudi občine. »Občine pa bi se potem lahko strateško ukvarjale z razvojem infrastrukture in vseh področij, ki so pomembna za ljudi.« Ukinjanje manjših občin, je še dodal, pa bi povzročilo večjo škodo razvoju podeželja, kot bi prihranili na ta račun.

Podobne pomisleke ima gorjanski župan Peter Torkar, ki pravi, da se je razvoj njihovega območja začel šele po razdružitvi z občino Bled. Pojasnil je, da zelo skrbno načrtujejo porabo občinskega denarja in ga resnično namenijo za projekte, ki jih nujno potrebujejo. »Pomembno se mi zdi tudi, da naša občina ni zadolžena in da tudi v prihodnje tega ne načrtujemo,« je še dejal Torkar. Tudi župan Jezerskega Jurij Markič je prepričan, da bi podeželje, če bi ukinjali manjše občine, začelo stagnirati. »Ker je treba varčevati, bi potem počasi začeli zapirati tudi podružnične šole, zdravstvene domove, ...« je poudaril Markič.

Posebej bi razpravljali o železnici skozi Naklo

SUZANA P. KOVAČIČ

Naklo – Občinski svetnik Marjan Babič je prepričan, da bi morali o predvideni trasi železniškega tira skozi občino Naklo razpravljati na seji občinskega sveta kot posebni točki dnevnega reda. Temu je na majski seji pritrtil tudi svetnik Vinko Ušeničnik, sicer zelo dejaven član Društva za zdravo življenje in okolje Naklo. Društvo je v zvezi z umestitvijo železniške proge že imelo tri sestanke, na zadnjem so se na podlagi pridobljenih podatkov zavzeli za potek trase od Zlatega polja v Kranju direktno v Udin boršt. Ušeničnik želi sodelovanja s pristojnim ministrom, društvu, vaškimi odbori, občinsko upravo, da skupaj pripravijo priporočila

in uvedejo strokovni nadzor. Izpostavil je še, da bi z napačnimi odločitvami hudo prizadeli dvajset kmetij, deset pa deloma, in sicer na Polici, Okroglem, Žejah in v Podbrezjah. Župan Marko Mravljaja je povedal, da je občinski svet že sprejel sklep, da si novega tira v občini ne želi in da je bila občinska delegacija v zvezi s tem na sestanku pri pristojnih v Ljubljani, da pa umestitve trase ni odvisna samo od občine Naklo. Župan je še dodal, da je celo Sorško polje posejano s kmetijskimi površinami, pa gre skozenj ravno tako železnica in da je treba vsako investicijo izkoristiti v svoj prid. Ušeničniku je zagotovil, da pa bo občinska uprava sodelovala pri iskanju predlaganih rešitev.

BOHINJSKA BISTRICA

Sprejeli rebalans proračuna

Potem ko so bohinjski občinski svetniki na seji minuli četrtek predstavili glasovanje o rebalansu proračuna, so ga z amandmajem, ki ga je predlagala svetnica Doris Sodja v torek na izredni seji, vendarle potrdili. Svetnike je na minuli seji zmotila postavka 100 tisoč evrov prihodka, povezana s parcelo in lokalom v najemu županove žene, kjer je šlo za znesek, ki ga je župan ponudil za plačilo poravnave v denacionalizacijskem postopku Hochbauer proti občini Bohinj. Tudi na izredni seji ni šlo gladko, saj opozicijski svetniki niso sprejeli nekaterih predlogov za krčenje odhodkov, ki so jih ob umiku omenjenih sto tisočakov prihodkov morali zmanjšati za uravnoteženje rebalansa. Zaplet so rešili z amandmajem, ki ga je na seji predlagala svetnica Doris Sodja, in iz odhodkov zmanjšali sredstva za nakup muzejske zbirke, sredstva za morebitno dokapitalizacijo Mesnin Bohinja ter postavke za nakup opreme, vzdrževanje poslovnih objektov ter vzdrževanje in urejanje parkirišč. **A. S.**

BLED

Na Bledu o sodobnih informacijskih tehnologijah

Fakulteta za organizacijske vede Univerze v Mariboru bo v začetku prihodnjega tedna na Bledu organizirala že 26. Blejsko e-konferenco. Letos bodo v ospredju možnosti izrabe sodobnih informacijskih tehnologij v organizacijah ter poslovanju in družbi kot celoti. Na tem tradicionalnem mednarodnem dogodku o elektronskem poslovanju tudi letos pričakujejo več kot sto udeležencev iz petnajstih držav. **M. R.**

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir; stalni sodelavci: Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, Ilovar Stritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

LEKTORICA
Marjeta Vozlič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izdoda: 1,70 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

MOJSTRANA

V nekdanjih Koopovih halah predelujejo plastiko

Podjetje Sigor je v soboto pripravilo dan odprtih vrat, na katerem so prebivalce Dovjega in Mojstrane seznanili s proizvodnjo, ki že jeseni poteka v treh halah nekdanje tovarne KO – OP. Tam zdaj izdelujejo plastične proizvode iz predelane plastike - plastične cevi in deske ter kompostnike. Kot je povedal direktor podjetja Simon Zore, so se za nakup prostorov v Mojstrani odločili, ker jim obstoječi na Jesenicah niso več zadostovali; proizvodnja pa ne predstavlja nikakršnih obremenitev za okolje. Podjetje trenutno zaposluje osem delavcev. Direktor Zore je na dnevu odprtih vrat gasilcem iz Mojstrane izročil donacijo v vrednosti 500 evrov. **M. A.**

Skrivalnice z avtomatom

V pritličju kranjske občine so postavili avtomat za fotografiranje, ki pa očitno še ni pripravljen za uporabo, saj so trenutno na ta način izdelane fotografije pogojno primerne le za vozniška dovoljenja, ne pa tudi za osebne izkaznice in potne liste, razburja pa tudi kranjske fotografe, ki jim bo odžiral delo.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Še preden je avtomat za fotografiranje pred prostori Upravne enote na kranjski občini začel delovati (na njem je bil ta teden napis, da še ne obratuje), že so se pojavila vprašanja, komu koristi in zakaj so ga postavili. Kot pojasnjuje načelnik Upravne enote Kranj Emil Trontelj, bi v upravni enoti po trenutno veljavni zakonodaji lahko fotografijo s samopostrežnega avtomata sprejeli le za izdelavo vozniškega dovoljenja (in še te bi preverili, če ustreza kriterijem), verjetno pa je, da bodo v prihodnje fotografije iz naprav za samopostrežno fotografiranje lahko uporabljene tudi za druge dokumente, saj so bili na spletni strani Ministrstva za notranje zadeve že objavljeni predlogi za spremembo nekaterih podzakonskih aktov, ki govorijo tudi o ustreznosti fotografij iz naprav za samopostrežno fotografiranje. To pa so očitno hitro izvedeli ponudniki avtomatov za fotografiranje.

»Upravna enota Kranj nikoli razmišljala o postavitvi avtomata za fotografiranje, niti ni to v naši ingerenci. Zato smo predstavnika podjetja, ki nam je predstavil to idejo, direktno napotili na Mestno občino Kranj kot lastnika in upravljavca stavbe in popolnoma v njeni

Avtomat za fotografiranje že stoji, na njem pa je napis, da še ne obratuje. / Foto: Tina Dokl

pristojnosti je bila odločitev, ali pobudo podjetnika za namestitev avtomata za fotografiranje sprejme in če, pod kakšnimi pogoji. Zehava Upravne enote Kranj je bila le, da se v primeru sklenitve dogovora ustrezno uredi razmerje glede stroškov električne energije, da ti ne bodo v breme proračuna RS, ter ustrezno definira odpovedni rok ter zavarovanje fotoaparata zaradi zaščite interesov strank oziroma uporabnikov in tudi same Upravne enote Kranj,« je pojasnil načelnik Emil Trontelj in dodal, da pri UE ne razpolagajo s podatki o financiranju aparata pa tudi ne s podatkom, kdaj naj bi se začel uporabljati.

Ko smo se za podatke obrnili na kranjsko občino, so sprva odgovorili, naj vprašamo na upravno enoto, ki je za postavitev avtomata dala pobudo, po odgovoru, da so nas prav oni po podatke napotili na občino, pa so zapisali: »Upravna enota nas je opozorila na interes, da bi v delu občinske stavbe, ki ga koristi Upravna enota Kranj, namestili avtomat za izdelavo fotografij. Mestna občina Kranj je kot lastnik prostorov 3. aprila 2013 na spletni strani MO Kranj v rubriki javni razpisi in naročila objavila namero o sklenitvi najemne pogodbe za del občinske stavbe za namestitev fotomata (pribl. 2 m2 površine). Na javno objavljeno

namero smo prejeli eno vlogo, in sicer podjetja Actal, d. o. o., iz Medvod, s katerim je bila sklenjena tudi najemna pogodba. Najemnina za 2 m2 prostora v občinski stavbi znaša 100 evrov na mesec.«

Kdo je bil v resnici pobudnik najema avtomata za fotografiranje, je tako težko razumeti, dejstvo pa je, da vsaj za zdaj ni moč preveriti, ali bodo fotografije za dokumente iz avtomata sploh ustrezne (zlasti za potni list, ko je pomembno celo, kako razprte imaš na fotografiji ustnice). Je pa jasno, da bo avtomat, če bo veljala nova, predlagana zakonodaja, odžiral zaslužek kranjskim fotografom, jasno pa je tudi, kdo bo z njim največ zaslužil.

Na podlagi 60. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 in 108/09) in 44. člena statuta Mestne občine Kranj (Uradni list RS, št. 33/07) župan Mestne občine Kranj s tem

JAVNIM NAZNANILOM

obvešča javnost o javni razgrnitvi

SPREMEMB IN DOPOLNITEV ODLOKA O PUP ZA MORFOLOŠKO CELOTO URBANISTIČNE ZASNOVE MESTA KRANJ

I.

Mestna občina Kranj naznanja javno razgrnitev:

– dopolnjenega osnutka sprememb in dopolnitev Odloka o PUP za morfološko celoto urbanistične zasnove mesta Kranj (v nadaljevanju PUP Kranj), ki ga je pod številko projekta UD/459-82/12 v maju 2013 izdelala družba DOMPLAN, d. d., iz Kranja.

II.

Gradivo iz prejšnje točke bo **javno razgrnjeno od 17. junija 2013 do 2. julija 2013** v času uradnih ur v prostorih Mestne občine Kranj, Slovenski trg 1, 4000 Kranj in na spletni strani www.kranj.si.

III.

Javna obravnava bo potekala **v sredo, dne 19. junija 2013, ob 15.30** v stavbi Mestne občine Kranj, Slovenski trg 1, 4000 Kranj, **sejna soba št. 14**.

IV.

Vsebina sprememb PUP Kranj obsega:

1. morfološko enoto Planina Pl-S14: rušitev večstanovanjske stavbe in gradnja nove poslovne stavbe, gradnja parkirišč;
2. morfološko enoto Jedro Je-D2: v bivši ekonomski šoli se, poleg objektov, namenjenih izobraževanju, dopusti tudi gradnje in ureditve za dom starejših občanov in kulture dejavnosti;
3. morfološko enoto Drulovka Dr-S1: na zemljišču parc. št. 558/10 k.o. Breg ob Savi se namesto stanovanjskih stavb dovoli gradnja garaž in parkirišč;
4. morfološko enoto Stražišče Sta S-4: ob Šempetrski ulici se dovoli gradnja garažnih objektov in parkirišč;
5. morfološko enoto Zlato polje Zp-KP1: v morfološki enoti se poleg objektov, ki služijo vrtnariji, dovoli tudi gradnja oziroma ureditev okrepčevalnice ter rekonstrukcija in sprememba namembnosti dveh obstoječih stavb za storitvene dejavnosti in stanovanja;
6. območja stanovanj SE: dopustne vrste posegov, ki izhajajo iz veljavne PUP, se za gostinske stavbe v SE območjih uskladi z novo klasifikacijo vrst objektov.
7. morfološko enoto Zlato polje Zp-D1: v morfološki enoti se dovoli tudi gradnja medgeneracijskega centra;
8. morfološka enota Kk1-LN Kanjon Kokre: gradnja peš povezav in dostopov kanjona Kokre z mestnim jedrom Kranja;
9. morfološko enoto Kranj sever Ks-S9, v kateri se načrtuje rušitev stanovanjske stavbe (vile) in gradnja nove poslovne stavbe (očesni center) ter sprememba meril in pogojev glede oblikovanja območja.

V.

V času javne razgrnitve ima javnost pravico dajati pripombe in predloge k dopolnjenemu osnutku sprememb in dopolnitev PUP Kranj.

Pripombe in predlogi se lahko do vključno **2. julija 2013** dajo pisno na mestu javne razgrnitve, lahko pa se pošljejo na naslov: Mestna občina Kranj, Urad za okolje in prostor, Slovenski trg 1, 4000 Kranj, s pripisom: »Pripombe na javno razgrnitev sprememb in dopolnitev PUP Kranj«.

Župan Mestne občine Kranj bo po končani javni razgrnitvi zavzel stališča do pripomb in predlogov. Stališča do pripomb in predlogov bodo objavljena na spletni strani www.kranj.si.

Številka: 3505-1/2012-34-48/01
Kranj, dne 6. 6. 2013

Mohor Bogataj
ŽUPAN

Karsto dvajset odličnjakov

VILMA STANOVNIK

Kranj – V devetih kranjskih osnovnih šolah je deveti

razred letos zaključilo 484 učencev, kar 120 pa jih je bilo vseh devet let odličnih. Za odlične učence namreč

zadnja leta štejejo vse tiste, ki so v vsa leta osnovnega šolanja dosegli povprečno oceno 4,5 ali več.

V letošnjem šolskem letu je kranjske osnovne šole z odliko v vseh devetih letih zaključilo kar sto dvajset mladih. / Foto: Gorazd Kavčič

Takšnih je bilo v letošnjem šolskem letu v kranjskih osnovnih šolah tako nekaj manj kot četrtina. Med devetimi kranjskimi šolami so se najbolje izkazali v Osnovni šoli Predoslje, kjer je bilo vsa leta odličnih kar 40 odstotkov letošnjih devetošolcev, saj jih je osnovno šolo zaključilo štirideset, šestnajst med njimi pa je bilo odličnih. Po številu je bilo odličnjakov največ v Osnovni šoli Simona Jenka, kar sedemindvajset, deveti razred pa sta na tej šoli zaključila sto dva učenca.

Kot je ob včerajšnjem tradicionalnem sprejemu v prostorih kranjske občine poudaril župan Mohor Bogataj, so mladi odličnjaki upanje Kranja »Na mladih svet stoji, čestitam vam za uspeh in vam želim veliko novih odličnih dosežkov tudi v nadaljnjih letih šolanja in pri iskanju zaposlitve,« je še dejal župan Bogataj, podžupan Bojan Homan pa jim je izročil priznanja in knjige Poti za vse dni.

SITUIRANA JESEN

PAKET SKLADOV

Dobra zgodba + dober načrt in vse = mogoče!

Zbirka zgodb SITUIRANA JESEN je paket skladov, ki je posebej namenjen varčevanju za dodatek k pokojnini, vikend na morju ali v hribih, lepotilne tretmaje v toplicah na Luni ... kdo ve, kakšne cilje bomo imeli čez nekaj deset let? **Da bi si ob pokojnini lahko privoščili več!**

Informativni izračun

Namen varčevanja: dodatnih 500 evrov mesečne rente (dodatek k pokojnini)

Doba varčevanja: 30 let

Doba izplačevanja rente: 15 let

Mesečni znesek: 61,13 evra

Predvideni povprečni letni donos: 6 %. Izračun je informativne narave.

Donosi niso zagotovljeni in so lahko višji ali nižji od ocenjenih.

080 80 24
www.kd-skladi.si

Prednosti

Zbirke zgodb so izvrsten produkt za vsakogar, ki želi varčevati:

- brez pologa ter brez vstopnih in izstopnih stroškov*
- brez omejitve dobe varčevanja (priporočeno obdobje 15 let+)
- z vplačevanjem z direktno bremenitvijo – mesečni obrok se avtomatsko izvede z vašega računa

KD Skladi
Investirajte z razlogom

* Paket skladov Situirana jesen omogoča istočasno varčevanje z le enim vplačilom na transakcijski račun paketa preko direktne obremenitve SEPA v podskladih KD Krovnega sklada KD Novi trgi, delniški, KD Dividendi, delniški, in KD Prvi izbor, sklad delniških skladov. Vsakokratno vplačilo se razdeli glede na utež posameznega podsklada v paketu. Izstopni stroški se zaračunajo le v primeru izplačila pred potekom petih let od prvega vplačila in znašajo 2,5 %. Najmanj 90 % sredstev KD Prvega izbora je naloženih v enote drugih skladov. Pakete skladov je mogoče skleniti na sedežu družbe KD Skladi, prek spletne poslovalnice KD Skladi.net ali v poslovalnicah KD Finančna točka (v prostorih Adriatic Slovenice d. d.), ki so navedene na spletni strani www.kd-skladi.si. Več informacij najdete na spletni strani www.kd-skladi.si.
**Prvih 100 vlagateljev, ki bo do 31. 12. 2013 sklenilo enega izmed paketov skladov in vanj do najkasneje 31. 1. 2015 vplačalo 12 obrokov ter jih v tem obdobju ne bo izplačalo, bo prejelo dodaten obrok v paket skladov v višini zneska obroka, vendar ne več kot 40 EUR. Znesek bo nakazan najkasneje do 15. dne v mesecu po mesecu, v katerem je bil vplačan 12. obrok. Vsak vlagatelj je upravičen le do enega podarjenega obroka, četudi sklene več paketov skladov. Vplačilo na investicijski račun drugega vlagatelja ni možno, prav tako ni možno izplačilo obroka v gotovini.
Prospekt KD Krovnega sklada z vključenimi pravili upravljanja, dokumenti podskladov s ključnimi podatki za vlagatelje (KID) ter zadnje objavljeno letno in polletno poročilo v slovenskem jeziku so vlagateljem v tiskani obliki brezplačno na voljo na sedežu družbe KD Skladi, d. o. o., Dunajska cesta 63, Ljubljana, in vpisanih mestih, v elektronski obliki pa so objavljeni na spletni strani www.kd-skladi.si.

Prvim 100 varčevalcem, ki sklenejo kateri koli paket skladov KD Skladi, po enem letu varčevanja podarimo 13. obrok v višini do 40 evrov!**

Vaša finančna svetovalka

Nina Jazbec

nina.jazbec@adriatic-slovenica.si

04 281 70 43

Pričakujem vas v poslovalnici **KD Finančna točka (v prostorih Adriatic Slovenice) v Kranju**, Kidričeva cesta 2, vsak ponedeljek, torek, četrtek in petek od 8.00 do 16.00, ob sredah od 9.00 do 17.00

Prvih 20 obiskovalcev v poslovalnici, ki boste prišli s tem letakom, bomo obdarili še s praktičnim darilom!

KRATKE NOVICE

CERKLJE

Na Barletovem memorialu slavili domači gasilci

Člani PGD Cerklje so v soboto, 1. junija, organizirali že 26. Barletov memorial, na katerem se je pomerilo 86 ekip iz 21 gasilskih društev. Tradicionalno gasilsko tekmovanje, ki je tudi letos potekalo pred športno dvorano v Cerkljah, organizirajo v spomin na rojaka in starosto slovenskega gasilstva Frana Barleta. Ekipe so se v moči, hitrosti in spretnosti pomerile v štirih kategorijah ter v črpanju vode za rekord. Med člani je bila najboljša ekipa PGD Zgornji Brnik I, med članicami PGD Prebačevo-Hrastje I, med mladino do 11 let ekipa PGD Dekani I in med mladino od 12 do 15 let ekipa PGD Lahovče I. V tekmi za rekord so največ vode izčrpali gasilci iz ekipe PGD Hotemaže I, pokal Občine Cerklje, ki ga prejme društvo z največ osvojenimi točkami, pa so letos – že tretje leto zapored – prejeli gostitelji, člani PGD Cerklje. **J. P.**

Vaja gasilcev je bila omejena na 90 sekund, zmagala pa je ekipa, ki je prejela najmanj kazenskih točk in načrpala največ vode v tarčo. / Foto: Matic Zorman

KAMNIK

Enosmerni promet bo preveril nadzorni odbor

Kamniški svetniki so na majski seji na pobudo svetniških skupin LTS-Za Kamnik, N.Si, SDS, LDS in SMS-ZE obravnavali točko o spremenjeni prometni ureditvi v središču Kamnika in sprejeli nekaj sklepov, s katerimi želijo začeti postopek ugotavljanja odgovornosti in nastale škode. Gre za nedavno vzpostavitev enosmernega prometa v središču mesta, predvsem za Medvedovo ulico, ki je bila najprej spremenjena v enosmerno, le nekaj dni za tem pa po pritožbi krajanov spet nazaj v dvosmerno. Vodja občinskega oddelka za gospodarne javne službe Matjaž Srša jim je sicer pojasnil, da ne gre za prometno strategijo, pač pa prometno ureditev, ki je bila pripravljena na podlagi analiz in prometnih študij, ter da soglasje občinskega sveta ni bilo potrebno. A svetniki so kljub temu sprejeli sklepe, s katerimi ugotavljajo, da je župan s sprejemom nove prometne ureditve kršil veljavni občinski odlok, in da so s tem nastali nenačrtovani proračunski odhodki, zato naj zadevo preuči nadzorni odbor. Od občinske uprave zahtevajo tudi vse prometne študije, ki so bile podlaga za spremembo prometnega režima, pogodbe in višino plačil izvajalcem študij, ter sklep občinskega organa, ki je ta projekt odobril. **J. P.**

Pesem gradi prijateljstvo

Učenci Osnovne šole Helene Puhar Kranj so pogumno stopili na oder in se izkazali v svojih glasbenih talentih. Premierni nastop pa je imela šolska folklorna skupina.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Učenci Osnovne šole Helene Puhar iz Kranja so se sorodnikom in prijateljem predstavili z glasbenimi točkami na ponedeljkovi prireditvi v šolski telovadnici. Da glasbo resnično nosijo v srcu, pove že podatek, da jih več kot polovica obiskuje glasbene interesne dejavnosti in tudi k pouku glasbene vzgoje zelo radi prihajajo. Njihova učiteljica je Mateja Žvokelj Kostanjevec, ki je organizirala ponedeljkov dogodek.

Otroški pevski zbor je bil prvi, ki je nastopil pred številnim občinstvom, zapeli so Gosjo svatbo, Čista mala žabica in Psiček nima repa več. Učenec Tilen je navdušil z beat boxom, občinstvo pa je prav tako navdušil njegov sošolec Tilen, ki je zaplesal na beat box. Nastopajočim se je pridružila Darja Jelenc, ki učencem vsaj enkrat na teden za dobro jutro zaigra na harmoniko, njihovi veseli in razigrani glasovi pa prepevajo zraven in prav tako je bilo tudi na ponedeljkovi prireditvi. V tem prijetnem tempu pevskih,

Na OŠ Helene Puhar Kranj delujejo trije pevski zbori, ki so z nastopom navdušili tudi na ponedeljkovi prireditvi. / Foto: Tina Dokl

inštrumentalnih in tudi plesnih nastopov je minila urica druženja. Posebnost je bil premierni nastop folklorne skupine OŠ Helene Puhar Kranj. »Letos sem pri JSKD uspešno opravila seminar za vodjo otroške folklorne skupine in začela z uvajanjem te dejavnosti na šoli. Plešemo pri izbiri vsebine ples, ki jo izvajam na posebnem programu vzgoje in izobraževanja. V soboto bomo s

folklorno skupino nastopili na dobrodelni prireditvi, ki jo organizira Lions klub Šenčur,« je povedala Mateja Žvokelj Kostanjevec. Za nakup oblek za folkloriste je denar prispeval šolski sklad, obleke je sešila Metoda Slemc.

»Sicer pa s pevsкими zbori – na šoli poleg otroškega vodim še mladinskega in pevski zbor posebnega programa – nastopamo na šolskih

prireditvah, na prazniku krajevne skupnosti Zlato polje,« je še izpostavila Mateja Žvokelj Kostanjevec. Sodelovali so tudi na prireditvi Podarim ti pesem v Cerkljah s pesmijo V dolini tihi in navdušili občinstvo. Tudi tokrat so pokazali, da skupaj zmorejo vse, pokazali so pogum in premagali tremo ter prenesli pomembno sporočilo, da tudi pesem gradi prijateljstvo.

Festival mladih pesnikov

Člani Kulturnega društva Franca Jelovška Mengeš so pred dnevi pripravili že 8. Festival otroške poezije. Svoje pesmi je predstavilo 48 osnovnošolcev iz osmih šol.

JASNA PALADIN

Mengeš – Festival je doslej vsako leto potekal pri grajski kapeli sv. Lovrenca na Gobačici nad Mengešem, letos pa so ga zaradi slabega vremena organizirali v Galeriji Mežnarija v središču Mengeša.

»Ko smo v letih 2005 in 2006 raziskovali življenje in delo Mengšana Ivana Vesela Vesnina – duhovnika, pesnika, dramatika, prevajalca ruske proze, avtorja prvega slovenskega bontona, smo naleteli na njegovo razpravo o pomenu otroške poezije v osnovni šoli, ki jo je napisal kot ravnatelj postojnske šole. Razprava nas je prepričala, zato sem oblikoval koncept festivala in ga ponudil Kulturnemu društvu Franca Jelovška Mengeš. Z njim vsako leto počastimo tudi občinski praznik,« nam je povedal predsednik društva Janez Škrlep in dodal, da so prvo leto k sodelovanju povabili le Osnovno šolo Mengeš,

Festival otroške poezije je letos zaradi slabega vremena potekal v Galeriji Mežnarija.

nato pa postopoma tudi okoliške šole. Letos so tako sodelovale tudi osnovne šole iz Kamnika, Kranja, Škofje Loke, Komende, Dobropolja. Organizatorji si želijo, da bi festival postal vseslovenski z odprtim razpisom za vse mlade pesnike, a potrebna denarja za to še nimajo. Letos se je povabilu odzvalo 48 osnovnošolcev iz

osmih šol, ki so predstavili 113 svojih del. »Ugotovili smo, da marsikdo zapiše kakšno pesem, le da ostaja to del njegove zasebnosti, skrivnosti in le postopoma raste število tistih, ki so to pripravljeno objaviti, povedati pred drugimi ljudmi. Verjetno je prvič najtežje,« o priljubljenosti poezije med mladimi razmišlja

Škrlep. Izbor pesmi bodo tudi letos izdali v posebni brošuri, in čeprav festival nima tekmovalnega značaja, je posebna komisija tudi letos izbrala tri najboljše. Nagrade so tako dobili Eva Morjak iz OŠ Mengeš, Laura Šuštar iz OŠ Komenda-Moste in Filip Rangus iz OŠ Toma Brejca Kamnik.

Na podlagi sklepa Sveta Srednje šole Jesenice, ki je bil sprejet na 10. redni seji sveta dne 29. maja 2013

SVET SREDNJE ŠOLE JESENICE
razpisuje delovno mesto

RAVNATELJA (M/Ž)

Kandidat mora za imenovanje na funkcijo ravnatelja izpolnjevati pogoje v skladu z Zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Ur. l. RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09, 65/09, 20/11, 40/12-ZUJF in 57/12-ZPCP-2D)

Kandidati morajo imeti pedagoške, vodstvene, organizacijske in druge sposobnosti za uspešno vodenje zavoda.

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 5 let.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev (dokazila o: izobrazbi, nazivu, opravljenem strokovnem izpitu, opravljenem ravnateljskem izpitu, delovnih izkušnjah v vzgoji in izobraževanju, potrdilo o nezakazovanosti in potrdilo sodišča, da kandidat ni v kazenskem postopku) pošljite v 10 dneh po objavi razpisa na naslov: SVET SREDNJE ŠOLE JESENICE, Ulica bratov Rupar 2, 4270 JESENICE, z oznako "Prijava na razpis za ravnatelja".

Kandidat mora k prijavi priložiti program vodenja zavoda za mandatno obdobje in kratek življenjepis.

Kandidati bodo pisno obvestilo o imenovanju prejeli v zakonitem roku.

Gornikom v spomin

V prostorih Gorenjskega glasa je bil pred nedavnim literarno-glasbeni večer v spomin na številne slovenske gornike in planince, ki so tako s pogumnimi plezalnimi podvigi kakor tudi s svojo pisno zapuščino dali pomemben pečat naši gorniški zgodovini.

SAMO LESJAK

Kranj - Za zanimiv in poučen pregled pestrih življenjskih poti naših gornikov sta poskrbeli literarna biografinja, lektorica in prevajalka Marjeta Žebovec in tržiška učiteljica Irma Lipovec. Obe sta odlični poznavalki tako zgodovine gorništvaja kot tudi literature, tako da so vsi zbrani lahko uživali ob predstavitev pomembnih planincev, obogatitih z mnogimi anekdotami, informacijami zgodovinske vrednosti ter odlomki iz njihovih knjižnih del.

Številni slovenski gorniki in planinci so svoje misli namreč prelili na papir in tako tudi njihovi zanamci lahko ob prebiranju podživljamo njihova občutja, zbrana v planinskih potopisih, knjigah, gorniških esejih, pripovedih in pesmih. Za mnoge tovrstne zapise še danes skrbi Planinski vestnik, ki sicer izhaja že stodvajset let, v njem pa – tako v preteklosti kot tudi še danes – pomembno mesto

Večer za vse ljubitelje gora: Marjeta Žebovec, Irma Lipovec, Viki Grošel ter Dušan Feldin, z 88 leti najstarejši član kranjskega planinskega društva / Foto: Samo Lesjak

zasedajo tudi na tokratnem večeru predstavljeni ljubitelji gora in slovenske besede, s katero so med drugim krepili narodno zavedne vrednote: Janko Mlakar, Jože Abram – Trentar, Janez Jalen, Tone Pivec, Slavica Štirn, Anton Haderlap, Marica Škorjanec, Janez

Medvešek, Ljubka Šorli, Janez Nepomuk Resman in Tine Debeljak.

Irma Lipovec je pred kratkim izdala izvrstno knjižno biografijo Joža Čopa, enega izmed največjih slovenskih alpinistov vseh časov, katerega srčnost, pogum in predanost goram so vredni

občudovanja. Še eno legendo našega alpinizma, žrtve ledenega plazju južne stene Manasluja – Nejca Zaplotnika, pa je predstavil njegov prijatelj in gorniški kolega Viki Grošel. Večer je še dodatno popestril nastop Mešanega pevskega zbora KD Jakoba Aljaža iz Medvod.

KRATKE NOVICE

KRANJ

Jagodna sobota v Domači vasi

V pokriti tržnici Domača vas na Primskovem bo jutri od 8. do 13. ure 2. jagodna sobota. Poleg ponudbe jagod in drugih jagodnih izdelkov bo na ogled razstava risbic in izdelkov na temo jagod, ki so jih ustvarili otroci z vzgojiteljicami iz več gorenjskih vrtcev. Med sodelujočimi vrtci na razstavi boste lahko glasovali za naj vrtec. Vrtčevska skupina, ki bo zbrala največ glasov, bo nagrajena s palačinkami v Domači vasi; glasovanje se bo začelo jutri in bo trajalo vse do 15. junija. V Domači vasi bodo jutri postavili tudi jagodno steno in če boste pravilno odgovorili na vprašanje, boste domov odnesli vse jagode, ki bodo ta dan na jagodni steni. Otroci se bodo lahko preizkusili v vožnji z električnimi avtomobilčki, na voljo bosta tudi preizkus v pikadu in balinčkanju na vodi. Otroci se bodo zabavali in ustvarjali skupaj z maskoto Umko. Poseben poudarek bodo dali zbiranju plastičnih zamaškov. Prineseni zamaški – naj bo vsaj eden, še bolje, če jih bo več – bodo vstopnica na jagodno soboto. Zamaške bodo podarili Kranjskim vrtcem, ki jih zbirajo za nakup dvigala za otroke s posebnimi potrebami v enoti Mojca v Kranju. **S. K.**

KRANJ

Nagradili najboljše bralce

V Društvu prijateljev mladine (DPM) Kranj so v torek v dvorani Šmartinskega doma v Stražišču pripravili prireditev ob zaključku bralne značke v letošnjem šolskem letu. Kot nagrado za prizadevno branje je za učence druge triade otroška dramska skupina Javnega sklada za kulturne dejavnosti Kranjske čebulice uprizorila glasbeno komedijo $1 + 1 = 4$. Gre za priredbo literarnega dela Ericha Kästnerja Dvojčici. »Povabili smo okrog dvesto učencev, in sicer od deset do petnajst iz vsake osnovne šole. Izbrali smo tiste, ki najbolj redno berejo, pri čemer so nekateri prebrali tudi več kot dvajset knjig,« je razložil sekretar kranjskega društva prijateljev mladine Franc Kržan in dodal, da so tako dokazali, da otroci ne preživljajo časa le za računalnikom, ampak v roke vzamejo tudi knjige. Prireditev je sovpadla tudi s šestdesetletnico Zveze prijateljev mladine Slovenije in kranjskega društva. **M. R.**

TRŽIČ

Zapora ceste med Tekom po ulicah Trziča

V času Teka po ulicah Trziča bo danes popolna zapora občinskih cest od 17.45 do 20. ure na območju mestnega jedra Trziča na Trgu svobode, Partizanski ulici in Cankarjevi cesti, Cerkevni ulici in Predilniški cesti. Prireditelji teka prosijo za razumevanje. **S. K.**

Reprezentančni dres za dober namen

Športno, dobrodelno in jubilejno. Vse troje je povezala nogometna tekma med hokejisti državne reprezentance in nogometaši FC Podbrezje.

SUZANA P. KOVAČIČ

Podbrezje – V tradicionalni nogometni tekmi »Pod farovžem« v Podbrezjah sta se v soboto pomerili ekipa FC Podbrezje, ki igra v 2. gorenjski nogometni ligi, in ekipa igralcev hokejske reprezentance Slovenije, v kateri sta nastopila tudi domačina Žiga Jeglič in Boštjan Goličič. Domačo ekipo je vodil Nejc Jeglič, goste pa Rok Tičar. Dvakrat po trideset minut igre se je končalo brez gola, v enajstmetrovkah pa je domača ekipa ugnala rise s pet proti tri. Dogodek je imel tudi dobrodelno noto; hokejisti so reprezentančni dres z njihovimi podpisi izročili Jerneju Jegliču, tajniku društva TVD Partizan. »V zadnjem času pogosto vidimo in slišimo, da mnogi ne morejo več zagotoviti dostojnega preživetja sebi in svojim družinam, celo otrokom, zato sem se odločil, da dres dam na dobrodelno dražbo,« je povedal Jeglič. Dres je dosegel ceno sto evrov, kupil ga je nogometaš Andraž Menegalijski, denar pa so predali poverjenici

Ekipi FC Podbrezje in hokejske reprezentance Slovenije v družbi Jerneja Megliča (desno spodaj) ter sodnika Janeza Moharja in nakleskega župana Marka Mravljca, ki je dal prvo podajo za začetek tekme (stojita zadaj). / Foto: Tina Dokl

Rdečega križa Podbrezje Mari Markič. Med polčasoma so podelili tudi priznanja ob 65-letnici društva TVD Partizan Podbrezje. Srebrno plaketo je prejel Pavel Debeljak, ki je nekaj let vodil društvo in je bil v zgodnjem otroštvu

smučarski skakalec, kasneje pa zelo aktiven v domači nogometni ekipi. Srebrno plaketo so prejeli Boštjan Goličič, Žiga Jeglič in Darko Đurić, trije izvrstni vrhunski športniki. Za pomoč in dobro sodelovanje, finančno ali v

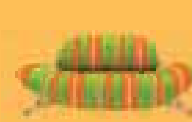
delu, so se z bronasto plaketo zahvalili družini Šefer, z jubilejnim priznanjem pa družinama Gomzi in Gubanc.

Športno, dobrodelno in jubilejno druženje so sklenili z druženjem z glasbenimi gosti.

JAZ LAHKO

LAHKO SI IZPOLNIŠ ŽELJO.

LAHKO OBNOVIŠ.

LAHKO ODPOTUJEŠ.

POTROŠNIŠKI KREDIT PBS

JE UGODNA, VARNA IN HITRA POT DO GOTOVINE. IZKORISTI JO NA KATERIKOLI POŠTI!

Do 30. junija 2013 posebne ugodnosti:

- kartica z odloženim plačilom brez članarine za prvo leto,
- elektronsko bančništvo brez pristopnine.

50%
NIŽJI STROŠKI
ODOBRITVE

PBS. POŠTNA BANKA SLOVENIJE, d.d.
Bančna skupina Nove Kreditne banke Maribor d.d.

Informacije na
080 80 58 | www.pbs.si

RADOVLJICA

Mysterium za Chopinova društva

Jutri, v soboto, 8. junija, ob 20. uri bo KPZ Mysterium Kranj s sopranistko Francko Šenk nastopil v Baročni dvorani Radovljiske graščini ob zaključku srečanja članov uprave in delegatov Mednarodnega združenja Chopinovih društev, katerega član je tudi Zavod Chopinov zlati prstan Radovljica. Zbor bo tudi v poletnih mesecih zelo aktiven, saj se bo od 20. do 27. julija na povabilo udeležil mednarodne pevske delavnice v francoskem mestu Briancon kot demonstracijski zbor, kjer bo sodeloval z znamenitim argentinskim dirigentom Nestorjem Zadoffom. Delavnico pripravlja evropska organizacija Choral Briancon. KPZ Mysterium Kranj bo v okviru pevskega tedna v Franciji pod vodstvom zborovodkinje Urške Štampe pripravil dva samostojna koncerta in predstavil slovensko zborovsko ustvarjalnost tudi v tujini. I. K.

KINO SPORED

PLANET TUŠ, KRANJ

Petek, 7. 6.

16.00, 19.10, 21.15, 23.00

ČAS PO ZEMLJI

18.00, 19.05, 20.10, 21.20, 22.20,

23.30 PREKROKANA NOČ 3

17.00 ARBITRAŽA

15.30, 16.15 SKRIVNOSTNI VARUHI GOZDA

16.50, 18.10

SKRIVNOSTNI VARUHI GOZDA, 3D

15.10 BALKANSKA BOJEVNICA

18.20, 20.20, 21.00 HITRI IN DRZNI 6

Sobota, 8. 6.

13.50, 16.00, 19.10, 21.15, 23.00

ČAS PO ZEMLJI

13.20, 18.00, 19.05, 20.10, 21.20,

22.20, 23.30 PREKROKANA NOČ 3

11.50 ZAMBEZIJA

17.00 ARBITRAŽA

11.35, 15.30, 16.15

SKRIVNOSTNI VARUHI GOZDA

12.20, 14.30, 16.50, 18.10

SKRIVNOSTNI VARUHI GOZDA, 3D

15.10 BALKANSKA BOJEVNICA

13.40, 18.20, 20.20, 21.00

HITRI IN DRZNI 6

Nedelja, 9. 6.

13.50, 16.00, 19.10, 21.15

ČAS PO ZEMLJI

13.20, 18.00, 19.05, 20.10, 21.20

PREKROKANA NOČ 3

11.50 ZAMBEZIJA

17.00 ARBITRAŽA

11.35, 15.30, 16.15

SKRIVNOSTNI VARUHI GOZDA

12.20, 14.30, 16.50, 18.10

SKRIVNOSTNI VARUHI GOZDA, 3D

15.10 BALKANSKA BOJEVNICA

13.40, 18.20, 20.20, 21.00

HITRI IN DRZNI 6

Ponedeljek, 10. 6.

16.00, 19.10, 21.15 ČAS PO ZEMLJI

18.00, 19.05, 20.10, 21.20

PREKROKANA NOČ 3

17.00 ARBITRAŽA

15.30, 16.15 SKRIVNOSTNI VARUHI GOZDA

16.50, 18.10

SKRIVNOSTNI VARUHI GOZDA, 3D

15.10 BALKANSKA BOJEVNICA

18.20, 20.20, 21.00 HITRI IN DRZNI 6

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Sobota, 8. 6.

18.00 PODKUPLJENO MESTO

20.00 HYDE PARK NA REKI HUDSON

Nedelja, 9. 6.

19.00 HYDE PARK NA REKI HUDSON

Organizatorji filmskih predstav
si pridružujejo pravico do spremembe
programa.

Kuj me življenje, kuj ...

V Galeriji Ivana Groharja so odprli razstavo kovaških, livarskih in varilskih izdelkov umetnostne obrti.

IGOR KAVČIČ

Škofja Loka – Razstavo s pomenljivim naslovom Kuj me življenje, kuj so v Loškem muzeju pripravili v sodelovanju s Sekcijo Plamen pri Društvu za varilno Tehniko Ljubljana. S svojimi kovaškimi, livarskimi in varilskimi izdelki se predstavlja deset avtorjev iz različnih delov Slovenije. Jakob Mostar iz Ljubljane, mojster ulivanja cerkvenih zvonov, se predstavlja z manjšim zvonom, Jernej Zorko iz Cerkelj ob Krki pa z izdelki iz kovane jekla, med drugim si lahko ogledamo njegovo čudovito lilijo. Ljubljčan Janez Krajnc je na ogled postavil umetnine iz varjene nerjavne jeklene pločevine, Marijan Černigoj iz Ajdovščine pa ustvarja umetniške reliefe

Ob odprtju razstave: (z leve) kustos Boštjan Soklič in direktorica Jana Mlakar iz Loškega muzeja, Antonija Krajnc iz sekcije Plamen, kustosinja Mojca Šifer Bulovec in prof. dr. Ivan Polajnar / Foto: Jože Štukl

iz varjene jeklene pločevine. Nekaj posebnega je zagotovo knjiga iz varjene in polirane nerjavne jeklene pločevine, s katero se predstavlja Tomislav Hutar iz Trbovelj,

Danijel Vrečič iz Ledinka v Slovenskih goricah pa je na razstavo pripeljal skulpturo iz varjenih jeklenih segmentov. S knjigami sta povezani tudi deli v varjeni pločevini,

Zdravka Tomazinija iz Kočevja in Lojzeta Pogorevca iz Straž pri Mislinji. Uroš Križnik iz Celja je na ogled postavil čudovit ženski torzo iz varjenih jeklenih podložk, Jožetu Liscu iz Kočevja pa je v umetniškem kovanju blizu figuralika.

V Loškem muzeju so k razstavi izdali tudi simpatičen katalog, v katerem so predstavljeni vsi avtorji s po enim delom ter kratkimi opisi o njihovi ustvarjalni poti. Zelo zanimiv pa je tudi uvodni del kataloga, v katerem je kustosinja Mojca Šifer Bulovec zapisala kratko zgodovino železarstva in kovaštva na Loškem, od mlajše železne dobe do ustanovitve današnje Srednje šole za strojništvo in nekaterih mojstrov, ki so in še delujejo na Loškem.

Zadnjič Jazz je kul bend

Koncert Jazz je kul benda z gosti bo v soboto, 8. junija, ob 20. uri pod Homanovo lipo v Škofji Loki.

IGOR KAVČIČ

Škofja Loka – No, Jazz je kul bend bo v prihodnje zagotovo še »kul« za kakšen glasbeni projekt, kot tak pa v okviru Glasbene šole Škofja Loka ne bo več deloval. Otroci namreč odraščajo v zrele fante in dekleta. V osnovi so sprva komorno skupino, kasneje pa mali big band sestavljali učenci glasbene šole višjih razredov, od vsega začetka pa jih je vodil učitelj tolkal Jaka Strajnar, ki je za njih pisal, prirejal in tudi aranžiral skladbe. V treh sezonah svojega obstoja je Jazz je kul bend nanizal vrsto odličnih nastopov in uspehov, zadnjega letos pomladi na festivalu Helikon v mestu Hengelo na Nizozemskem,

kjer je bil najboljši med domačimi, nemškimi, madžarskimi in letos prvič tudi dvema slovenskima orkestroma, prejel prvo nagrado. »Navdušili smo že v predtekmovanju in potem suvereno bili najboljši, kar je en pokazatelj več, da je uvažanje jazz glasbe v osnovno glasbeno izobraževanje zelo koristno in uspešno. V zahodni Evropi in skandinavskih državah je takšna praksa že ustaljena in Glasbena šola Škofja Loka, čeprav je v Sloveniji prej posebnost, kot ne, nič ne zaostaja za njimi,« je ob nagradi povedal Strajnar in dodal, da so bili tako v strokovni žiriji kot publikli izjemno navdušeni nad visoko kvaliteto izvedb Jazz je kul banda.

Jazz je kul bend na glavnem odru festivala v Freisingu

Žetretjičpovrsti, letostudi na velikem odru, so mladi bandovci nastopili na festivalu v nemškem Freisingu, Strajnar pa je dobil tudi ponudbo za sodelovanje z znanimi pevci iz tega bavarskega mesta. »Redko se skupaj najdejo mladi glasbeniki, ki bi s takim veseljem delovali

za skupni uspeh, zato sem prepričan, da bomo projektno še sodelovali, čeprav je sobotni koncert označen za našega zadnjega,« še dodaja Strajnar in vse vabi na poslušanje pod Homanovo Lipo, kjer bo Jazz je kul band z različnimi gosti dokazoval, kaj je v glasbi res kul.

ŽIRI

Literarni večer »Na tem malem svetu«

Danes, v petek, 7. junija, ob 19. uri bo v Galeriji DPD literarni večer z literatoma Ferijem Lainščkom in Simono Kopinšek. V okviru akcije »Na tem malem svetu« člani Društva slovenskih pisateljev obiskujejo mesta, kraje in vasi po Sloveniji. Uveljavljen pesnik in pisatelj Lainšček in avtorica mlajše generacije Kopinškova se bosta pogovarjala o ustvarjalnih mislih, lepoti in ljubezni. Dotaknila se bosta tudi svojih pesmi in jih nekaj prebrala. I. K.

KAMNIK

Slikarska kolonija Pod Skalo

Jutri, v soboto, 8. junija, bo v Kamniku Pod Skalo potekala tradicionalna slikarska kolonija Dan Dušana Lipovca. Od 10. ure naprej boste lahko spremljali nastajanje likovnih del povabljenih slikarjev, po končanem delu pa bodo ob 18. uri odprli razstavo s spremljajočim kulturnim programom. I. K.

KRANJ

Pa se sliš Musica viva

Danes, v petek, 7. junija, ob 20. uri bo v Domu krajanov na Primskovem koncert MePZ Musica viva Kranj Primskovo. Pod vodstvom Aleša Gorjanca bo zbor z več kot 65-letno tradicijo prepeval ljudske pesmi od enoglasja do bogatega večglasja. Zbor bo krstno izvedel priredbo Gašperja Jereba Nede mi več rasla travica zelena, na koncertu pa ne bo manjkalo tudi igre in plesa. I. K.

POLJANE

Večer z orglicami

Poljanski orgličarji v nedeljo, 9. junija, ob 19. uri na vrtu Gostilne Na Vidmu v Poljanah vabijo na Večer z orglicami. Rdeča nit letošnjega večera bo dalmatinska pesem. Za pevski del pa bo poskrbel MoPZ KD Vidovo iz Šentvida pri Stični ter Poljanski orgličarji z gosti prof. Denisom Kokaljem s kitaro, Ivanom Dolencem ter ansamblom Maj 4. I. K.

13. Večer slovenskih viž v narečju
ŠKOFJA LOKA, Mestni trg

- ZLATA MARTINC z Ans. SREDENŠEK
- Ans. BITENC
- Ans. JELŠA
- Ans. JOC BEND
- Ans. ERAZEM
- Ans. VIKEND
- Ans. JURČKI
- Ans. NE ME JUGAT

Gostje večera: VESELI BEGUNJČANI (Veseli slovenskih viž v narečju), PRLEŠKI KVINTET (Dobrotop), NEMIR (Dobrotop), PETKA (Dobrotop), PAJDAŠI (Veseli slovenskih viž v narečju)

Zabavni program: ANDREJ ROZMAN - ROZA

petek, 7. junij 2013, ob 19.30

V primeru slabega vremena bo prireditev ob isti uri v Športni dvorani Trata pri Škofji Loki.

Zaradi negotovega vremena bo prireditev v športni dvorani na Trati, Frankovo naselje 51, Škofja Loka

Še imajo svoje adute

Čeprav se je Sara Isaković odločila, da vsaj za letos prekine tekmovalno kariero, so ob odprtem državnem prvenstvu, ki se je včeraj začelo v Radovljici, pri domačem klubu veseli, ker bodo njihovi plavalci tudi letos nastopali na vseh pomembnih mednarodnih tekmovanjih.

VILMA STANOVNIK

Radovljica – Odprto državno prvenstvo Slovenije Mobitel 2013, ki ves ta konec tedna poteka v radovljiškem bazenu, je bilo v uvodu tudi priložnost, da v domačem klubu predstavijo adute, ki že nadomeščajo nekdanje odlične sestri Alenko in Natašo Kejžar ter seveda Saro Isaković. Medtem ko sta se sestri Kejžar od tekmovanj poslovili že pred leti, si je Sara letos vzela tekmovalni odmor, vprašanje pa je še, kako se bo odločila glede plavalne kariere v prihodnjih letih. V Plavalnem klubu Gorenjska banka Radovljica, kjer letos proslavljajo 80 let organiziranega plavanja, pa

Trener in selektor Miha Potočnik / Foto: Tina Dokl

imajo seveda še vedno svoje adute, saj si je nastope na letošnjih največjih tekmovanjih, tudi svetovnem prvenstvu v Barceloni, že zagotovila naša najboljša plavalka zadnjih sezon Anja Klinar, v

klubu pa imajo kar nekaj plavalk in plavalcev, ki jih čakajo pomembne tekme v mlajših konkurencah.

»Vesel sem, da se bodo naši plavalci, tako najmlajši kot tudi ostali, udeležili

večine reprezentančnih akcij, ki nas čakajo v tej sezoni. Prvo tekmovalno prvenstvo po državnem prvenstvu v Radovljici so sredozemske igre, ki se jih bosta udeležila Anja Klinar in Robert Žbogar, za mladinsko evropsko prvenstvo pa imamo trenutno kandidatko Tjašo Pintar. Prav tako bomo z budim očesom spremljali nastope Žana Pogačarja, Iris Urbančič in Ajde Teran, ki se bodo skušali na to prvenstvo še uvrstiti. Naša najmlajša reprezentantka Gaja Kristan bo barve kluba in Slovenije zastopala na olimpijskem festivalu, Špela Perše pa se bo udeležila mladinskega evropskega prvenstva v daljinskem plavanju v Turčiji. Za nastop na svetovnem prvenstvu je naša kandidatka Anja Klinar, upam pa, da se ji bo ob izpolnjeni normi pridružil tudi Robi Žbogar. Imamo tudi dve evidentni kandidatki za nastop na mladinskem svetovnem prvenstvu, Tjašo Pintar in Špelo Perše. Svetovnega prvenstva invalidov se bo udeležil Darko Đurić, na evropskem veteranskem prvenstvu pa nas bo zastopal Rado Hočevar.« je načrte udarne radovljiške plavalne ekipe predstavil radovljiški trener in slovenski plavalni selektor Miha Potočnik. Žal je po poškodbi in operaciji rame letošnja sezona izgubljena za Tejo Zupan.

Radovljiške reprezentante in trenerje po domačem prvenstvu čakajo nastopi tudi na mednarodnih tekmovanjih. / Foto: Tina Dokl

Dobro načrtujejo olimpijsko sezono

Člani naše biatlonske reprezentance so v Ramsau in Salzburgu opravili testiranja za novo olimpijsko sezono, ki jo želijo pričakati čim bolj pripravljeni.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Ta teden so člani slovenske biatlonske reprezentance v Avstriji opravili prve letošnje meritve in testiranja. »Ker zaključujemo s prvim delom letošnjih priprav, smo se odločili za nekoliko zgodnejše testiranje, ki bi ga ponavadi sicer opravili šele konec junija. S pridobljenimi rezultati bomo lahko za vsakega posameznika zelo natančno načrtovali prihodnje dvomesečno obdobje treningov, poiskali njihove rezerve in sledili napredku tekmovalcev. Zaradi olimpijske sezone se bomo prej posvetili specialnim treningom, kjer bo v ospredju večja intenzivnost,« je med

drugim povedal glavni reprezentančni trener Uroš Velepec in dodal, da so se za testiranje v Avstriji odločili, ker v Sloveniji takšnega testa na Inštitutu za šport ne morejo izvesti.

»S posebnimi senzorji so nam med streljanjem izmerili različne pritiske in premike puške, prenose teže med izvajanjem streljanja, proženje sprožilca puške in podobno. Zelo zanimivo je bilo analizirati vse podatke, ki smo jih zbrali. To je bil zame prvi takšen test in upam, da ga bomo ponovili čez kakšen mesec ali dva, da ugotovimo, ali smo uspeli odpraviti napake, ki smo jih sedaj odkrili,« je bila nad strelskim testom

Naša najboljša biatlonka Teja Gregorin med testiranjem v Avstriji

presenečena naša najboljša biatlonka Teja Gregorin, Jakob Fak pa je dodal, da je testiranje pač ena od vmesnih postaj do končnega cilja, kar

pomeni vrhunske forme v zimski sezoni. Sicer pa se bodo naši biatlonci ta konec tedna spet preselili na treninge na Pokljuko.

KRANJ

Kranjski karateisti uspešni v Polzeli

Minuli konec tedna je v Polzeli potekalo letošnje državno ekipno prvenstvo v karateju. Na njem je v vseh kategorijah, od najmlajših do članov in članic, v 124 ekipah nastopilo okoli 350 tekmovalcev in tekmovalk iz 30 klubov. Največ pozornosti je zbudil moški članski finale v borbah, v katerem je ekipa KK Shotokana iz Kranja v postavi Filip Španbauer, Juš Markač in Daniel Rihtarič premagala ekipo KK Žalec. Pri članicah sta se pomerili ekipo KK Nestor in KK Kranj, Vesna Bezgošek pa je bila boljša od Tjaše Ristič, tako da je Kranju pripadla srebrna medalja. Največ medalj je osvojilo ŠD Gorica, KK Shotokan Kranj je s tremi zlatimi odličji zasedel četrto, KK Kranj pa z dvema zlatima, petimi srebrnimi in sedmimi bronastimi odličji peto mesto. **V. S.**

Moška članska ekipa KK Shotokan Kranj s trenerjem Vojom Ašaninom / Foto: arhiv KK Shotokan Kranj

KRANJ

Vaterpolska reprezentanca v drugem krogu na Poljsko

Na sedežu LEN v Luksemburgu so opravili žreb za drugi krog kvalifikacij za uvrstitev na evropsko prvenstvo leta 2014 v Budimpešti. Reprezentanca Slovenije, ki je minuli konec tedna v prvem krogu kvalifikacij skupine B v Kranju osvojila drugo mesto za Francijo, bo tako v drugem krogu, ki se bo igral od 11. do 14. julija, nastopila v skupini F, ki bo igrala na Poljskem. V skupini so še Rusija, Bolgarija, Portugalska, Češka in domačini Poljska. Žreb je ugoden, saj ima Slovenija z vsemi reprezentancami, razen z Rusijo, pozitivno bilanco. »Favorit je Rusija, a če bomo odigrali bolje kot v Kranju, lahko premagamo tudi njih,« je žreb komentiral najboljši strellec Slovenije na prvem turnirju Jure Nastran, selektor Primož Troppan pa je dodal: »Za turnir se bomo morali dobro pripraviti, nobenega nasprotnika ne smemo podcenjevati.« Po tem turnirju bo na vrsti še en, točke na njih pa se seštevajo. Tako bo po tretjem turnirju znano, kdo je prvi in kdo drugi. Prvi iz vsake skupine bodo v preliminarnem krogu dobili za nasprotnika moštva, ki so bila na zadnjem EP uvrščena na deseto do dvanajsto mesto, drugi iz skupine pa moštva, ki so bila na zadnjem EP sedmega do devetega mesta. Torej upanje ostaja, pot do uvrstitve pa bo še dolga. **J. M.**

KRANJ

Triglav in Žusterna brez večjih naporov

Minulo sredo so vaterpolisti odigrali prvi dve tekmi finala državnega članskega vaterpolskega prvenstva. V kranjskem pokritem olimpijskem bazenu je prva ekipa po ligaškem delu, Triglav, gostil četrtouvrščeno ljubljansko Olimpijo, v Mariboru pa se je drugouvrščeni Branik pomeril s tretjeouvrščeno Žusterno. Triglav je srečanje proti Olimpiji začel nekoliko zadržano, v nadaljevanju pa so se Kranjčani razigrali in slavili s 15 : 7 (4:0, 4:2, 3:2, 4:3). V vrsti Triglava so se med strelce vpisali skoraj vsi, najbolj razpoložen pa je bil Gašper Kalan, ki je dosegal tri zadetke. V Mariboru pa je prišlo do pravega malega presenečenja. Žusterna je visoko, s sedmimi zadetki razlike s 6 : 13 (0:1, 3:4, 0:4, 3:4) premagala domači Branik. Povratni tekmi bosta že jutri, v soboto. Triglav bo gostoval v Ljubljani, Žusterna pa bo v Kopru gostila Branik. Morebitni tretji tekmi se bosta igrali v sredo. **J. M.**

Sojenja še ne bo

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj – Konec marca so se začeli vrstiti predobravnavni naroki za člane slovenskega narokokartela, ki naj bi iz Brazilije v Evropo tihotapil velikanske količine kokaina. Od obtoženih je javnosti najbolj znan ljubljčan Dejan Vidmar, ki ga v Ljubljani čaka sojenje zaradi ropa, ki so ga novembra 2005 izvedli v poslovalnici SKB banke v Ljubljani. Razen njega so na zatožni klopi še Martin Udovič, Dejan Pejovski, Nebojša Čubrilovič, Milenko Sredič, Žarko Tešanović in Dule Mikič. Včeraj se je odvil že četrti predobravnavni narok v tej zadevi, tokrat je na zatožno klopi sedel Miroslav Banjanac.

Po ugotovitvah tožilstva je povezan z združbo, ki naj bi poskrbela za transport kokaina iz Južne Amerike v Evropo. Avgusta 2011 naj bi iz Ljubljane v Rim prepeljali 20 kilogramov kokaina, maja lani iz Brazilije v Evropo enajst, mesec kasneje pa še dvajset kilogramov kokaina. Obtoženim

so stopili na prste 21. junija lani, ko so carinski nadzorniki ustavili fiat multiplo in odkrili 20 kilogramov kokaina, ki je vreden skoraj milijon evrov.

Za volanom je sedel Toni Radunič Progar, ki je med priprtjem razkril vse in je uvrščen v program za zaščito prič. Tako pri zgoraj naštetih kot tudi Matjaža Kušarja, zagovornika Banjanca, zelo moti ta priča tožilstva, kot tudi predloženi drugi listinski dokazi, ki jih je tožilka Tanja Frank Eler pridobila od francoskih pravosodnih organov.

»Tožilstvo je imelo dovolj časa, da bi nove dokaze predstavili tako sodišču kot obrambi. Morda sploh ni sprejemljivo, da jih sedaj vloga, ne vemo niti zakaj sedaj zaslišanje prič.« je bil odločen zagovornik in zahteval prestavitev predobravnavnega naroka. Sodnica Metka Rađenović je pojasnila, da glavne obravnave ne more razpisati, saj mora o predlogu obrambe o izločitvi listin odločiti pisno.

Miroslav Banjanac se brani s prostosti. / Foto: Gorazd Kavčič

KRANJ

Pretepal družinske člane

Kranjski policisti so v sredo zvečer obravnavali 37-letnega Kranjčana, ki je osumljen, da je z osebami v družinski skupnosti grdo ravnal in jih pretepal. Policisti so mu zaradi utemeljenega suma, da je storil očitano kaznivo dejanje z elementi nasilja, odredili prepoved približevanja eni osebi in območju v njegovi bližini. Obstaja verjetnost oziroma sum, da lahko Kranjčan ogrozi življenje, osebno varnost ali svobodo osebe, s katero je v bližnjem razmerju. Policisti bodo 37-letnika tudi kazensko ovadili. **B. B.**

KRANJ

Ukradli kanalske pokrove

Kranjski policisti so bili v začetku tedna obveščeni, da je neznanec z gradbišča v okolici Kranja odnesel več kosov litoželeznih kanalskih pokrovov in pnevmatsko orodje. Gospodarsko družbo je oškodoval za okoli šest tisoč evrov. **B. B.**

Dva ropa istega storilca v eni uri

◀ 1. stran

Oborožen in nevaren osumljenec si je nato vzel nekoliko počitka, toliko manj pa policisti, ki so v okolici v neprebojnih jopičih postavili zapore, popisovali moške voznike vozil, le-te pregledovali, zgornjo Gorenjsko je več ur preletaval policijski helikopter.

Posnetki varnostnih kamer v leški pošti so hitro razkrili roparja. Gre za Nermina Lovića, 39-letnega starega znanca policistov z Jesenic, ki so ga pozno popoldne tudi ulovili. Neuradno smo izvedeli, da so ga policisti opazili v središču Jesenic, blizu krožišča pri pošti. Ko je Lović opazil policiste, se je skrivil med poštna vozila, vendar so ga kljub vsemu dokaj hitro prijeli.

Lović je pred kratkim šele prišel iz zapora, saj je bil pred petimi leti obsojen zaradi preprodaje drog, leto prej pa zaradi tihotapljenja ljudi. Med marcem in septembrom 2005 je imel Jeseničan glavno besedo v združbi, ki je v Slovenijo nezakonito pripeljala vsaj 51 tujih državljanov. Sodišče mu je leta 2006 prisodilo štiri leta in enajst mesecev zaporne kazni.

Dve leti kasneje je bil obtožen, da je v istem času, kot je bil že obsojen, ponudil ali kupil heroin, kokain, hašiš, kopoljo in amfetamine. Tudi v tem primeru je sodeloval še z drugimi storilci kaznivih dejanj. Zaradi preprodaje drog je bil obsojen še na dodatni dve leti in štiri mesece zapora. Lović je lani jeseni zbudil še pozornost zaradi gladovne

Nermin Lović, že večkrat obsojeni stari znanec policije, je najprej oropal poslovalnico pošte v Lescah. / Foto: Gorazd Kavčič

stavke v zaporu na Dobu, saj naj bi nadrejeni nad štirimi zaporniki izvajali psihični in fizični teror. Zahteval je premostitev v drug zapor ali psihiatrično bolnišnico. »Bojim se svojih črnih misli, kajti svojih dejanj ne morem kontrolirati, zato želim, da se mi ponudi specialistična pomoč, ki sem je nujno potreben in je tu nisem deležen,« je takrat zapisal.

Kot smo zapisali že zgoraj, je v sredo v manj kot eni uri izvršil kar dva ropa, malo pred poldnevom v Lescah in malce po 12. uri še na Jesenicah. Policisti so ga prijeli ob 17.45, koliko denarja je odnesel in koliko so ga policisti še našli pri njem, pa za zdaj ni znano. Na Policijski upravi Kranj poudarjajo, da se sredi primer kaže kot dober pokazatelj tristranskega sodelovanja med policijo, mediji in javnostjo.

Poslovno enoto Gorenjske banke na Plavžu na Jesenicah so v sredo oropali drugič v manj kot tednu dni. / Foto: Gorazd Kavčič

»Tako je objavila informacijo in tudi kasneje je na interventno številko policije poklicalo več ljudi, ki so storilca prepoznali in so posredovali vrsto koristnih informacij o tem, kje se nahaja. Brez sodelovanja bi bilo prijete

storilca težje,« pravi Bojan Kos.

Letos je bilo na Gorenjskem že 19 ropov, sedem od teh so jih policisti preiskali in prijeli storilce, o ostalih pa še intenzivno zbirajo obvestila.

Zažgal hišo, ker mu je 'počil film'

Gregorij Debelak je novembra 2010 zažgal hišo, v kateri je bival in želel v njej tudi dočakati svoj konec. Vendar hiša takrat ni bila več njegova, zato mu tožilstvo očita požig in 250 tisoč evrov škode.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj – Z nekdanjim podjetnikom Gregorijem Debelakom z Brezij se je usoda v zadnjih desetih letih močno poigrala. Stari znanec sodišč, ki je bil že petkrat obsojen zaradi različnih goljufij (od zlorabe bančne kartice, uničenja poslovnih listin do poslovne goljufije), je končal z visokimi dolgovi in osebnim stečajem, sam in brez rednih dohodkov.

V letu 2010 je radovljiško sodišče opravilo dražbo nepremičnin v njegovi lasti. Na dražbi se je pojavil zgolj en kupec, ki je odkupil po zemljiški knjigi kmetijska zemljišča, v resnici pa hišo in gospodarsko poslopje za 20

tisoč evrov. Po zavrnjeni pritožbi zoper prodajo na dražbi mu je, tako je povedal ob zaslišanju lani januarja, saj ga na glavno obravnavo ni bilo in ga tudi ne bo, počil film.

Tožilka Vesna Primožič je obnovila dogodke iz 3. novembra 2010 zgodaj zjutraj, ko je na Brezjah izbruhnil požar: gasilci so našli obdolženca, ki se je upiral rešitvi iz goreče stavbe; v njej je bilo več žarišč ognja; obdolženec je bil v postopku izvršbe, nepremičnine niso bile več njegove. Z drugimi besedami, tožilstvo Debelaku očita požig, saj se ni sprijaznil, da so bile njegove nepremičnine prodane za 20 tisočakov. Tožilstvo škodo ocenjuje na 250 tisoč evrov.

Debelak se dogodka ne spominja. Prizadela ga je prodaja pod tržno ceno in tudi, da je poznejšemu kupcu plačal tisoč evrov, da ne bi sodeloval na dražbi. »Počil mi je film. Zabliskalo se mi je, izgubil sem spomin in se znova zavedel šele v bolnišnici v Begunjah, kjer so me pridržali,« je zagovor obnovila predsedujoča sodnemu svetu Marjeta Dvornik. Ne spominja se ne požiga ne oskrbe v bolnišnici na Jesenicah, zatrnil je, da v tistem času ni užival tablet ali alkohola. Občutil pa je močan bes.

Tako se ne spominja niti poslovnega pisma, niti upiranja gasilcem, ki so ga rešili iz goreče stavbe. Ve pa, da ga

je zelo potrlo, da mu je kupec njegove hiše in objektov ob njej skušal vse skupaj prodati nazaj za 400 tisoč evrov.

Sodišče je na prvi glavni obravnavi uspelo zaslišati le policista Benjamina Džafića, ki je bil na prizorišču požara med prvimi. Zadeve se najprej ni spominjal, po prebranju njegovega zapisnika pa potrdil svoje takratne zapiske.

Sojenje se bo nadaljevalo 3. julija z zaslišanjem štirih gasilcev in izvedenca psihiatrične stroke ter oškodovanca. Vse druge priče in izvedence je sodni svet zavrnil, saj da gre le za nepotrebno potratno denarja. Zaradi osebnega stečaja Debelaka vse stroške krije državni proračun.

89.8 91.1 96.3
Gorenjski prijatelj
Radio Sora d.o.o.,
Kapucinski trg 4, 4220 Škofja Loka,
tel.: 04/506 50 50, fax: 04/506 50 60,
e-mail: info@radio-sora.si
RADIO SORA

POSLOVNI GLAS

Prodana le petina LTH

Loške tovarne hladilnikov (LTH) že štiri leta ni več oziroma deluje le še v stečajnem postopku, saj je bil 3. junija 2009 oklican stečaj. Na cesti je končalo približno 300 zaposlenih, za podjetjem pa je ostalo okoli 29 milijonov evrov dolga. Manj kot desetino tega zneska je stečajnemu upravitelju Dušanu Taljatu uspelo unovčiti, že kmalu pa bodo na vrsti nove dražbe in številne izpodbijne tožbe.

BOŠTJAN BOGATAJ

Škofja Loka – Dušan Taljat, stečajni upravitelj podjetja LTH, je priznal 29 milijonov evrov terjatev upnikov, od tega jih je za dobrih sedem milijonov prednostnih. Slednje terjatve plač in prispevkov delavcev ter davkov bi morale biti poplačane prednostno, nenazadnje se tako tudi imenujejo, vendar je bila večina premoženja LTH zavarovana z ločitvenimi pravicami. Predvsem banke si na ta način izborijo boljše zavarovanje, skupaj pa so ločitveni upniki leta 2009 prijavili za več kot 22 milijonov evrov terjatev.

Težave LTH, ki je štiri leta v stečaju, so se začele vsaj štiri leta prej zaradi zgrešenih odločitev uprav, katerih posledica je bilo poslovanje z izgubo. Že dolgo pred uradnim stečajem je bilo jasno, da bodo nujne korenite spremembe: dokapitalizacija ali stečaj. Vodstvo je opravilo zgolj navidezno dokapitalizacijo, svežega kapitala ni bilo, zadnje mesece pa je okoli tristo zaposlenih mledovalo za začetek stečajnega postopka. Več mesecev so namreč ostali brez plačila za svoje delo, prihranki so izpuhteli, položnice so se kopičile, zadnja uprava pa se je v sodelovanju z nadzorniki le še igrala z njihovimi živci.

Takrat so opozarjali, da so prepuščeni na milost in nemilost uprave, ki je skrbela le za lastne interese, to je v izčrpanje kapitala na druga podjetja v njihovi lasti. Gordijski voz je presekala Občina Škofja Loka, ki je zaradi terjatev do LTH vložila pobudo za začetek stečajnega postopka. S tem pa se je, pred skoraj natanko štirimi leti, začelo obdobje prodaje premoženja in poplačila upnikov. Stečajna masa se hkrati polni tudi z izpodbijanjem pravnih dejanj zadnje uprave v letu dni pred uvedbo stečajnega postopka.

Vrednost nepremičnin pada

V štirih letih je stečajnemu upravitelju Dušanu Taljatu uspelo unovčiti za slaba dva milijona evrov terjatev. »Zadnja večja prodaja se je odvila lani s prodajo

Dušan Taljat / Foto: Gorazd Kavčič

skladiščne hale oziroma manjšega kompleksa v jugozahodnem delu nekdanjega LTH. Do sedaj nam je uspelo prodati približno petino vrednosti nepremičnin in upam, da ne govorim preveč ambiciozno,« dosedanje prodaje ocenjuje stečajnik.

Od uvedbe stečaja do danes so se tako gospodarske razmere kot tudi nepremičninski trg korenito spremenili, zato prodaja ne poteka hitro in niti ne po cenah, ki bi jih lahko dosegli v času konjunkture. Tudi zato bo Taljat skušal v prihodnje, če se bo strinjal upniški odbor, večjo tovarniško halo razdeliti na več zaključenih enot in prodati v treh delih. Vsaka bo štela med tri tisoč do 3900 kvadratnih metrov.

Iz zadnjega poročila upravitelja, ki je objavljen na Ajpesu, kaže, da naj bi mu kmalu uspelo prodati tudi pravno stavbo. Ta je v procesu prodaje, kupec se izkazuje kot resen ponudnik, ali bo oddal ponudbo in bo zapleten postopek preko sodišča le izpeljan, pa stečajnik ne želi ugibati. Skoraj

Za nekdanjo upravno stavbo LTH, podjetje je ta teden že četrto leto v stečajnem postopku, se zanima resen kupec. Ali bo do prodaje prišlo, naj bi bilo znano še pred sodnimi počitnicami. / Foto: Gorazd Kavčič

vse nepremičnine, oprema, zaloge in tudi trgovsko blago je bilo sicer zavarovano s strani ločitvenih upnikov, le rezervni deli (te dolžniki LTH še vedno vračajo) so vir za poplačilo tekočih stroškov in obveznosti do delavcev po začetku stečajnega postopka.

Ker so bili nekdanji LTH-jevci v podjetju zaposleni še nekaj dni tudi v času od oklica stečajnega postopka, jim je pripadala plača tudi iz tega naslova, prejeli so jo konec minulega leta. Iz prodaje rezervnih delov pa je nemogoče poplačati terjatve za vseh sedem milijonov evrov prednostnih terjatev, torej za manjkajoča izplačila plač in prispevkov ter davke.

»Do vsaj delnega poplačila bi lahko prišli z izpodbijanjem pravnih dejanj dolžnika. Vsi večji spori ostajajo nerazrešeni, pa naj gre za nepremičnine v Pulju in Zagrebu, ali za ugotavljanje odškodninske odgovornosti nekdanjih članov uprave (na prvi stopnji LTH v stečaju ni uspel, op. a.) in prodajo blagovne znamke,« le nekaj možnosti za polnitev malhe za poplačilo prednostnih terjatev opiše Dušan Taljat. Ocenjuje, da bi lahko poplačal približno desetino vseh prednostnih terjatev.

Dolga agonija, dolg postopek

Taljat je znani stečajni upravitelj, ki je ali še vodi več insolvenčnih postopkov, ki pravi, da gre za zelo zapleten stečajni postopek: »Kadar ima podjetje veliko premoženja in je pred uvedbo

postopka agonija trajala dolgo, so postopki ponavadi dolgotrajni in zapleteni. Veliko poslov je treba razveljaviti, izpodbijati na sodišču, zato hitrega zaključka ne more biti.« Na začetku je predvideval, da se bo stečajni postopek zaključil do konca leta 2015, danes ve, da je ta rok težko dosegljiv.

Ne le, da prodaja premoženja poteka počasneje, kot bi lahko, nekatere zadeve so danes še vedno povsem odprte: od vprašanja hčerinske družbe v Skopju do razrešitve vprašanja okoli blagovne znamke. Spor o prenosu znamke na Agovit, podjetje nekdanjega predsednika uprave Miloša Kodreta, je sicer razrešen, kmalu po propadu podjetja pa je ime LTH začelo uporabljati tudi podjetje LTH Ulitki. »Seveda nasprotujemo uporabi imena, vendar gre za vprašanje pogovorov v prihodnosti,« pove stečajnik in tudi, da blagovna znamka z leti blede in je manj vredna, LTH Ulitki pa z uporabo njihovega imena in lastno uspešno stjo ohranjajo vrednost.

Nova dražba v enem mesecu

»Z leti prve ocenjene številke vrednosti ne igrajo več prave vloge. Ob zaključku vsakega poročila, ki ga periodično predstavljamo sodišču, tudi ocenimo vrednost neprodanega premoženja, ki jo določa trg. Ta pa kupi ali ne kupi, tudi če je cena zelo ugodna,« o vrednosti nepremičnin in drugega premoženja pove Taljat. Zaloge gotovih izdelkov je do danes že prodal, še vedno pa je dovolj zalog rezervnih delov in surovin. Tu se prodaja odvija vsakodnevno. Naslednja dražba nepremičnin naj bi bila še pred sodnimi počitnicami, morda bo sedaj več uspeha z manjšimi prostori.

Naj ob tem spomnimo, da je v eni od že prodanih hal odprta trgovina z gradbenim materialom, da se je, kot smo zapisali zgoraj, za nakup nekdanje upravne stavbe oglašil resen kupec. To pa kaže tudi na to, da območje nekdanjega LTH živi, žal pa nikoli več vsaj s tolikšnim številom zaposlenih kot ob uvedbi stečajnega postopka.

Peko bo manjši, a ima prihodnost

BOŠTJAN BOGATAJ

Tržič – V torek je Peko obiskal gospodarski minister Stanko Stepišnik in se sestal z vodstvom. Znano je, da tržiško obutveno podjetje nujno potrebuje takojšnjo dokapitalizacijo za normalno poslovanje, odblokirane transakcijske račune in svež denar. »Država je Peko dokapitalizirala, zato dodatna finančna pomoč v takšni obliki ni možna. Obstajajo pa druge rešitve; poslovanje v manjšem obsegu s strateškim partnerjem in prek dokapitalizacije,« je po sestanku povedal minister. Osnutek načrta prestrukturiranja, ki ga je predstavilo vodstvo podjetja, je ocenil za zelo dober, ki daje upanje za prihodnost.

»Računam, da bi v prestrukturiranem podjetju lahko obdržali 150 do 200 delovnih mest,« je še dejal minister. Naslednji korak države in drugih lastnikov bo univerzalna skupščina, ki naj bi bila včeraj, na njej

pa naj bi imenovali nov nadzorni svet, ki bo moral skupaj z menedžmentom hitro pripraviti prestrukturiranje podjetja v lastniškem in poslovnem smislu.

Program sanacije Peka predvideva ustanovitev novega hčerinskega podjetja, ki ga bo ustanovil Peko, in prenos zdravih jeder matičnega podjetja na novo ustanovljeno družbo. Del dosedanjih dejavnosti ostaja na Peku. »Nujno je, da v novo ustanovljeno hčerinsko podjetje vstopi strateški investitor, ki bo z dokapitalizacijo omogočil ohranitev blagovne znamke, delovnih mest in zagotovil uspešno poslovanje v prihodnosti,« pojasnjujejo v Peku, ki ga vodi Janez Sajovic. Vodstvo Peka pozdravlja odgovorno potezo lastnika podjetja, ki je s svojim aktivnim sodelovanjem pri iskanju rešitev tokrat pokazalo, da usoda podjetja v težavah ni prepuščena samo vodstvu in zaposlenim.

Peko sta v torek obiskala minister Stanko Stepišnik in državni sekretar Gašpar Gašpar Mišič. Skupaj so dorekli rešitev, ki jo mora sedaj potrditi še univerzalna skupščina. Ta naj bi bila včeraj, rezultati pa znani v prihodnjih dneh. Koliko zaposlenih bo ostalo, še ni znano. / Foto: Gorazd Kavčič

LJUBLJANA

Visoko krčenje gospodarske aktivnosti

Bruto domači proizvod (BDP) se je v prvem četrtletju leta v primerjavi s prvim četrtletjem 2012 zmanjšal za 4,8 odstotka, so sporočili iz Statističnega urada RS. V primerjavi s četrtletjem prej je nižji za 0,7 odstotka. Še vedno najbolj pozitivno vpliva izvoz, veliko slabše gre zaradi zmanjšanja domačega povpraševanja. »Padanje domačega povpraševanja se je odrazilo tudi v visokem padcu davkov na proizvode in dodane vrednosti na domači trg osredotočenih dejavnostih. Slednje je bilo najbolj očitno v dejavnosti trgovine, prometa in gostinstva ter v strokovnih, znanstvenih, tehničnih in drugih poslovnih dejavnostih,« je pojasnil Boštjan Vasle, direktor Urada za makroekonomske analize in razvoj. Slovenija ostaja, poleg Grčije, država z največjim padcem gospodarske aktivnosti v času krize, še opozarjajo v uradu. Statistiki so hkrati beležili 1,2-odstotno (v enakem obdobju lani 2,4-odstotno) rast cen. Še najbolj se dražijo cene storitev (v povprečju 2,5 odstotka), cene blaga za 0,6 odstotka. Ob tem je potrebno poudariti, da se je blago dnevne porabe podražilo za 2,5 odstotka, cene trajnega in poltrajnega blaga pa znižale tudi za več kot štiri odstotke. **B. B.**

KRATKE NOVICE

ZBILJE

Film, ekološke kmetije in podnebne spremembe

Društvo Sorško polje spodbuja kmete, vrtničarje in potrošnike iz treh občin na območju Sorškega polja k ekološki pridelavi, samooskrbi in lokalni pridelavi hrane, k sodelovanju ter prenosu znanja in izkušenj. V okviru teh prizadevanj bo v tem mesecu pripravilo več aktivnosti. Jutri, v soboto, ob 20. uri bo na Vaškem trgu ob Zbiljskem jezeru javno predvajalo film Ekonomija sreče, ki prikazuje, kam vodita globalizacija in potrošništvo, kaj so glavni razlogi za krizo, in kako zgraditi boljši svet. Po predvajanju bo pogovor o filmu in o dogajanju okrog nas. Poputritšnjem, v nedeljo, bo ogled ekoloških kmetij in primerov dobre prakse na Gorenjskem. Udeleženci se bodo seznanili z ekološkim kmetovanjem na posestvu Biotehniškega centra Naklo, obiskali Vita Center v Naklem, kjer že petnajst let deluje ekološka tržnica, in si nato ogledali še Fistrovo ekološko kmetijo na Ovsišah pri Podnartu, kjer jim bodo pod kozolcem toplarjem tudi pripravili pogostitev. V nedeljo, 16. junija, ob 17. uri bo na Vaškem trgu ob Zbiljskem jezeru predavanje Lučke Kajfež Bogataj o podnebnih spremembah, nato pa bosta še ekološka tržnica in predstavitev domače obrti. Vsako sredo po 17. uri je v društvenem vrtu v Prašah delovna akcija, vsak drugi ponedeljek pa pri VDC Barka v Zbiljah. Na delovne akcije vabijo vse, ki bi se radi kaj novega naučili, kaj koristnega naredili in se družili. **C. Z.**

LOKA PRI MENGŠU

Srečanje ljubiteljev stare kmetijske tehnike

Društvo kmetijske tehnike Slovenije bo v sodelovanju s Kmetijskim inštitutom Slovenije pripravilo jutri, v soboto, z začetkom ob 11. uri v Jablah pri Mengšu tradicionalno, že šestnajsto slovensko srečanje ljubiteljev stare kmetijske tehnike. Najprej bosta predstavitvi starodobnih traktorjev in stacionarnih strojev, nato pa vožnja starodobnih cestnih, terenskih, vojaških, gasilskih vozil in motociklov, predstavitev vprežnih orodij, strojev in vozov ter ročnega kmetijskega orodja, spretnostna vožnja s traktorjem starodobnikom in dvoosno prikolico ter še nekatere druge družabne igre. Strokovna komisija bo ocenila in nagradila najbolj ohranjene in restavrirane stare stroje. Za »oldtimerje« veljajo stroji, ki so stari več kot trideset let. **C. Z.**

ŠKOFJA LOKA

Kmečke žene na ekskurzijo po Sloveniji

Društvo podeželskih žena Lubnik in kmetijska svetovalna služba vabita v petek, 21. junija, na ekskurzijo po Sloveniji. Udeleženke si bodo ogledale Steklarno Rogaška, muzej na prostem Rogatec, minoritski samostan in lekarno Olimje ter zeliščno kmetijo Kalan na Kalobju, ustavile pa se bodo tudi v gostišču Jelenov greben in morda še v Čokoladnici Olimje. Za članice društva je cena 35 evrov, za ostale pa 44 evrov. Prijave sprejema predsednica društva Marija Polajnar do 14. junija na telefonskih številkah 031/418 393 in 04/513 57 39. **C. Z.**

Na planini Tegošče zgradili nov pastirski stan

Agrarna skupnost Tegošče je na istoimenski planini zgradila nov pastirski stan. Upravljanje in gospodarjenje ovirajo številne zakonske omejitve.

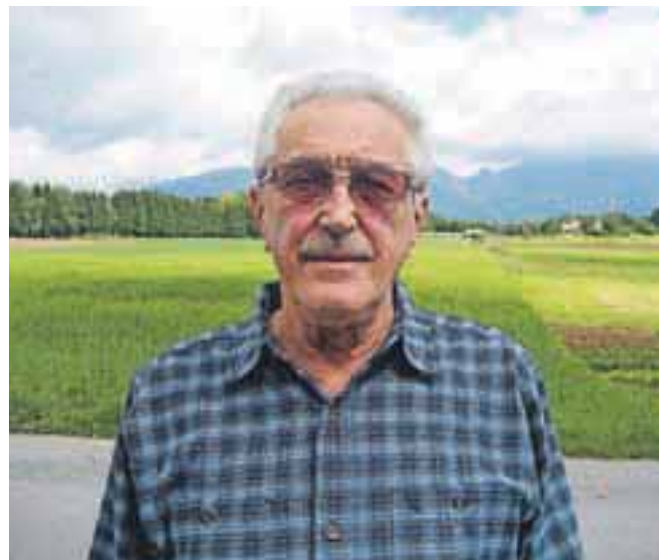
CVETO ZAPLOTNIK

Tržič – Ko je država sprejela zakon o ponovni vzpostavitvi agrarnih skupnosti ter vrnitvi njihovega premoženja in pravic, so tudi nekdanji člani Agrarne skupnosti Tegošče oz. njihovi dediči ustanovili agrarno skupnost in začeli postopek za vrnitev leta 1947 odvzetega premoženja in pravic. Kot je povedal Rajko Marenčič, ki vodi agrarno skupnost že vse od ustanovitve leta 1997, je postopek končan, »odprti« sta le dve zadevi – vrnitev servitutnih pravic za pašo v gozdu, ki niso bile vpisane v zemljiško knjigo, in vrnitev pravic do uporabe dostopne ceste na planino, ki jo omenja tudi odločba o odvzemu premoženja in pravic. Postopka glede teh pravic ne bodo nadaljevali, za gozdno cesto, ki vodi skozi Bornove gozdove, imajo zagotovilo, da jo lahko uporabljajo tudi za dostop na planino.

Agrarna skupnost je dobila nazaj 132 hektarjev zemljišč, od tega je 94 hektarjev pašnika, drugo pa je gozd. »Vrnjeni objekti na planini so bili v slabem stanju, debel les je bil posekan, vodovodne napeljave ni bilo, ceste so bile slabe, ...« stanje ob vrnitvi planine opisuje Rajko Marenčič in dodaja, da so novi lastniki doslej veliko naredili. Največji zalogaj, tako organizacijsko in finančno, je bila izgradnja novega pastirskega stanu, poskrbeli so za oskrbo z vodo in z elektriko, obnovili ograjo, uredili ceste – in še bi lahko naštevati.

Glavni vir dohodka so subvencije

Na planini se pase od 90 do 95 glav živine. Od članov agrarne skupnosti pasejo živino le štirje, vsa druga je od drugih kmetov, večinoma s tržiškega območja. Živina se pase na planini približno devetdeset dni – na pašo jo odženejo okrog 10. junija, v dolino se vrača predvidoma sredi septembra. Vsa planina je ograjena, izjema je le del v smeri proti Avstriji. Vode je dovolj, studenec, iz katerega zajemajo vodo za potrebe živine in pastirskega stanu, nikoli ne presahne. Odplake imajo speljane v greznico, električno

Rajko Marenčič, predsednik Agrarne skupnosti Tegošče

»Subvencije za planinsko pašo so glavni vir dohodka agrarnih skupnosti. Če jih v spremenjeni kmetijski politiki za obdobje 2014–2020 ne bo, bo to pomenilo konec planinskega pašništva. Upam, da Evropska unija in slovenska država tega ne bosta storili,« pravi Rajko Marenčič.

energijo pridobivajo s pomočjo sončnih celic in agregata. Z rednim čiščenjem preprečujejo zaraščanje. Za živino skrbi pastir, ki obiskovalcem postreže tudi s kislim mlekom, žganci in drugimi dobrotami. In kaj načrtujejo za naprej? »Zamenjati moramo agregat, postaviti drvarnico, narediti rampo za nakladanje in razkladanje živine,« pove Rajko Marenčič in doda, da so glavni vir dohodka subvencije za planinsko pašo. S »pašniko« krijejo stroške pastirja, od lesa, ki ga na leto posekajo manj kot sto kubičnih metrov, ni veliko dohodka.

Prodaja »zunanjim« ni možna

Agrarna skupnost šteje trideset članov, večinoma so iz vasi Križe, Retnje, Golnik, Kovor in Tržič. Vsi skupaj imajo 43 deležev, vsak od pol do dveh deležev, le Občina Tržič, ki je postala lastnica deležev, ki jih nekdanji člani niso uveljavljali, jih ima pet in pol. Deleži so bili vrnjeni »na hišo«, doslej so vsi z izjemo štirih že speljali dedne postopke. Iz vsake hiše je lahko član agrarne skupnosti le eden, vsi drugi dediči so opravičeni do nujnega deleža. Vsak član lahko

proda svoj delež le drugemu članu in agrarni skupnosti, ne more pa ga kupcem »od zunaj«, kot se je to že zgodilo na nekaterih drugih planinah. In kaj če bo tudi pri upravljanju agrarne skupnosti nekmetijski interes prevladal nad kmetijskim? »Če se bo to zgodilo, bo konec planinske paše in planine se bodo v nekaj letih zarašle,« pravi Rajko Marenčič, ki se kot aktivni član Združenja predstavnikov agrarnih skupnosti Slovenije zavzema za spremembo zakonodaje in s tem tudi za lažje gospodarjenje.

Vse v enem zakonu

»Pravila« za agrarne skupnosti zdaj določajo različni predpisi, v združenju pa si prizadevajo, da bi to celovito in na enem mestu urejal en zakon, ki naj bi tudi prepričali različno sodno prakso pri vračanju premoženja pa tudi drobitev vrnjenih delež med večje število lastnikov. Zavzemajo se tudi za to, da bi deleže, ki so jih po sedanjem zakonu dobile občine, vrnili agrarnim skupnostim in da bi deleže, ki so naprodaj, lahko kupovali le drugi člani ali agrarna skupnost. Za posege, ki dolgoročno vplivajo na planino, bi bilo po mnenju združenja dovolj soglasje dveh tretjin članov. Z zakonom naj bi rešili tudi vprašanje nekategoriziranih objektov na planinah in problem dvojne lastnine – skupne lastnine in solastnine ter uredili uporabo gozdnih cest in nabiranje gozdnih sadežev.

Nov pastirski stan na planini Tegošče

Trda vezava, 168 strani.
Redna cena knjige je 22,90 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena

18 EUR
* poština

Knjiga je vedno lepo darilo.

Naj tudi v vašem domu zadiši po omamnem vonju pravkar pečenega kruha! V knjigi boste našli 70 receptov za telo in dušo, od osnovnih receptov do prefinjenih posebnih kruhov, s številnimi namigi za izboljšanje vaše pekovske veščine.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Zaspane hotelske Trnuljčice

S 1. junijem sta najemnika oživila Vilo Podvin. Vila je v lasti Zavarovalnice Triglav, ki neuspešno v najem ali prodajo ponuja tudi sosednji grad Podvin in nekdanji škofjeloški hotel Transturist in tudi Krono, kjer so pred leti želeli urediti mestni hotel.

BOŠTJAN BOGATAJ

Škofja Loka, Podvin – Nekdanji Hotel Transturist v Škofji Loki je zaprt že sedem let. Vsaj na začetku ga je lastnik Triglav prodajal za milijon evrov, vendar se niti v gospodarsko boljših časih ni našel kupec za posel, za katelega v Škofji Loki skoraj vsi vedo povedati, da zagotavlja uspeh. »V zadnjih dveh letih je število nočitev zraslo za dvajset odstotkov, na skupno 15 tisoč nočitev, hkrati nas na leto obišeče pol milijona obiskovalcev,« o priložnostih pravi Rok Šimenc iz Razvojnne agencije Sora.

Hotel s petdesetimi do sto ležišči je dolgoletna želja turističnih delavcev tisočletnega mesta, ki sicer kaže, da je zanimivo za turiste, vendar ga zaradi pomanjkanja prenočišč le obišejo. »Temelj razvoja turizma so namestitvene kapacitete. V sedmih letih, kar je zaprt hotel Transturist, smo dobili pri drugih ponudnikih vsaj enako število kapacitet, vendar se moramo nenehno pogotovati za individualne goste, že enega avtobusa gostov pa ne moremo namestiti na enem mestu,« razloži Šimenc. Spomnimo, da je pred leti obstajal potencialni investitor v mestni hotel Krona, vendar ideja, tako kot tudi preureditev Tavčarjevega dvorca Visoko v zgodovinski hotel, ni preživela gospodarske krize.

Obe stavbi, enako pa tudi grad in vila Podvin, sta v lasti Triglava. Vilo Podvin sta z junijem obudila Marcela Klofutar in Uroš Štefelin,

Medtem ko Vila Podvin po dveh letih znova živi, bo grad Podvin očitno še nekaj časa ostal brez življenja. / Foto: Gorazd Kavčič

prej je bil kompleks prazen. »V Zavarovalnici Triglav si aktivno prizadevamo najti najboljšo možno rešitev za Hotel Grad Podvin, vendar je glede na stanje na nepremičninskem trgu in gospodarstvu to izredno težko. Hotel zaradi slabega stanja za zdaj ne bo ponovno odprl svojih vrat,« pojasnjujejo lastniki.

Nadaljujejo, da z nepremičninami v njihovi lasti ravnavajo s skrbnostjo dobrega gospodarja in skušajo najti najboljše rešitve. Količnik Triglav na leto odšteje za vzdrževanje praznih stavb, ki bi bile lahko bolje izkoriščene, nismo uspeli izvesti. V Triglavu odgovarjajo, da so informacije o investicijah, stroških in prihodkih na račun naložbenih nepremičnin transparentno razkrite v letnem poročilu skupine.

Podatkov za prazne nepremičnine ali tiste, ki jih oddajajo, ne razkrivajo.

»Odvisna družba Triglav nepremičnine nenehno išče najboljše možnosti za posamezno nepremičnino, bodisi prodajo ali oddajo. Oboje je odvisno od trenutnih razmer na trgu in pogojev, po katerih je posamezna naložba lahko na voljo,« o zapletenih možnostih najema ali prodaje odgovarjajo v Triglavu. Morda so bolj previdni tudi zaradi nekdanjega najemnika: Zlatan Kudić, zadnja dva meseca bolj znan s seznama največjih davčnih dolžnikov, oziroma njegova družba G. P. Hoteli, je načrtoval gradnjo razkošnega hotela s 13 sobami, vsako z lastnim strežajem in luksuznim vozilom.

Pravljica o obnovi sedemsto let starega gradu,

v katerem so podpisali tudi slovensko ustavo, je padla v vodo, Kudić pa Zavarovalnico Triglav oziroma njeno družbo Hotel Grad Podvin toži za vložek v grad. Tožbeni zahtevek znaša več milijonov evrov. »Družba Hotel Grad Podvin v celoti izpodbija tožbo nekdanjega najemnika, ki meni, da se je tožena stranka po odpravi najemne pogodbe neupravičeno obogatila z nekaterimi vlaganji v nepremičnine. Realno stanje nepremičnine tega ne izkazuje, prav tako pa niso družbi znani preostali morebitni dokazi teh vlaganj. Ker sodišče o zadevi še ni odločilo, več informacij o primeru ne moremo podati,« dodatne zaplete s še eno nepremičninsko Trnuljčico pojasnijo v Zavarovalnici Triglav.

K

KOMENTAR
CVETO ZAPLOTNIK

Kmetom se vendarle obeta mirnejši spanec

Prvi izračuni katastrskega dohodka (KD) od kmetijskih in gozdnih zemljišč, kot jih je na podlagi predlani sprejetega in lani popravljenega zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka izračunala geodetska uprava, so »vrgli« na noge slovenske kmete, še zlasti sadjarje, vinogradnike in lastnike gozdov. Kako tudi ne?! Po prvih izračunih naj bi se jim KD za njive v povprečju zvišal za dvakrat, za travnike trikrat, za sadovnjake petkrat, za gozdove osemkrat in za vinograde celo štirinajstkrat – po oceni kmetijsko gozdarske zbornice zato, ker naj bi pri izračunu v številnih primerih upoštevali previsoke cene pridelkov ter prenizke stroške pridelave. Da je bil med kmeti zaradi tega velik revolt, je razumljivo, saj bi se jim v sedanjih kriznih časih občutno poslabšal ekonomski položaj. Višji KD bi namreč prinesel občutno višje davke in višje prispevke za pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovanje, hkrati pa tudi manjše možnosti za pridobitev (ohranitev) otroškega dodatka, štipendije, doplačila za vrtec ...

A tudi v primeru katastrskega dohodka se je izkazalo, da se nobena juha ne poje tako vroča, kot se skuha. Prvo olajšanje je kmetom prinesla ugotovitev, da je bilo pri izračunih KD precej napak in da je po odpravi teh ugotovljeni

KD pri večini kmetijskih dejavnosti celo nižji kot po izračunih po starem; višji naj bi bil le pri gozdarstvu, vinogradništvu in delno sadjarstvu. Drugo olajšanje so pomenili sklepi skupne seje parlamentarnih odborov za kmetijstvo, prehrano, gozdarstvo in okolje ter za finance in monetarno politiko. Odbora predlagata vladi, da se za letos v primeru, ko je novi izračun KD za iste površine za več kot deset odstotkov višji od starega, upošteva izračun KD za leto 2012 in da naj bi vsem lastnikom kmetijskih in gozdnih zemljišč najkasneje do konca septembra poslali informacijo o novi višini KD. Tako bi se do konca oktobra lahko odločili za način obdavčitve v letu 2014 – torej za obdavčitev po dejanskih oz. normiranih dohodkih ali na podlagi katastrskega dohodka.

Kaj zdaj?! Na potezi je država – vlada in državni zbor, da pripravita in sprejmeta spremembe zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka, geodetska uprava, da pred pripravo končne lestvice izračuna KD po posameznih pridelkih in regijah skrbno pregleda in preuči vse pripombe, ministrstvo za kmetijstvo in okolje ter ministrstvo za finance – da preučita finančne in ostale posledice uveljavitve nove metodologije ugotavljanja KD, ...

Kmetom se torej po začetnem razburjenju vendarle obeta mirnejši spanec.

LJUBLJANA

Pridobili rekordno število novih strank

Banka UniCredit Banka Slovenija tudi letos nadaljuje s pozitivnim poslovanjem. V prvem četrtletju je ustvarila 1,1 milijona evrov dobička pred obdavčitvijo, pri tem pa je za oslabitve in rezervacije namenila 7,3 milijona evrov, kar na letni ravni pomeni več kot 12-odstotni porast. Bilančno vsoto je v primerjavi s koncem lanskega leta povečala za 0,4 odstotka, na 2,826 milijarde evrov. Pri kreditih strankam je beležila 1,4-odstotno zmanjšanje, pri depozitih pa 1,9-odstotni porast. Čisti prihodki od obresti so upadli za devetino, to je predvsem posledica nizkih obrestnih mer za posojila in visokih odhodkov za depozite. Količnik kapitalne ustreznosti je zvišala s 13,5 na 14,7 odstotka. V prvem četrtletju ji je tudi uspelo pridobiti rekordno število novih strank – prebivalstva in podjetij. **C. Z.**

KRANJ

Gorenjska banka odslej z dvočlansko upravo

Gorenjsko banko od 1. junija dalje vodi dvočlanska uprava – predsednik Gorazd Trček in član Srečko Korber. Dosedanji član uprave Tilen Zugwitz je funkcijo člana uprave prenehal opravljati z 31. majem, ob koncu junija pa bo sporazumno zaključil tudi delovno razmerje v banki. Nadzorni svet se je z njegovo odločitvijo že seznanil in jo tudi sprejel. Delovno področje, ki ga je kot član uprave pokrival Zugwitz, sta po kadrovske spremembi prevzela Trček in Korber. Zugwitz je bil član uprave od 1. junija 2010, prej pa je bil izvršni direktor za trženje. **C. Z.**

Dividenda delničarjem Hranilnice Lon

Hranilnica je lani ustvarila nekaj več kot 1,4 milijona evrov bruto dobička. Delničarji bodo prejeli 12,5 evra bruto dividende na delnico.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Delničarji Hranilnice Lon so se na skupščini prejšnji petek seznanili s poslovanjem hranilnice v lanskem letu, ob tem pa so podprli predlog uprave in nadzornega sveta o delitvi dobička v višini 12,5 evra bruto na delnico. Potrdili so tudi spremembe in dopolnitve statuta, imenovali revizorja za letošnje poslovno leto in upravi podaljšali pooblastilo za pridobivanje lastnih delnic.

Hranilnica je tudi lani, v razmerah gospodarske in finančne krize, poslovala uspešno in ustvarila 1,434 milijona evrov bruto dobička, kar je za 7,9 odstotka več kot leto prej. Bilančno vsoto je povečala za 9,3 odstotka, na 202,8 milijona evrov, in dosegla količnik kapitalne ustreznosti – 11,8. Pri zbiranju denarja je bila uspešna, vloge nebančnega sektorja je v primerjavi s predlani nominalno povečala za šest milijonov evrov oz.

za 4,2 odstotka, s politiko obrestnih mer pa je še okrepila delež dolgoročnih vlog. Edino področje poslovanja, pri katerem hranilnica ni dosegla zastavljenih ciljev, je bilo potrošniško kreditiranje, to se je lani v primerjavi z letom prej zmanjšalo za dva odstotka. Upad pri potrošniških posojilih že več let nadomešča s kreditiranjem podjetij in drugih pravnih oseb, pri katerem je lani beležila kar 30-odstotni porast. Skupni obseg

kreditiranja nebančnega sektorja je bil tako kljub upadu potrošniških posojil za 3,57 odstotka večji kot leto prej.

Letos si hranilnica prizadeva pridobiti nove stranke, tako pri poslovanju s prebivalstvom kot s pravnimi osebami, kot novost napoveduje uvedbo paketnih računov, nadaljuje pa tudi s pripravami na gradnjo nove poslovne stavbe, s katero naj bi predvidoma začela prihodnje leto.

NEPREMIČNINE & DOM

Najemnine niso zgolj zaslužek

Ljubica je najemnica stanovanja že od leta 1977. Otroci so odrasli, mož je umrl v prometni nesreči, vseh 36 let pa s svojimi skromnimi prihodki sama skrbi za vzdrževanje. Lastnik se na slabo stanje stavbe poživlja, še več, zdi se, da jo želi z vlago in podirajočo se fasado izgnati.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj – Ljubica z odraslima otrokoma živi v petdeset kvadratnih metrov velikem stanovanju, v hiši, kjer živi še ena najemnica, zgornje stanovanje je prazno. Hiša stoji v bližini Kranja, podrobnejših podatkov ne želi razkriti: »Otroci bi bili zelo jezni. Sram jih je, da živimo v takšni vlagi. Tudi mene bo, danes sicer še zdravo, pobralo zaradi stresa.«

Za skromno stanovanje redno plačuje najemnino in vse druge stroške, nujnega vzdrževanja po smrti moža ne zmore več, niti to ni njena naloga, saj je zgolj najemnica. »Najhuje je zaradi vlage, ki prodira z vseh strani,« pravi in pokaže slike, kjer so stene raznora-

Lahko je tudi manjše kot sedanje,« na našo pomoč računa Ljubica.

Vlaga in plesen

Večstanovanjsko stavbo upravlja Domplan. Upravnik je februarja opravil izredni ogled objekta in stanovanj ter ugotovil, da stavba ni več primerna za normalno uporabo, bivanje. »Najemniki so dnevno izpostavljeni nevarnosti porušenja objekta, zaradi dotrajanosti je klima neustrezna oziroma so zaradi prekomerne vlage in plesni stanovanj izpostavljeni tveganju razvoja boleznih dihalnih poti,« pove Peter Kern, vodja poslovne enote Nepremičnine pri Domplanu.

Poročilo in slike kažejo, da vlaga in plesen ne uniču-

ni vzpostavljena etažna lastnina in primer odstopila gradbeni inšpekciji. Ta ne ugotavlja primernosti stavbe za bivanje, ugotovili so le, da stavbe ni treba podreti. Tako so sklenili začaran krog, kjer nihče ne ukrepa, najemnica pa trpi.«

Najemnina ni zaslužek

Peter Kern pove še, da gre za primer slabega vzdrževanja lastnine in nepripravnega odnosa z najemniki, kar ni pravilo vseh primerov, vsekakor pa ne gre za osamljen primer slabe prakse. Že pred mesecem je nepremičninska posrednica Alenka Štepec povedala, da lastništvo (večjega števila) nepremičnin zagotavlja varno starost, hkrati pa pri-

V fasadi zevajo velike luknje, skozi pa v stanovanje povleče vlago in plesen. Lastnik stanovanja mora po drugi strani najemnikom omogočiti normalne bivalne razmere.

Foto: Gorazd Kavčič

Stanovanjska inšpekcija zaradi nevpisane etažne lastnine ni ukrepala, gradbena inšpekcija je ugotovila, da objekt ni primeren za bivanje. Se mora zgoditi stanovanjsko-bivalni Vegrad, da bi lahko nekdo postal pristojen? / Foto: Gorazd Kavčič

znih barv, fasada pa luknja sta kot švicarski sir. »Vse skozi moramo zračiti, saj je sicer neznosno, posledično pa smo minulo zimo, ki je bila še posebej huda, pokurili dvajset kubičnih metrov drv,« razloži Ljubica in na vprašanje, če ima občutek, da jo želi lastnik izgnati iz stanovanja, odgovori pritrdilno.

Lastnik je podjetje, ki celotno hišo že dlje časa prodaja. Najprej za višjo ceno, nato so jo spustili kar za tretjino, vendar kupca niso našli. »Otroci in tudi sama smo žalostni. Želimo si, da bi nam lastnik našel suho in toplo nadomestno stanovanje.

leta le zdravja, ampak tudi premoženje najemnikov. Oblek v omarah ne smejo več hraniti, saj postanejo nemudoma vlažne in sčasoma začno plesneti (gniti). Kopalnice ne morejo normalno ogreti, stene nad ploščicami so rdečo-rumene, čeprav okna dodatno tesnijo z brisačami.

»Lastnik mora najemnikom z vzdrževanjem stavbe zagotavljati normalno bivanje,« osnovo najemniškega razmerja, ki jo ščiti tudi zakon, razloži Kern in nadaljuje: »Najemnica je na pomoč poklicala tudi stanovanjsko inšpekcijo, ki pa je ugotovila, da v stavbi

naša odgovornost: »Marsikdo pozablja, da z nepremičninami ni lahko gospodariti. Pomembno je vzdrževanje, delo z najemniki, prihajajo tudi novi nepremičninski davki.«

Enako tudi Kern opozarja, da najemnine niso zgolj zaslužek najemodajalca, morda je tako le pri novogradnjah, sicer pa so vseskozi nujna vlaganja v stanovanja. Nenazadnje le tako lahko nepremičnina (stanovanje, hiša) ohranja vrednost. Žal nekateri lastniki, v tem primeru gre za podjetje, ne zmorejo ali nočejo zagotavljati vzdrževanja, ki ga predpisuje zakon.

ZNIŽAJTE SI STROŠKE OGREVANJA DO 65 %

Toplotna črpalka za sanitarno vodo, 300 l, na voden zrak z dodatnim priklopom na centralno kurjavo. Izjemno tiha in učinkovita, vgrajena kompresor PANASONIC in električni grelec, upravljanje preko velikega barvnega prikazovalnika. Cena z osnovno montažo: 1.699,99 EUR (osnovna montaža: priklop tople in hladne vode, do dolžine 3,0 m vklop v pripravljeno električno dozo, ekspanzijska posoda)

SOLARNI SET
VSEBUJE: 2 ali 3 ploščate kolektorje oz. 20/30/50 solarnih cevi, solarno postajo z obtočno črpalko WILO z manometrom, tipali, krmilno elektroniko, zalogovnik 200/300/500 l z 2 topl. izmenjevalcema, povezovalno cev 15 m z izolacijo in signalnim kablom.

Cena od 1.500,00 EUR + ddv

Toplotne črpalke ZRAK – VODA za ogrevanje. V zalogi več različnih modelov: SPLIT INVERTER, ON/OFF, EVI SPLIT različnih moči: od 9 – 34 kw

Cena od 1.999,99 EUR + ddv

Bojlerji in zalogovniki s toplotnimi izmenjevalci ali brez njih: volumen od 200 – 2000 l

Cene od 416,66 EUR + ddv

BREZPLAČEN OGLED IN SVETOVANJE!

PTS, d. o. o., Golniška c. 68 a, 4000 KRANJ, e-pošta: pts@siol.net, tel.: 041/669 742

Uresničujmo, z energijo varčujmo

V sklopu projekta SODO spodbudil učence ekošol k pripravi fotografske razstave in sodelovanju na dobrodelni dražbi.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj – Ob svetovnem dnevu okolja družba SODO, sistemski operater distribucijskega omrežja z električno energijo, zaključuje s projektom Uresničujmo, z energijo varčujmo! Družba SODO je pripravila fotografski natečaj, v sklopu tega pa so učenci osmih slovenskih ekošol izrazili ideje na temo varčne in učinkovite rabe električne energije.

»Otroci so v natečaju zasledovali cilj spodbujanja in promocije varčne in učinkovite rabe električne energije ter s tem povezane pozitivne učinke na okolje,« pojasnjuje v družbi. Fotografski natečaj se je včeraj zaključil z razstavo finalnih fotografij ter dobrodelno dražbo, katere izkupiček bo šel v dobrodelne namene – Zveza

prijatelj mladine Ljubljana Mesto Polje jo bo namenila za učno pomoč otrokom.

»Poleg varovanja okolja je pomembno, da varujemo in skrbimo tudi za tiste, ki jim življenje v teh časih ne prizanaša. To je odgovornost vseh nas,« pravi direktor Matjaž Vodušek. V SODO so prepričani, da lahko vsak od nas tudi z varčno in učinkovito rabo električne energije v gospodinjstvu pomembno pripomore k varovanju okolja in zmanjšanju izpustov CO₂. Skozi izobraževalni proces in fotografski natečaj so želeli v družbi učencem na zanimiv in inovativen način približati tematiko varčevanja z energijo in varovanja okolja ter jih hkrati aktivno vključiti v izobraževalni proces.

Nagrajena pot po Blejskem kotu

BOŠTJAN BOGATAJ

Učenci iz osnovne šole Josipa Plemlja Bled so eni od štirih nagrajencev za zasnovane vodnih učnih poti. K sodelovanju pri pripravi zasnov vodnih učnih poti je učence spodbudil Helios v sklopu njihovega sklada za ohranjanje čistih slovenskih voda. Sodelovalo je 13 šol s prav toliko zasnovami, med štiri najboljše pa je komisija izbrala tudi zasnov OŠ Josipa Plemlja Bled Vodna učna pot po Blejskem kotu. Vsaka šola je prejela denarno nagrado 1050 evrov. Učenci so v teh zasnovah vodnih učnih poti predstavili svoje bivalno okolje, v katerem so spoznavali

bogastvo vodnega in naravnega okolja. Učenci so s poučevanjem, raziskovanjem in spoznavanjem naravne in kulturne dediščine spoznali pomen ohranjanja čistih vodnih virov, jezer in vodotokov in njihovo umeščenost v današnji prostor in družbo. In tudi spoznavali življenje v vodnih virih in ob njih, rastlinstvo in živalstvo, kako je biotska raznovrstnost medsebojno soodvisna in ranljiva. Štiri letošnje zasnove se pridružujejo že 32 idejnim zasnovam vodnih učnih poti in mnoge med njimi so se na podlagi teh zasnov tudi realizirale v naravi s pomočjo občin in drugih sofinanciranih razvojnih projektov.

Učenci z Bleda so raziskovali Blejski kot, na sliki pa so na obisku v Lipici.

SUMONT, d. o. o.
SAVSKA CESTA 22,
KRANJ
TEL.: 04/279 13 00
GSM: 041/629 736
www.sumont.si

Osnovna dejavnost podjetja je izvedba suho-montažnih gradbenih sistemov na področju celotne Slovenije s poudarkom na osrednjem delu Slovenije in Gorenjske. Izvajamo predvsem predelne stene, izolacije mansard, izdelavo spuščenihih stropov, vgradnjo strešnih oken VELUX in vgradnjo celozidne izolacije. Poleg suho-montažnih del vam v okviru inženiringa lahko ponudimo tudi ostala obrtniška dela (slikopleskarska, elektro dela, vodovodne inštalacije, keramična in mizarska dela). Na področju Slovenije imamo preko 1000 referenčnih objektov, ki so dokaz naše usposobljenosti in kvalitete izvedbe.

Za vsa zgoraj našeta dela vam nudimo ugodne cene in plačilne pogoje tudi v skladu z vašimi željami in pričakovanji.

NA ODLIČNI LOKACIJI V PREDOSLJAH PRI KRANJU PRODAMO DVOJČKE, KI SO GRAJENI NA ENERGETSKO VARČEN SISTEM.

PROJEKT PREDOSLJE
Predoslje pri Kranju, na naravni sončni polici nad strugo reke Kokre, ob gozdu, na robu mirnega naselja gradimo enoti dvojčkov, površine 140 m² na parcelah od 375 m² do 581 m², in stanovanjsko hišo, površine 190 m² na parceli 969 m².

Skeletna gradnja (lesena konstrukcija iz vzdolžno lepljenega lesa) nudi varno, udobno in prijetno bivanje, sistem nizko-energijske hiše pa poskrbi, da bodo stroški povezani z bivanjem v njej, prijazni tudi vaši denarnici. Sestava zunanjih sten in strehe je izdelana po sistemu difuzijske odprtosti, kar omogoča izmenjavo zračne pare v prostoru z zračno paro v okolici, kar pomeni, da hiša »dihaja«. Medetažna plošča je izdelana iz masivne, križno lepljene lesene plošče, proizvajalca KLH, deb. 18 cm, ki daje izreden občutek trdnosti. Okna so proizvajalca M Sora, tip Natura-PASIV, U= 0,6 W/m²K, vhodna vrata so proizvajalca DOORS, tip Prestige Modern, z Integra čitalcem prstnih odtisov. Objekti bodo zgrajeni iz ekološko neoporečnih materialov, katerih proizvodnja ne obremenjuje okolja.

Odlična lokacija vam omogoča hiter dostop do mesta Kranj in bližnjega odcepa na AC. V neposredni bližini objektov je osnovna šola, trgovina, pekarna, mesnica,...

Izvedba objekta je po sistemu »ključ v roke«, lahko pa se izvede samo do 3. podaljšane gradbene faze. Po dogovoru obstaja možnost dodatnih opcij, kot so toplotna črpalka, kaminski dimnik, sončni kolektorji, prezračevalni sistem, centralni sesalec, inteligentna instalacija ipd.

Akcija:
Vsem kupcem, ki se bodo za nakup odločili do 30. 6. 2013, bomo podarili toplotno črpalko, ki bo poskrbela, da bodo že tako nizki stroški ogrevanja še nižji.
Za več informacij in ogled nas pokličite na 04/279 13 00 ali 041/629 736.

GG mali oglasi

E-POŠTA: malioglas@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 47

www.gorenjskiglas.si

Iščete nov dom ali kupca za svojo nepremičnino? Oddajte ali najemate stanovanje, hišo ali poslovni prostor? Celovita rešitev na enem mestu. Za vas delamo

Koroška cesta 2, 4000 Kranj, gsm: 031/330-040, tel: 04/20 28 223, e-pošta: info@ajp.si

www.ajp.si

Kranj, Primskovo, C. Staneta Žagarja – novogradnja, zadnjih 5 stanovanj (4 dvosobna in 1 trisobno) po akcijskih cenah do konca junija od 89.500 EUR (43,66 m²) do 146.084 EUR (96,41 m²).

Kranj, Planina 1, 2,5 SS, 53,84 m², l. izg. 1979, lani popolnoma obnovljeno, 2./VIII, vzdrževana stavba z obnovljeno fasado. Cena 86.000 EUR.

Cerklje, Center, starejša hiša l. izg. 1800, delno obnovljena, z dvema spalnicama, površine 170,20 m², CK, na zemljišču 486 m². Cena 130.000 EUR.

Tupalče, komunalno urejena parcela 802 m² ležeča v bregu, z lepim razgledom. Cena 108.270 EUR oz. 135 EUR/m².

Za informacije o ostali ponudbi in povpraševanju obiščite www.ajp.si ali pokličite.

Nudimo pomoč in svetovanje iz področja nepremičninskega prava in zastopanje v postopku nakupa nepremičnine v stečajnem postopku (stanovanja na Planini - za Qulandio)

Nudimo pomoč in svetovanje pri pridobivanju kredita www.kreditzame.si

Družba AJP, d. o. o., je podpisnik Kodeksa dobrih poslovnih običajev v prometu z nepremičninami Zdrženja družb za nepremičninsko posredovanje (ZDNP) pri Gospodarski zbornici Slovenije.

Zoisova 1, 4000 Kranj
tel.: 04 2363 388, fax: 04 2363 389
gsm: 041 860 938

KRANJ, VALJAVČEVA, prodam 3 ss, 82 m², 4. N/4, l. 63. Stanovanje je bilo redno in skrbno vzdrževano, okna zamenjana l. 96, streha bloka že nova. Stanovanje ima svoje etažno ogrevanje na plin. Cena: 106.600 EUR.

KRANJ, DRAŽGOŠKA, prodam 3 ss, 88 m², 7. N/8, l. 77. Stanovanje je prenovljeno v letu 2012. Možna menjava za dvostanovanjsko hišo v okolici Kranja z doplačilom. Cena: 125.000 EUR.

KRANJ, NEBOTIČNIK, prodam lepo 4ss, 84 m², 2. N/17, l. 64, popolnoma prenovljeno. Stanovanje je možno preurediti v poslovne prostore. Cena: 145.350 EUR.

KRANJ, NEBOTIČNIK, prodam lepo 3 ss, 73 m², 2. N/17, l. 64, popolnoma prenovljeno. Stanovanje je možno preurediti v poslovne prostore. Cena: 128.250 EUR.

www.tridanepremicnine-ij.si
e-pošta: trida@amis.net

Pozabili smo opazovati naravo

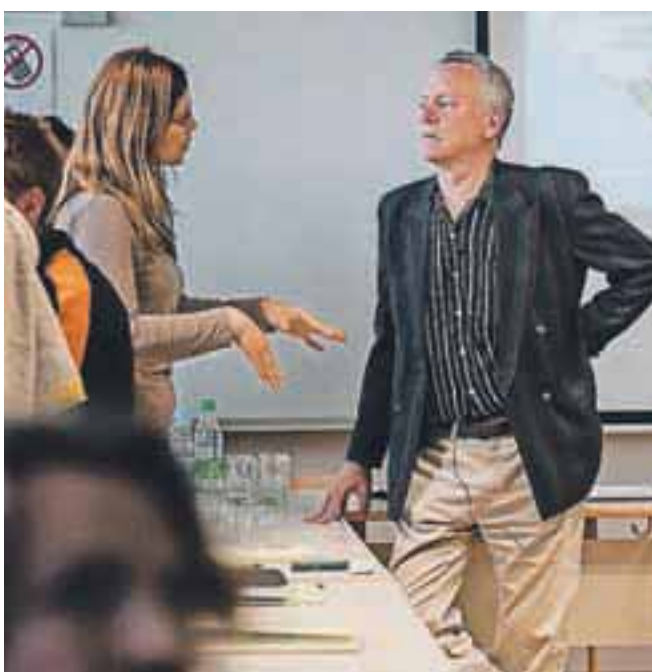
»Tudi v Sloveniji se razvijajo inovativne izobraževalne ustanove s poudarjenimi načeli trajnostnega razvoja, ena takih je Biotehniški center Naklo,« je dejal profesor Ronnie Lessem, soavtor integralne ekonomije ob obisku Slovenije na povabilo ministrstva za kmetijstvo in okolje.

SUZANA P. KOVAČIČ

Naklo – Glavno sporočilo ob nedavnem obisku profesorja Ronnieja Lessema, soavtorja integralne ekonomije, je pravzaprav njegova globalna pobuda za izvedbo modela integralne ekonomije v povezavi z zelenim gospodarstvom, socialnim podjetništvom in družbeno odgovornostjo, kot alternativa enostranski in v mnogih državah neuspešni politiki varčevanja. To je zanj učinkovit izhod iz sedanje krize. »Tako komunizem kot kapitalizem je potrebno nadomestiti z novim ekonomskim modelom, res pa je, da pristaši dominantnega pristopa tega še ne priznavajo. Sodobna ekonomija je neuspešna, in tako tudi gospodarski razvoj. Kriza, s katero se danes sooča Evropa, je posledica specifičnega pristopa, ki je kombinacija

anglo-saksonskega in nemškega ekonomskega modela. Pokazalo se je, da ne deluje v Jugovzhodni Evropi in tudi ne kot celota v Zahodni Evropi. Zato tudi zadnji ukrepi varčevalne politike brez drugih ukrepov bolj razvojnega značaja ne morejo delovati. Potrebujemo integralni ekonomski model,« je poudaril prof. Lessem tudi slušateljem v Biotehniškem centru (BC) v Naklem.

Obisk Ronnieja Lessema je financiralo in koordiniralo slovensko ministrstvo za kmetijstvo in okolje, organiziranih je bilo pet posvetov na različnih lokacijah. Teorijo integralne ekonomije je Lessem s soavtorjem dr. Alexandrom Shiefferjem razvijal več desetletij v okviru Centra za integralni razvoj Tran4m v Ženevi. Avtorja izpostavlja ta koncept štirih ekonomskih pristopov: na skupnosti

Profesor Ronnie Lessem in vodja Višje šole pri BC Naklo Milena Jerala / Foto: Matic Zorman

temelječa samozadostnost, razvojna ekonomija, ki izhaja iz kulture, na znanju temelječa socialna ekonomija

in ekonomija življenja. Udeleženci posvetov v Sloveniji so spoznali, kakšne izjemne potenciale ima naša dežela,

da utemelji svoj razvoj na vseh štirih pristopih ter gradi na svoji lastni etiki in strateškem položaju. Kot zanimivost: med pionirje zelene podjetništva Lessem uvršča skupino Jelovica. Kot primera dobre prakse pri nas je navedel vsaj še BC Naklo in modela trajnostnega turizma, ki vključujeta kulturno dediščino, Solčavsko s Harmonijo treh dolin ter Krajinski park Sečoveljske soline.

»Ekološko kmetijstvo in lokalna samooskrba z integralne perspektive« je bil naslov predavanja profesorja Lessema v BC Naklo. Kako vsaj del tega že uresničujejo v praksi, je pojasnila dr. Marija Gregori iz BC Naklo: »V perspektivi BC Naklo je, da bi združili agronome in naravovarstvenike. Oba segmenta se bosta morala začeti zavedati, da bo potrebno povezovanje, sploh če bomo želeli doseči samooskrbo, o

kateri govori tudi Lessem. Narava je tako kompleksna na eni strani, pa lahko tako enostavna, če znaš z njo delati. Pri današnjih generacijah študentov pogosto opazimo, da so pozabile opazovati naravo, in to celo pri študentih naravovarstva, ki naj bi o tem že nekaj vedeli. S projektom Šolski vrtovi smo želeli, da bi ravno to skupino, v kateri so naravovarstveniki in agronomi, predstavili v naravo, da jim damo praktična znanja. Skratka zelo veliko stvari smo preselili ven iz učilnic, da pa je naša smer prav zastavljena, se že kaže v rezultatih.«

V Sloveniji se pripravljata strategija razvoja do leta 2020 in vključuje tudi elemente zelenega gospodarstva. Vtis profesorja Lessema ob nedavnem obisku pa je: »Živite v zelo lepi deželi z velikim potencialom, le izkoristiti ga morate.«

STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE

JAVNI SKLAD

UGODNA ODDAJA STANOVANJ

Stanovanjski sklad RS, javni sklad, oddaja v najem nova stanovanja različnih velikosti na izvrstnih lokacijah v vseh slovenskih regijah. Stanovanja so v Kranju, na Jesenicah in v drugih mestih.

Ponujamo možnost daljšega najema z ugodno mesečno najemnino. Vsa stanovanja se nahajajo v urbanih naseljih, prijaznem okolju in bližini potrebne infrastrukture.

Podrobnejše informacije so vam na voljo na spletni strani www.ssrs.si in na tel. št. 01/4710 500.

gorenjska gradbena družba,

projektiranje, inženiring, gradnja in vzdrževanje objektov visoke in nizke gradnje d.d.

4000 KRANJ, JEZERSKA CESTA 20 • ☎ 04/ 280 6000 • FAX: 04/ 204 2330 • www.ggd.si • E-mail: info@ggd.si

Prodamo komunalno opremljena stavbna zemljišča v novem naselju v Lescah nad Šobcem s pogledom na Julijske Alpe in Jelovico.

Zemljišča so komunalno opremljena (voda, elektrika, telekomunikacije, plin, kanalizacija), vsi priključki so na parceli. Površina posameznih parcel od 700 do 1.200 m², cena od 165 do 200 EUR/m² +DDV (komunalni prispevek je plačan in vštet v ceno).

GGG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLED

Pisana dvatisočletna vojska

V Mestni hiši v Kranju je na ogled razstava *Vojaki na ozemlju Slovenije*. Tisto, česar na prvi pogled naslov ne razkriva, je nedvomno tristo devetdesetčlanski bataljon keramičnih vojakov, ki ga je ustvaril Alojz Premrov.

IGOR KAVČIČ

Zgodovina človeštva je zgodovina vojn, radi povedo poznavalci in strokovnjaki s področja vojaške zgodovine. S tem se najbrž ne gre v celoti strinjati, zagotovo pa še kako drži, da so vojne stalnica zgodovine. Z njimi so se osvajala ozemlja, reševali spori ali pa so vladarji zgolj izkazovali svojo moč. Vojska je bila tako od nekdaj eden od temeljev vladarske oblasti in vojaki so vedno zavzemali vidno mesto v družbi. »Z notnimi oblačili so izkazovali pripadnost skupnemu stanu in državi ter se na bojnem polju razlikovali od vojakov nasprotne strani. Na slovenskem ozemlju so se skozi dve tisočletji bojevali vojaki različnih vojsk in slovenski fantje so nosili uniforme tujih držav,« je ob razstavi *Vojaki na ozemlju Slovenije* povedala kustosinja razstave Monika Rogelj iz Gorenjskega muzeja.

Le redki moški, razen mlajših od 40 let, z vojaško uniformo nimajo tudi lastne izkušnje iz bivše jugo armade. Ta je bil v »pešadiji«, oni pri »plavcih«, tretji v planinski enoti. V vseh treh primerih gre za precej različne uniforme ene vojske, a so te kljub temu le odstotek ali dva vseh živopisnih podob vojska, ki so Slovenijo zavzevale ali branile, v njej pustile močan pečat ali pa so šle zgolj skozi. Na razstavi figur vojakov iz glin, ki je na ogled v Galeriji Mestne hiše, je na ogled nazoren prikaz

mnogoterih različnosti v vojaški oblačilni kulturi na območju Slovenije vse od 1. do 21. stoletja – od pripadnika pretorijanske straže v času rimskega imperija do pripadnika Slovenske vojske v paradni uniformi.

Od rimskega vojaka do slovenske vojske

Pisana dvatisočletna vojska, ki jo je v treh letih izdelal upokojeni arhitekt Alojz Premrov iz Zgornjih Bitenj, šteje kar 390 figur vojakov. »Po upokojitvi sem iskal zaposlitev za zapolnitev prostega časa in sem, potem ko sem se v slikanju nekako izčrpal, začel z oblikovanjem glin. Drugi motiv, da sem se lotil izdelovanja vojaških figur, je bila vsekakor knjiga Sergeja Vrišerja, ki obravnava razvoj vojaških uniform na Slovenskem od 17. do 20. stoletja. Tretja vzpodbuda je bil najbrž tudi spomin na otroška leta,« je o tem, zakaj se je lotil tako obsežnega projekta izdelave figuric vojakov, povedal Alojz Premrov, ki je odraščal v povojnih časih, ko so bili med otroki v modi svinčeni vojaški. Te so v naslednji generaciji zamenjali plastični, zdaj pa vojske živijo predvsem v računalniških igrinah.

Zakaj je od vseh materialov za figure izbral prav glino? Kot razlaga avtor, se je tako odločil predvsem zato, ker mu je glina material, iz katerega je mogoče kvalitetno in reativno oblikovati. Ob tem pa si je načrtal tudi organizacijo dela, od

gnetenja in oblikovanja glin, preko pečenja le-te, kasnejšega barvanja, glaziranja in ponovnega pečenja. Tako od leta 2008 do 2011 delo pravzaprav nikoli ni stalo, ali so bile figure v oblikovanju ali so se sušile, mogoče barvale. »Najprej pa sem v povečanem merilu prerisal vse figure iz Vrišerjeve knjige, prav tako pa sem pripravil slike uniform iz obdobja pred zabeleženimi v knjigi. Pri razmerjih med obleko, pokrivalom, škornji, rokavicami, orožjem mi je seveda znanje, ki izvira iz mojega poklica arhitekta, zelo koristilo. Odločil sem se za višino vojakov 15 centimetrov, kolikor je pač dopuščala višina peči, v kateri so se pri 960 stopinjah peklo figure,« razlaga Premrov in v duhovitem tonu dodaja, da jih je izdeloval, kadar mu je po ostalih opravljenih delih okrog hiše ostalo še kaj prostega časa za to. »Namesto televizije,« se pošali. Seveda se je kdaj kakšen tudi zlomil, tako da je kasneje vanje začel »vgrajevati« žico.

Uniforma, ki je dala idejo Michelangelu

»Na začetku si niti niti predstavljal nisem, da jih bo na koncu toliko,« se spominja sogovornik. Kot likovniku so mu bile najbolj všeč barvno slikovite uniforme, zelo živopisani so bili francoski vojaki, pa avstrijski iz cesarske garde, paša za oči so tisti s pokrivali. V uniformah tako imenovanih »Landsknecht« vojakov iz

16. stoletja je Michelangelo dobil idejo za kreiranje uniforme za švicarsko gardo, ki v Vatikanu še danes deluje. Uniforme v prejšnjem stoletju so bile mnogo bolj funkcionalne in predvsem prilagojene sodobnemu načinu bojevanja. »S poglobljanjem v tematiko uniform sem hkrati spoznaval vojaško zgodovino na slovenskem ozemlju. Težko bi govoril o vrednosti zbirke. Zame je ta vsekakor neprecenljiva, saj sem vanjo vložil mnogo svojega znanja in ur dela. Prepričan sem, da ima zbirka poleg tega, da je res slikovita, tudi didaktičen pomen v spoznavanju naše preteklosti, zato upam, da bo zanimiva za kakšen muzej, ki bi ga za simbolično ceno odkupil,« razmišlja Alojz Premrov, ki je sam uniformo nekdanje jugoslovanske armade kot nabornik oblekel v inženirski enoti v Tuzli. Na razstavi bi ga lahko prepoznali v obleki, ki so jo vojaki uporabljali ob izhodih v mesto. Zanimivo, da prav iz tega obdobja med vojaki najdemo tudi edino žensko figurico.

Alojz se trenutno posveča civilnim uniformam na Slovenskem od 17. stoletja naprej. Včasih so namreč poleg gasilcev, policistov, železničarjev tudi civilni uradniki nosili uniforme. Nekoč so uniforme nosili tudi v različnih telovadnih društvih, sokoli, orli. Trenutno ima v delu »državno upravo« in kot je dodal, ko bo prihodnjo pomlad projekt zaključil, upa, da bo figure lahko pokazal tudi javnosti.

Alojz Premrov je iz glin izdelal 390 figur vojakov na slovenskem ozemlju od 1. do 21. stoletja / Foto: Igor Kavčič

Ko se drug proti drugemu postavijo nasprotniki v slovenski osamosvojitveni vojni, trije vojaki JLA in dva teritorialne obrambe oziroma slovenske vojske. / Foto: Igor Kavčič

V uniformah, ki so jih v 16. stoletju nosili tako imenovani Landsknehti, je Michelangelo dobil idejo za kreiranje uniforme za švicarsko gardo v Vatikanu. / Foto: Igor Kavčič

Od petka do petka

Sodba v zadevi Patria odmeva, guverner se poslavlja, Vrhunec ostaja direktor ... Stran 18

Zgodbe

Zgodba o Luku Tavčarju, dečku na invalidskem vozičku, in razstavi Mali princ ... Stran 20

Pogovor

Dijaška organizacija Slovenije je za najdijaka razglasila Aleksandra Rajharda. Stran 21

Od petka do petka

Janez Janša je bil še nepravomočno obsojen na dve leti zaporne in 37 tisoč evrov denarne kazni. Pot do pravnomočnosti bo še dolga, da je kriv oziroma ni kriv, pa je že sedaj prepričano veliko Slovencev in Slovenek. A vsak na svojem koncu. / Foto: T. K.

Simonu Vrhuncu, generalnemu direktorju UKC Ljubljana, protikorupcijska komisija očita sume korupcije pri sklenitvi pogodbe z izraelskim kirurgom. Sam ne odstopa, za zdaj ga ni razrešil niti svet UKC, mandat se mu izteče avgusta.

Guverner Marko Kranjec ni optimističen, saj so se v času debelih krav namnožili dolgovi bank in podjetij, ki jih mora sedaj reševati država. / Foto: T. K.

Obsodba, ki bo odmevala

Janez Janša, Anton Krkovič in Ivan Črnkovič so bili v zadevi Patria na ljubljanskem sodišču obsojeni. Na sodišču krivi, pred njim pa ulica večinoma, da je sodba krivična.

BOŠTJAN BOGATAJ

Na sodišču: krivi

Sodnica Barbara Klajnšek je dosodila obdolženecem Janezu Janši 24 mesecev, Antonu Krkoviču in Ivanu Črnkoviču pa po 22 mesecev zaporne kazni ter vsem po 37 tisoč evrov denarne kazni. Sojenje je trajalo dve leti in pol. Sodnica je posebej izpostavila, da je oteževalna okoliščina omanjan ugled Slovenije in položaj obsojenih. »Zavedajo se svojih dejanj, njihov motiv je premoženjska korist. Časovni okvir je opredeljen in natančno določen,« je bila konkretna.

Pri sodbi za Janeza Janško je dejala, da je prek Jožeta Zagožna zahteval trideset odstotkov predplačila obljubljenega nagrade, da je bil prek Zagožna obveščen o poslu s Patrio, da je bil v proračunu še pred sklenitvijo pogodbe pripravljen denar za Patrio, obremenjujejo ga sporočila med predstavniki Patrie in posrednikom Wolfgangom Riedlom ter sporočila Marije Badovinac Črnkovič Riedlu.

Pri obsodilni sodbi Črnkoviču je dejala, da je obljubil delež dobička Rotisa le dva dni po prelomnem sestanku na HSE 1. septembra 2005, kjer je bil tudi tretje obsojeni Anton Krkovič, in kaže tudi znana formula o delitvi (JZ + TK + IC + stranka). Ne verjame v zgodbo o biomasi. Za Krkoviča pa ne, da je bil po naključju na prej omenjenem

sestanku, saj se njegovo ime večkrat pojavlja, tudi v Zagožnovem rokovniku in izpiskih klicev med Črnkovičem in Krkovičem.

Pred sodiščem: niso krivi

Pred sodiščem je bilo tako v ponedeljek kot v sredo zelo živahno. Večina, tako podpornikov kot nasprotnikov obsojenih, ni pričakovala obsodilne sodbe. Ob razglasitvi so na dan privrele tudi solze. Ho čemo pravno državo, to je konstrukt in T o je krivica ali Č e sprejmemo to sodbo, bodo kmalu enako sodili tudi nam, so le nekateri od vzklikov podpornikov obsojenih. Pred sodiščem je bila tudi skupina zadovoljnih, ki je menila, da je zmagala pravica.

»Sodba je bila napisana neznanega dne, vendar na znanem kraju v političnih Murglah. Slovenija je za to tu, kjer je, po 25 letih smo znova sredi politično montiranega procesa,« je po sredinem izreku sodbe, ki mu nalaga dveletno zaporno kazen in dodatno 37 tisoč evrov povedal nekdanji slovenski premier Janez Janša. Tako kot vselej je tudi tokrat povedal, da nikoli v življenju ni imel ne na znanem ne na neznanem kraju stika s Patrio. Janšo je zmotil tudi moralni poduk sodnice Barbare Klajnšek, da so obsojeni osramotili državo Slovenijo: »Obratno, ta sodba je sramotna.«

Sodba še ni pravnomočna, najprej jo mora sodnica pripraviti v pisni obliki

(ta naj bi bila nared šele po sodnih počitnicah), nato bodo vsi obsojeni morali v 15 dneh pripraviti pritožbo na višje sodišče. Janez Janša napoveduje, da bo uporabil vsa pravna in politična sredstva, da ta sodba ne bo nikoli obstala.

Črnkovič je še enkrat zatržil, da kratice JZ + TK + IC + stranka pomenijo posel z biomaso, Krkovič, da je bil 1. septembra 2005 zgolj po naključju na sestanku pri Jožetu Zagožnu v HSE. »Občutek imam, da je sodnica popolnoma povzela predlog tožilstva,« je povedal slednji in tudi, da gre za najdražjo kavico v njegovem življenju. Spomnimo, da sta bila v istem postopku obtožena še Jože Zagožen, ki je bil izločen iz sojenja zaradi bolezni, in Walter Wolf, ki že dlje časa ne odhaja iz Kanade in je Slovenija za njim razpisala tiralico.

Vrhunec ostaja direktor

Komisija za preprečevanje korupcije je Simona Vrhunca, generalnega direktorja Univerzitetne kliničnega centra Ljubljana, pozvala k odstopu zaradi programa otroške srčne kirurgije oziroma sporne pogodbe z izraelskim kirurgom, ki je v nekaj letih zaslužil 1,2 milijona evrov.

Vrhunec ni odstopil, o morebitni razrešitvi ni razpravljajal niti svet UKC Ljubljana, čeprav je tako pričakoval minister za zdravje Tomaž Gantar. Svet tokrat razrešitve ni obravnaval,

saj je bila seja sklicana še pred pozivom ministra in pred objavo poročila protikorupcijske komisije. »Komisija direktorju ni omogočila odziva na poročilo, zato smo dolžni to storiti mi,« je po seji sveta dejal predsednik Franc Cukjati. Poročilo in morebitno razrešitev bodo obravnavali čez nekaj tednov, ob tem pa velja spomniti, da se Vrhuncu mandat izteče avgusta.

Guverner se poslavlja

Rekordno rast v letu 2007 so najbolj poganjali krediti, sedanjo gospodarsko rast in recesijo pa reševanje teh kreditov. Po pojasnilih Banke Slovenije prav reševanje dolga v bankah in podjetjih podaljšuje gospodarsko krizo in jo postavlja za osrednji problem Slovenije. Zato okrevanja gospodarstva prek izvoza v Banki Slovenije ne pričakujejo.

»Živeli smo v iluziji, da je mogoče s kreditnim sistemom ohranjati nacionalni interes, zdaj pa nas je situacija postavila na realna tla in ugotovili smo, da se to ne da,« je v enem zadnjih nastopov kot guverner povedal Marko Kranjec. Lani so podjetja bankam poravnala za približno milijardo evrov kreditov, tudi letos naj bi bančni sistem končal v rdečih številkah. V Banki Slovenije so prepričani, da bo 900 milijonov evrov dovolj za srednjeročno dokapitalizacijo bank.

Dogodki

STANE BOŠTJANČIČ, SD

moj pogled

Živemu človeku se lahko zgodi marsikaj, mrtvemu pa samo eno. Osebo sem v življenju tako kot tudi drugi marsikaj doživel – tako prijetelega kot neprijetelega. Neprijetno počasi z leti izgine iz spomina, prijetni dogodki pa v spominu ostajajo. Zadnje čase pa se vrstijo dogodki, ki ne vzbujajo upanja na »svetlo prihodnost«, vendar nas silijo v razmišljanje, kaj je prav in kaj ni. Seveda je razmislek o tem stvar posameznika, vendar je tudi posameznik del celote, ki ga potegne v eno ali drugo smer.

Ne zdi se mi prav, da minister Pličanič, ki je toliko

sposoben za ministra kot jaz za astronauta, pljuva na najvišje predstavnike pravosodja kot tretje veje oblasti in grozi z njihovo odstavitvijo zaradi primera Hilde Tovšak in njenega domnevnega pobeга. Nje ne morem zagovarjati, zaradi vsega kar je storila, vendar ima enake pravice kot vsak drug državljan. Sodišče naj ugotovi njeno krivdo in izreče sodbo. Vlogo sodišča pa je zdaj prevzel minister Pličanič in marsikateri šank v moji domovini. Med šank štejem tudi oddajo Pogledi Slovenije, ki je bila videti prav bedno, ko se je Hilda Tovšak

prijavila policiji. Dokler bo imela TV Slovenija novinarje tipa Uroš Slak, je škoda vsakega denarja za naročnino. Za vsako ceno moramo braniti pravice ljudi, čeprav obsojenih in obdolženih, ne zaradi njih, temveč zaradi sebe. Tudi nas lahko doleti krivica, pa ne bo nikogar, ki nas bo branil pred njo.

»Proces Patria« se bo odvil te dni. Ko pišem ta prispevek, se napovedujejo in tudi že dogajajo protesti v primeru, če bo Janez Janša obsojen zaradi korupcije. Že ves čas procesa je bilo slišati, da je proces politično motiviran. Janez Janša sedaj

zatrjuje, da je to pravosodje še slabše, kot je bilo vojaško v času, ko je bil ustanovljen odbor za človekove pravice. Skratka – diskvalifikacija pravosodja brez primere kot tudi vrhovnega državnega tožilca Andreja Ferlinca, ki je predlagal za Janeza Janšo dve leti zapora.

Tega tožilca poznam osebo in vem, da je strokovnjak in prizadeven. S politiko nima nobene zveze, ne prej ne sedaj. Če trdi, da je bilo kaznivo dejanje storjeno in da ga je storil Janez Janša, je to storil na podlagi dokazov, ki jih ima in je tudi v njih stoodstotno prepričan, saj

ravna na podlagi zakona in svoje vesti. Ne spuščam se v to, da bo obtoženi Janez Janša tudi oproščen, to je stvar sodniške presoje, vendar to ne zmanjšuje kredibilnosti tožilske presoje. Več glav pač več ve in na koncu naj zmaga pravica, čeprav za nekoga grenka, za drugega pa sladka. Takšne diskvalifikacije, kot si jih privoščita Janez Janša in minister Pličanič, pa so samo dokaz, da nista zainteresirana, da pravosodje deluje kot samostojna veja oblasti in da zadeve obravnava ne glede na to, kakšen položaj nekdo v družbi zaseda.

Po svetu

Misleci tega sveta

Kdo najbolj vpliva na dogajanja tega sveta? Običajno se misli, da so to ekonomske zakonitosti, kapital in kapitalisti, vplivni politiki in politični lobiji. Kaj pa vrhunski misleci, ki skušajo vplivati z intelektualnimi argumenti?

MIHA NAGLIČ

Deset »naj« intelektualcev

Britanska revija Prospect Magazine in ameriška Foreign Policy vsako leto objavita seznam svetovnih mislecev (World Thinkers). Seznam sestavijo na podlagi spletnega glasovanja. Poglejmo na primer prvih deset (top ten) za leto 2013. Prvi je Richard Dawkins, slovit oxfordski biolog, zagovornik evoliucijske teorije in ateizma, avtor knjig Bog kot zabloda in Sebični gen. Ko sreča kakega zagretega pastora, ga pozdravi z besedami: »Dober dan, jaz sem opica. Kaj pa vi?« Drugi je Ashraf Ghani, afganistanski politolog, teoretično in praktično (bil je minister) se ukvarja z vprašanjem, kako naj država čim bolj učinkovito služi ljudstvu. Tretji je Steven Pinker, harvardski profesor, kanadsko-ameriški eksperimentalni psiholog in kognitivni znanstvenik, ki v svoji zadnji knjigi trdi, da človeštvo z evolucijo postaja vse manj nasilno; včasih so se ljudje zabavali, ko so hodili gledat javna mučenja in usmrtnice. Četrty je Ali Allawi, iraški intelektual, bil minister po padcu Huseina, v svojih analizah se ukvarja s krizo islamske civilizacije,

sam je šiitski musliman. Zdaj deluje na Princetonu. On in Ghani sta primera vrhunskih islamskih intelektualcev, ki si prizadevajo za posodobitev islamskega sveta. Četrty je Paul Krugman, Nobelov nagrajenec za ekonomijo 2008, cel svet bere njegovo kolumno, ki jo piše za New York Times. Je kritik fiskalnih varčevalnih ukrepov, kakršne zdaj vsiljujejo tudi Sloveniji. Šestega poznamo, je naš – Slavoj Žižek, filozof, ki je postal svetovna medijska zvezda. Sedmi je indijski filozof in ekonomist Amartya Sen, dobil je Nobelovo nagrado za ekonomijo 1998, za vpeljavo etičnih postulatov v ekonomsko miselnost, tudi on je kritik varčevalnih ukrepov v Evropi. Osmi je angleški fizik Peter Higgs, po njem so poimenovali najmanjši delec, ki so ga lani odkrili v pospeševalniku v Cernu – Higgsov bozon. Higgs ga je namreč opisal že leta 1964. Nobelova nagrada mu sledi. Deveti je egiptovski pravnik in diplomat Mohamed El Baradei, bivši direktor urada Združenih narodov za jedrsko energijo, nobelovec za mir 2005, zagovornik demokracije v Egiptu in drugih arabskih državah. Sedanjega predsednika Mursija je obtožil, da je novi faraon. Deseti je Daniel Kahneman,

ameriški ekonomist judovskega rodu, avtor uspešnice Thinking, Fast and Slow. Raziskuje, kako se ljudje odločamo v različnih ekonomskih situacijah, je začetnik vedenjske ekonomije (behavioral economics), zanjo je 2002 prejel Nobelovo nagrado. Na tem seznamu je še 55 drugih vrhunskih intelektualcev, vseh je 65, le 15 od teh je žensk. Vsi ti na svetovno dogajanje seveda ne vplivajo tako direktno kot politiki, zato pa zagotovo bolj globinsko in bolj trajno.

Za kaj gre v Turčiji?

V Istanbulu so zadnji dan junija izbruhnili veliki nemiri. Povod naj bi bila namera oblasti, da žrtvujejo mestni park za potrebe novega trgovskega centra. V nadaljevanju se je pokazalo, da je bil to res le povod, saj so se protesti bliskovito razširili po vsej Turčiji. Vzroki so torej globlji in tičijo v nezadovoljstvu dela prebivalstva z vse bolj avtoritarno politiko vlade in njenega predsednika. Recep Tayyip Erdogan je njegovo energično vladanje pa poteka v dveh smereh. Po eni vodi učinkovito gospodarsko politiko, ki se kaže v visoki stopnji rasti, po drugi pa se kaže v prizadevanjih za vse večjo islamizacijo države. To

seveda moti tiste sloje, zlasti v mestih, ki cenijo sekularne svoboščine in bi radi še naprej živeli vse bolj svobodno; nočejo, da bi jih doletelo tisto, kar je značilno za države z radikalnimi islamskimi režimi. Za boljše razumevanje vsega skupaj je treba poznati malo turške zgodovine. Turčija je republika, v kateri je po ustavi islamska cerkev ločena od države, garant takšne sekularne ureditve pa je tudi močna turška vojska. Nošenje islamskega naglavnega šala, ki je v mnogih islamskih državah obvezno, je bilo v Turčiji še nedavno prepovedano, Erdogan pa je za začetek prepoved odpravil; naslednji korak bi bila verjetno zapoved obveznega nošenja. Tej svobodi pa se mnoge Turkinje očitno ne bodo kar tako odpovedale.

Vojak Bradley Manning

V ZDA se pred vojaškim sodiščem začel proces proti vojaku, ki je spletni strani WikiLeaks posredoval video posnetek napada ameriškega helikopterja na nedolžne civiliste v Iraku in cel paket zaupnih diplomatskih depeš. Obtožen je 22 kaznivih dejanj, med njimi »sodelovanja s sovražnikom«, za katerega mu lahko dosodi-jo tudi smrtno kazen. Obeta se pomenljiv in dolg proces.

Filozof Slavoj Žižek naj bi bil šesti najvplivnejši mislec na svetu. / Foto: Wikipedia

Predvolilni oglas za Erdogana v Carigradu, kjer se mu je zdaj nekoliko zalomilo. / Foto: Wikipedia

Privrženci obtoženega vojaka so se zanj zavzeli tudi z jumbo plakatom v Washingtonu. / Foto: Wikipedia

Slovenci v zamejstvu (354)

Koroški deželni glavar v Ljubljani

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Novi koroški deželni glavar socialdemokrat Peter Kaiser je za svoje prvo uradno potovanje na tuje izbral Ljubljano. To je pomembna odločitev, ki ni bila značilna za njegove predhodnike. Slovenska stran pa ga je v ponedeljek sprejela na najbolj časten način. Bil je gost ministra za zunanje zadeve Karla Erjavca, predsednice vlade Alenke Bratušek in predsednika republike Boruta Pahorja. Gostitelji in gostje s Koroškega so se pogovarjali o položaju slovenske manjšine na Koroškem, ki zelo pozno le dobiva položaj, ki ga ji zagotavlja avstrijska državna pogodba in ustava, in tudi nekaj več denarja za delovanje slovenskih ustanov. Na obeh straneh je veliko pripravljenosti tudi za sodelovanje

Novega koroškega deželnega glavarja Petra Kaiserja je sprejel tudi predsednik Republike Slovenije Borut Pahor.

na drugih področjih, na primer v infrastrukturi, kjer bo najtežja in najdražja naloga gradnja druge cevi karavanskega predora, v turizmu, v kulturi, znanosti in športu, v čezmejnih projektih in pri

zagotavljanju varnosti. Glavar Peter Kaiser je slovenski strani zagotovil, da bo novi lastnik propadle Hypo Banke zagotovil nemoteno poslovanje ljubljanske podružnice. Koroški in slovenski

Konec meseca je v 87. letu življenja umrl geograf in profesor dr. Vladimir Klemenčič, prijatelj zamejskih Slovencev in pisec številnih knjig s tega področja. Prihodnji teden bosta na Koroškem še dva odmevna dogodka. Skupnost koroških Slovencev in Slovenk bo v torek, 11. junija, ob 19. uri v gostišču Podobnik v Železni Kapli podelila Kugyjevo nagrado predsedniku slovenskega ustavnega sodišča dr. Ernestu Petriču. Slovenska prosvetna zveza pa bo v četrtek, 13. junija, ob 19.30 v Šentjanžu začetnikoma Koroške likovne kolonije mladih Štefanu Kresniku in Lojzetu Gobcu podelila Drabosnjakovo priznanje.

sogovorniki so bili za ponovno oživitve tako imenovane »kontaktnega komiteja«, ki bo izbiral teme in področja, pomembna za obe strani. Glavar Peter Kaiser, ki je svojega sina kot prvi koroški nemško govoreči politik vpisal v slovensko gimnazijo v

Celovcu, je po obisku dejal, da je v Ljubljani »srečal prijatelje, ki želijo odnose s Koroško razvijati naprej«, slovenski zunanji minister Karel Erjavec pa je poudaril, da »dobro sodelovanje Ljubljane z Dunajem pelje preko Celovca«.

Zgodbe

Zgodba o malem in velikem princu

Ime šestošolca Luka Tavčarja Luksa, dečka na invalidskem vozičku, je v samo mesecu dni obšlo svet. To se je zgodilo po zaslugi razstave Mali princ.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Razstava Mali princ v Meštni knjižnici v Kranju predstavlja serijo osmih fotografij o drugi perspektivi, kot pravi njihov avtor Matej Peljhan, fotograf, šolski psiholog in Lukov prijatelj. Luka se je namreč domislil, da bi se na fotografijah rad videl, kako pleše, plava, igra košarko, rolka skratka počne stvari, ki jih v resničnem življenju zaradi svoje invalidnosti, mišične distrofije, ne bo nikoli mogel. »Z Matejem sva skupaj premislila, kakšne bi bile poze na fotografijah, nato pa smo jih uresničili ob pomoči fizioterapevte in nastalo je osem fotografij, od tega šest akcijskih,« o zamisli in izvedbi pove Luka Tavčar, 12-letni fantič z Gore pri Komendi, učenec zavoda CIRIUS v Kamniku, ki mu življenje teče na invalidskem vozičku.

Toda s pomočjo ustvarjalnosti, svoje in fotografave, se z njega dvigne in zaživi svoje domišljjsko življenje. Nariše balon, ki ga ponese z vozička, da lahko stopa po stopnicah, igra košarko, se vozi z rolko, se potaplja, pleše brake dance in se potem znova vrne k svojemu

vozičku in praznemu listu papirja, ki čaka na njegovo ustvarjanje. Luka je namreč izvrsten risar, v kranjski knjižnici so razstavljene tudi njegove risbe, grafiti. Tudi sicer živi polno življenje, je vesel, ustvarjalen, aktiven, ukvarja se z glasbo (skupaj s sedmimi slovenskimi raperji je posnel glasbeni komad, sedaj načrtuje jo še video), ustvarja na računalniku, se na facebooku družijo z vrstniki.

»Lukovo idejo o tem, da bi se rad videl v gibanju, sem koristil tudi v terapevtske namene. Zanimalo me je, ali bi mu to pomenilo beg iz realnosti ali zgolj popestritev dogajanja. V življenju otrok in mladostnikov v zavodu CIRIUS v Kamniku namreč pridejo obdobja, ko so tudi sicer običajna v razvoju, ko se sprašujejo: kdo sem, zakaj sem takšen, se sprejemam takšnega, kot sem, zakaj se je ravno meni to zgodilo, zakaj

nisem tak kot drugi. Vseeno pa znajo živeti svoje življenje, ne zgolj v trpljenju in obžalovanju,« razmišlja psiholog Matej Peljhan. Razlog, da je Lukovo fotografsko zgodbo naslovil Mali princ (po istoimenskem junaku francoskega avtorja Saint Exuperyja), je v tem, da je tudi to zgodba o krhkem dečku, ki zna stvari videti na drugačen način kot mi odrasli.

Sicer pa zgodba prinaša več sporočil, dragocenih za

vse nas. »Ob njej bi se lahko zavedali, kaj imamo z majhnimi stvarmi, ki se nam zdijo samoumevne, denimo da lahko hodimo,« sporočilnost razstave pojasnjuje Matej Peljhan. »Če pa na problem (da namreč nekdo ne more hoditi) pogledamo z druge perspektive, ta perspektiva spremeni problem (Luka sebe vidi, kakšen bi bil, če bi lahko hodil). To je sporočilo, da je treba na stvari pogledati tudi z druge perspektive. Tretje sporočilo se nanaša na ustvarjalnost, brez katere nas ni. Luka se s pomočjo svoje ustvarjalnosti dvigne z vozička in uresniči svoj domišljjski svet. Toda zadnja fotografija, ko se spet vrne k vozičku, je dokaz, da se zaveda svojega položaja. Tam ga čaka prazen list papirja, ki ga spet vabi, da začne svoj polet v ustvarjalnost in domišljijo. S fotografsko zgodbo sva skušala z Lukom o težki temi spregovoriti na preprost, topel način in to se je ljudi dotaknilo.«

Lukovo zgodbo je povzelo veliko medijev, celo največja brazilska televizija, pa japonska komercialna televizija, britanski BBC, ameriška mreža ABC, prek spleta je obšla svet. Luka je bil nominiran in izbran za radijsko

ime tedna. »Vse to je dokaz, kako neko šibko bitje s svojo sporočilno vlogo dobi močno pozicijo. To me fascinira, vesel sem in ponosen, da sem pri tem sodeloval,« pravi Matej Peljhan. Kaj pa pravi Luka? »Nisem pričakoval tolikšnega odziva. Zdi se mi predvsem zabavno, čeprav je včasih tudi naporno. To je najbrž slava,« pravi krhki fantič, ki rad riše (svoje grafite je že večkrat razstavil), se ukvarja z glasbo, piše komade, oblikuje na računalniku. Poleg tega je pravi veseljak. »Z Matejem se rada hecava in delava razne potegavščine, nekaj takega načrtujeva tudi za konec šolskega leta, a naj to ostane skrivnost.«

Fotografsko zgodbo Mali princ pa bosta skušala ob pomoči profesionalnih filmarjev nadgraditi v dokumentarno-igrani film. A zakaj tudi veliki princ v našem naslovu? Tako je o razstavi v kranjski knjižnici v knjigo vtisov zapisal eden od obiskovalcev. Osrednja figura zgodbe je Luka, mali princ, a njegova zgodba je dosegljiva javnost prek Mateja, ki se tu čuti zgolj posrednika, a ima velike zasluge, da jo je javnost doumela na pravi način.

Luka Tavčar Luks in Matej Peljhan pred grafitom, ki je nastal po Lukovi likovni predlogi.

Foto: Tina Dokl

Spomenik rešitelju Velike planine

Letos mineva sto let od rojstva Vlasta Kopača, arhitekta in ljubitelja pastirske dediščine, ki je najbolj zaslužen, da je planina do danes ohranila svojo pastirsko stavbno dediščino. Bajtarji, pastirji in planinci so v njegov spomin odkrili spominsko ploščo in odprli pregledno razstavo.

JASNA PALADIN

Velika planina je letos v znamenju Vlasta Kopača. V Novi vasi pri Žireh rojeni arhitekt, konservator, učenec Jožeta Plečnika, pa tudi navdušen planinec, alpinist in zbiratelj kulturne dediščine je na planini, v katero se je zaljubil še kot mladenič in nanjo zahajal vse do svoje smrti pred sedmimi leti, pustil neizbrisen pečat.

Ko je planini leta 1957 grozilo, da bodo lesene ovalne pastirske bajte (ki so edinstvene v alpskem prostoru) podrli in namesto njih zgradili zadružne hleve, je bil prav Kopač tisti, ki je dosegel, da se Velika planina z odlokom zaščiti, kar je pripomoglo k ohranitvi te pastirske dediščine. »Na planino je zahajal vse od leta 1936. Bil je eden od prvih bajtarjev, na planini pa je med pastirji preživljal tudi

poletja. Imel je izreden občutek za opazovanje, bil pa je tudi pravi vizionar. Vedel je, kaj pomeni nadomeščanje odprtih ognjišč z gašperčki v bajtah, ki pred tem niso imela oken. Pred 2. svetovno vojno so bile namreč vse pastirske bajte na Veliki planini brez oken, le z izbo za pastirja in odprtim ognjiščem. Odlično je uravnaval pritiske modernizma in skrb za dediščino, njegova veličina pa je bila predvsem v tem, da pastirjem ni predaval kot arhitekt, pač pa je z njimi živel, se družil in jih poslušal,« nam je povedal župan velikoplaninskih bajtarjev Vinko Poličnik in dodal, da so se prav takšnega Kopača trudili predstaviti na razstavi. »Po vseh težavah in življenjskih preizkušnjah je našel čas, da je na Dovjih ravneh, kjer je poznal vsako skalo, raziskoval in zbiral pisave za trničice. Kasneje je v svoji koči

Ruševki pisal spomine, risal zemljevide, ilustriral knjige in pisal pesmi. Moč za vse to je dobival pri preprostih pastirjih,« pa se Kopača spominja soavtorica razstave Helena Plahuta.

Vlasto Kopač je izdelal urbanistični načrt in varstveni

režim Velike planine. Po njegovih načrtih so bili zgrajeni zgornja in spodnja postaja nihalka, bajta na zelenem robu, hotel Šimnovce, zgornja postaja sedežnice in turistične kočice ter pastirske bajte na planini. Bil je tudi prvi predsednik in nato

častni predsednik PZS, častni član GRS, prejemnik častnega znaka Republike Slovenije, prejemnik Plečnikovega priznanja in odličja ter Steletovega priznanja. Zdaj pa ima svoj spomenik tudi na njemu tako ljubi Veliki planini. Spominska plošča,

ki so jo odkrili člani PD Bajtar, PD Domžale in Pašnih skupnosti Velika, Mala in Gojška planina, je postavljena pred Preskarjevo bajto, kjer je danes pastirski muzej, razstava pa je do 5. oktobra na ogled v Domžalskem domu na Mali planini.

Spominska plošča Vlastu Kopaču pred Preskarjevo bajto na Veliki planini, edino še ohranjeno ovalno pastirsko bajto brez oken

Tone Petek, Helena Plahuta in Vinko Poličnik, člani PD Bajtar in avtorji razstave Vlasto Kopač – Velika planina

Pogovor

S prijaznostjo si odpira vrata

Dijaška organizacija Slovenije je letos za naj dijaka razglasila dijaka tretjega letnika Gimnazije Škofja Loka Aleksandra Rajharda.

MATEJA RANT

Kaj po vašem odlikuje do- brega dijaka?

»Delo v šoli, pripravljenost pomagati drugim in talent. Za dober uspeh moraš biti že med poukom stoodstotno aktiven, da imaš veliko prostega časa zase popoldne in si sproščen, brez stresa. S tem, ko pomagaš drugim, pa pomagaš tudi sebi – matematiko in fiziko se učim s tem, da učim druge. Brez talenta pa je treba vložiti veliko več dela, da kaj dosežeš, dan pa ima le 24 ur.«

Popoldne ti torej ostane do- volj časa zase. Kaj takrat naj- raje počneš?

»Rad berem fantazijske ro- mane, če je lepo vreme, pa s pri- jatelji igramo košarko in nogo- met. Udeležujem se krožkov, matematičnega in programi- ranja, enkrat na mesec grem v kino, z družino rad pogledamo kakšen film ali pa se družim s prijatelji prek računalnika.«

Veste, kaj je bilo odločilno, da so prav vas za naj dijaka izbrali že na matični šoli?

»Izbrali so me zaradi pro- stovoljnega dela na Karitas, kar sem opravljal v okviru programa Mepi. Neki drug dijak je bil namreč na tekmo- valnem področju celo boljši od mene, a ni imel tega druž- benega aspekta. Pri naj dija- ku štejejo ne le učni uspeh in dosežki s tekmovanj, ampak tudi uspehi na družbe- nem področju.«

Na številnih tekmovanjih ste posegli po najvišjih prizna- njih. S čim vse se lahko po- hvalite?

»Matematičnega tekmo- nja se letos na žalost nisem udeležil, ker sem bil na ek- skurziji v Parizu, sem pa na tekmovanju iz logike osvo- jil prvo mesto in se uvrstil na lingvistično olimpijado v An- gliji. Na državnem tekmo- vanju v biologiji sem bil prvi med dijaki tretjih letnikov in sem se prav tako uvrstil na olimpijado v Švici. Razen tega sem dosegel drugo me- sto na tekmovanju iz fizike, na tekmovanju iz kemije pa sem se slabše odrezal. Prejeli smo še srebrno priznanje za

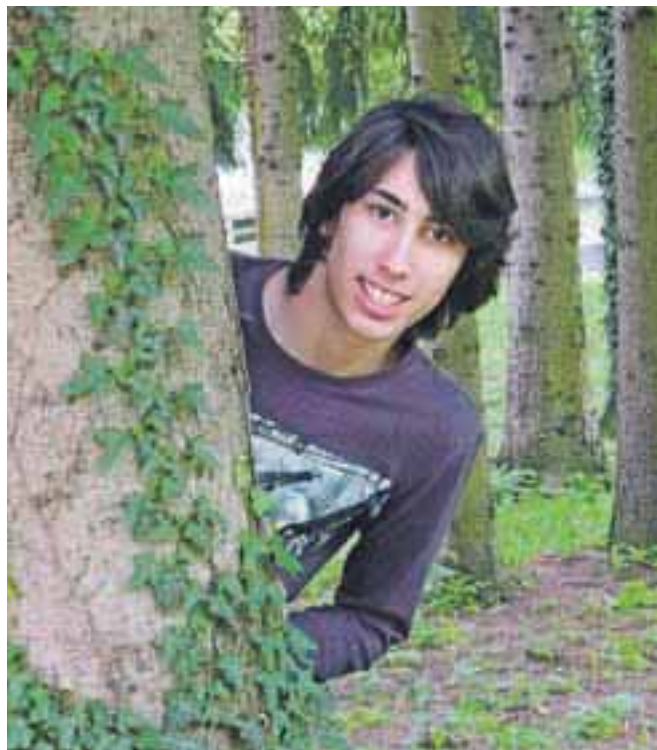
film, ki smo ga za tekmo- vanje v slovenščini posneli po predlogi Maska rdeče smrti Edgarja Allana Poeja.«

Kaj vas tako privlači pri na- ravoslovju?

»To, da ni potrebno uče- nje na pamet, saj v tem ni- sem ravno dober – učim se s tem, da poskusim razumeti snov in tako pridem do ena- kih zaključkov. Poskušam iti po isti poti kot znanstve- niki, ki so to odkrivali.«

Naravoslovje bo zato verje- tno v ospredju tudi pri va- šem nadaljnem študiju. Če- prav imate še eno leto časa za končno odločitev, pa kljub temu mogoče že vsaj pribli- žno veste, kam vas bo vodila študijska pot?

»Želim si študirati elek- trotehniko, nato na podi- plomskem študiju robotiko, potem pa v tujini še bioniko, kar sem si želel že od otroš- tva. Pri bioniki gre za kopi- ranje narave in njeno prena- šanje v tehnologijo – če pti- ča spremeniš v stroj, dobiš letalo. Združuje robotiko,

Aleksander Rajhard

programiranje in anatomi- jo. Moja posebna želja je de- lati oživčene proteze – nado- mestek udov za tiste, ki so jih izgubili.«

Kaj pa vas vodi, da nesebič- no pomagate drugim, kar ni

ravno odlika v današnjem tekmovalnem svetu?

»Za pomoč na Karitas sem se prvotno odločil zaradi so- delovanja v programu Mepi, a ker je bilo tako dobro vzduš- je, se vračam nazaj. Vmes sem moral namreč prekiniti

zaradi priprav na tekmo- vanja, ki so bila ob sredah, prav tako kot razdeljevanje hrane na Škofijski Karitas.«

Zakaj si se tako odločil?

»Naučili so me, da je do- bro biti prijazen; oče mi je ves čas govoril, naj ne zapi- ram vrat pred sabo. Če si pri- jazen z drugimi, bodo tudi drugi s tabo.«

Kako pa mladi gledate na prihodnost v sedanjih nič kaj optimističnih gospodar- skih razmerah?

»Ne vem, če je to sploh možno, ampak spremeniti bi morali splošno mišljenje. V Sloveniji smo vsi prijate- lji, sorodniki, možnosti za uspeh imaš samo, če imaš kakšne s trice iz ozadja.«

Ampak verjetno ste ravno mladi tisti, ki lahko to spre- menite?

»To bo po moje na plečih družboslovcev, ker se nara- voslovci držimo bolj zase. Lažje je narediti robota in ga programirati, da dela, kar ho- češ, kakor spreminjati ljudi.«

Še bo lovil nov rekord

Kranjčan Rožle Prezelj je po olimpijski sezoni in zaključku študija, ki ga je na pravni fakulteti opravil z desetko, razmišljal o zaključku tekmovalne kariere, lanski državni rekord v skoku v višino pa ga je spodbudil, da ga bo letos skušal še izboljšati.

VILMA STANOVNIK

Sredi tega meseca bo mi- nilo leto dni, odkar je Rožle Prezelj na atletskem pokalu v Mariboru postavil nov dr- žavni rekord v skoku v viši- no, saj je preskočil kar 232 centimetrov. Že lani je re- kord nameraval izboljšati, a mu ni šlo po načrtih.

»Po lanskem rekordnem skoku, ko sem bil zelo bli- zu 235-centimetrski znamki, sem si želel, da jo tudi dose- žem. Kljub zelo dobremu uvo- du v sezono mi zaradi spleta okoliščin v nadaljevanju to ni uspelo. Tudi na olimpijskih igrah, kjer sem imel cilj priti v finale, sem zaradi poškodbe kolena dosegel slabši rezultat od pričakovanega. Zato sem sklenil, da kljub zaključene- mu olimpijskemu ciklusu z lovljenjem novega rekorda še ne bom odnehal,« pravi Rože Prezelj, ki je na svojem pr- vem članskem evropskem pr- venstvu nastopil pred enajsti- mi leti, že od leta 1995 pa je na mednarodnih tekmovanjih

Slovenski rekorder v skoku v višino Rožle Prezelj te dni trenira na domačem stadionu v Kranju. / Foto: Tina Dokl

nastopal za mladince. Tako je za njim že dolga tekmovalna kariera in 33-letni Kranjčan, ki je vmes študiral pravo, je lani resno premišljeval o slovesu od tekmovanj.

»Poleg tega da je po olim- pijskih igrah navadno čas za

odločitve o nadaljevanju ka- riere, sem imel pred seboj še en pomemben cilj, saj sem želel diplomirati. Uspelo mi je letos marca. Res se je mal- ce zavleklo, saj sem želel na- rediti res dobro diplomsko delo,« tudi pravi Rožle, ki je

diplomiral z zanimivo temo reševanja terjatev upnikov in zanj dobil najvišjo mo- žno oceno.

»Med pisanjem diplomske naloge sem pozimi še vedno treniral, vendar zaradi bole- čega stopala nisem tekmoval.

Ker se je poškodba pozdravi- la, sem v minulem mesecu šel na svoji letošnji prvi dve tekmi. Tako sem nastopil v Nemčiji in Slovenski Bistri- ci. Žal so bili obakrat za tek- mo res slabi pogoji, saj je bilo komaj deset stopinj in je pa- dal dež. Kljub temu sem sko- čil normo za nastop na sre- dozemskih igrah. Za zdaj pa še nimam norme za nastop na letošnjem svetovnem pr- venstvu, ki znaša 228 cen- timetrov. Upam, da jo bom čim prej dosegel in šel tudi na svetovno prvenstvo, ki bo v začetku avgusta v Moskvi,« pravi Rožle, ki ga bolj kot na- stop na svetovnem prven- stvu privlači nov državni re- kord, saj čuti, da ga je sposo- ben doseči.

»Ne glede na rezultate sem vseeno sklenil, da letos septembra zaključim tek- movalno kariero. Že po sred- nji šoli sem se odločil, da ne bom trener, ampak se bom posvetil pravu. Res je, da imam že tretje leto atletsko šolo in da mi je to delo v ve- liko veselje, vendar mislim, da je pri teh letih, če želim biti uspešen, čas, da grem še drugo pot. Najraje bi de- lal v banki, saj sem se ob štu- diju in predvsem pisanju di- plomske naloge najbolj nav- dušil nad bančništvom,« razmišlja Rožle, ki si želi, da bi našel službo, ki bi ga res veselila.

»Najraje bi ostal pri nas v Sloveniji, saj vedno razmi- šljam, da je prav, da svoje znanje in izkušnje prenesem v domače okolje. Tako sem razmišljal, ko sem začel z atletsko šolo, in tako razmiš- ljam sedaj, ko si iščem delo. Prav tako si želim, da bi našel službo, v kateri bom imel odprte možnosti,« pravi Ro- žle, ki ima zadnja tri leta tudi atletsko šolo, pri kateri mu pomagajo še nekateri drugi izkušeni atleti.

»Najprej smo začeli z atletsko šolo v Kranju, nato v Trziču in lani jeseni še v Cerkljah. V naši šoli je že okoli sto otrok, moram pa poudariti, da sem zelo ve- sel, ker so nas lani tako lepo sprejeli v Cerkljah, kjer je za šport velika podpora tako pri županu kot vseh osta- lih,« tudi pravi Rožle, ki mu pri vodenju atletske šole v Kranju zlasti pomaga dekle Nika, v Trziču je našel po- moč pri Ani Jerman, v Cer- kljah pa sta vodenje prevze- la Gregor Cankar in Jure Udovč. »Zelo sem zadovo- ljen z navdušenjem otrok in staršev, čeprav nekateri pravijo, da atletika za mla- de ni zanimiv šport. Seveda je, vendar moramo poskr- beti za to. Tako bomo letos znova organizirali tudi po- letno šolo, saj so bili otroci lani zelo navdušeni,« še do- daja Rožle Prezelj.

Na robu

Vse, kar imam, mu dam, 2. del

Rodil se je otrok

» Prvi fant je bil zagnan plesalec, na vseh plesiščih ga je bilo moč najti, a ker je bila Darja obsojena na počitek, je hodil plesat brez nje, priložnost je iz njega naredila tatu, našel si je drugo in Darjo pustil. Minilo je nekaj dodatnih mesecev, da ga je malo prebolela, tako da sem vmes izgubil vse upanje, da jo bom še kdaj videl,« je povedal Leon.

MILENA MIKLAČIČ

usode

Ljubezen med Darjo in Leonom je na začetku bolj medlela kot cvetela. Za njeno ranjeno srce je bil potreben čas, preden se je to lahko odprlo novi priložnosti.

»Pa saj je bilo prav tako. Čeprav sem nenehno mislil nanjo, sem vseeno izkoristil vsak trenutek, da sem kaj zaslužil. Dokler se nisva spoznala, mi je bilo vseeno, kako sem oblečen, kakšni so bili čevlji, sem bil umit ali ne. Ko sem začel bolj redno hoditi na obiske, me je prav pogrelo po duši, ko je opazila,

da sem se uredil zanjo,« nadaljuje zgodbo Leon.

Skoraj štiri leta sta »plavalšala«, preden se je zgodilo tisto – neizbežno. Darja je zanosila in ker so bili to takšni časi, da so bile neporočene nosečnice vsem v sramoto, sta sklenila, da svojo zvezo tudi formalno uredita. Žal je med njunimi starši prišlo do hude krvi, ker so eni navijali za cerkveno poroko, drugi pa so dejali, da le »preko njihovega trupla«.

Skupno življenje sta tako začela z goljufigo. Brez vednosti Darjinih staršev sta se poročila tudi cerkveno, a je novica o tem že kmalu dosegla nepravda ušesa, zaradi česar se je rodilo veliko zamer, ki se niso nikoli pozabile.

Njuna sreča, ki sta jo »krstila« še s stanovanjem, ni trajala dolgo. Bivališče sta si uredila v stari, še predvojni zgradbi, ki je imela skupno umivalnico in sanitarije na koncu dolgega balkona. Pozimi so luže, ki so se po tleh nabirale zaradi različnih razlogov – tudi streha, skozi katero je zamakalo, je bila kriva – zamrznila in Darji je nekega jutra spodrsnilo, grdo je padla. Odvlekla se je nazaj v posteljo, a je

že kmalu začela krvaveti. Izgubila je otroka, ki se je ga strašno veselila.

»Z Leonom sva bila zelo potrta. Izgubila sva voljo do življenja, jaz sem nenehno jokala in se spraševala, zakaj me je usoda kaznovala. Še potem, ko se je telo pozdravilo, je trajalo več kot dve leti, da sem znova zanosila. Takrat sva stanovala nekje drugje, a v tretjem nadstropju, do koder so vodile strme stopnice, ki so me vsak dan znova upehale do te mere, da sem komaj prišla k sebi. Imela sem tudi povišan krvni tlak, noge so mi zatekale, strah me je bilo in Leon se je na vse načine trudil, da bi nama našel kakšno bolj prikladno bivališče. Edino rešitev sva videla v selitvi k Leonovi mami, ki je živela sama. Nad najinim prihodom ni bila prav nič navdušena, med tem časom si je dobila tudi prijatelja, ki jo je še dodatno ščeval proti nama. Vseeno sva ju nekako pregovorila, morda sem se jima celo malo zasmilila, saj sem bila res uboga na pogled. Zaživeli smo skupaj, midva sva se stiskala v majhni sobici, onadva pa sta bila včasih zelo glasna, saj je gospod rad

pogledal v kozarček in potem je rogovilil vse do jutra. Že po dobrem mesecu sva ugotovila, da takšno življenje ni za naju, čas poroda se je bližal, Leonu je uspelo najti prijetno kletno stanovanje v neki zasebni hiši. Imelo je celo kopalnico, a kaj, ko sva že prvo noč vsa prestrašena spoznala, zakaj sva ga dobila tako poceni: miši so se pristo sprehajale sem in tja, oba z Leonom sva bedela do jutra, ko sva se lotila dela. Nastavljala sva pasti, od nekdaj je Leon prinesel tudi neki strup, z malo sva zamašila vse luknje, ki sva jih našla v steni, a ni dosti pomagalo. Trajalo je precej časa, preden sva odkrila mišje gnezdo v veži, pod omaro. Še danes me stresa stud, ko pomislim na desetine mišjih mladičev, ki sva jih pokončala, gomazelo je in cvililo, da je šlo skozi ušesa. Lastnika hiše sta nama bila za trud neizmerno hvaležna, tako da potem za prvo leto stanovanja nisva niti plačevala. A še zmeraj je trajalo kar nekaj tednov, da sem ponoči lahko zaspala. Pomanjkanje počitka se mi je maščevalo v službi, saj sem pogosto zakinkala in če ne bi bilo sodelavk,

ki so mi stale ob strani, ne vem, kako bi bilo. Bila sem tudi ogromna, malo zaradi kilogramov, ki sem jih pridobila, kar poglejte na fotografije, ki so na mizi, kakšna bunka sem bila, malo pa zaradi nezdravega načina življenja. Komaj sem čakala, da pride dan, ko bom šla rodit. Vsega sem že bila naveličana, predvsem pa selitev, miši in osamljenosti. Nihče od mojih domačih, kaj šele prijateljic, ni imel avtomobila, vezani smo bili na avtobus, pa še ta je v glavnem vozil po urniku, ki je bil pisan na kožo tistim, ki so se vozili na delo.«

Zgodilo se je na zadnji dan službe. Ravno se je poslavljala od vodje oddelka, ko začuti nekaj toplega med nogami. Silno se ustraši vode, ki se je začela zlivati na tla, kajti sanjalo se ji ni, kaj ti znaki pomenijo. Pritekle so nekatere sodelavke, pomagale so ji, da se je usedla, nekdo je stopil v bližnjo pisarno, kjer so imeli telefon, da so poklicali rešilni avto. Leon je bil nekje na terenu, nihče ni vedel, kdaj se vrne nazaj v tovarno, tako da je rešilni avto odpeljal v porodnišnico, ne da bi se poslovila od njega.

Rojevala je dolgo in z veliko muko. Vsi so se jezili nad njo, ker je bila pretežka, krvni tlak ji je nevarno poskakoval, ni imela nobene moči, da bi pomagala, ko so prihajali popadki. Po celodnevnikih mukah so se zvečer odločili, da bodo naredili carski rez.

Darja je začutila olajšanje, zaradi silnih bolečin je bila na smrt utrujena, pravzaprav, tako pove, ji je bilo že vseeno, kaj naredijo z njo, da jo le rešijo muk.

Ko se je prebudila, sprva ni vedela, kje je. Potem pa se le ozre okoli sebe in vidi, da je priklopljena na številne aparature.

Medicinska sestra, ki je sedela za mizo, stopi do nje in jo prime za roko, ter ji reče, da je malo manjkalo, pa bi jo izgubili. Darja se sploh ni dobro zavedala, kaj bi to lahko pomenilo, neskončno pa se je razveselila drobne, v plenice zavite štručke, ki so ji jo prinesli pokazat.

»To je vaš sin,« ji je rekla babica.

»Ne, to je najin kralj,« jo je popravila Darja.

Njene besede so, potem ko je prišla domov, ko sta se oba z Leonom otroka začela oklepiti, ga razvajati, ščititi in mu ponujati vse, kar sta le lahko, »meso postale«. Mali Lukec je iz dneva v dan postajal bolj razvajen otrok, ki je z jokom in kričanjem dobil vse, kar mu je padlo na pamet.

Leon se tistih let spominja z bridkostjo: »Z ženo sva bila mlada, pojma nisva imela o vzgoji, želela sva le, da bi najin otrok imel vse, kar nama ni bilo dano. Dajala sva mu ogromno ljubezni, ščitila sva ga pred drugimi otroki, varovala sva ga kot punčico svojega očesa. Kar se je spomnil, sva mu kupila, kajti želja omogočiti mu vse, ni imela meja. Trpela sva, ko najin nega dajanja ni cenil, grdo se je izražal, brcal, zmerjal. Tudi drugi otroci ga niso marali, prišli so le, ko jih je »podkupil« s kakšnimi sladkarijami. Učitelji so nama brali levite, a midva sva bila slepa in gluha, sveto prepričana, da ga sovražijo.«

(Se nadaljuje)

Zakaj je včasih težko biti dosleden?

DAMJANA ŠMID

moj pogled

Otroci so pametni. Že v porodnišnici naštudirajo, koga bodo lažje ovijali okrog prsta. Mogoče naredijo načrt že v maternici – načrt A: Tale moja mama je čutila mehka in neodločna, do vseh prijazna in ustrezljiva, obeta se mi lahko življenje, vse dosegljivo. Načrt B: Moja mati pa ves čas joče, to je pomemben podatek, kajti solze so prava pot do mojega cilja. Načrt C: Joj, kaj je to vojaški glas. Pri mami ne bom veliko dosegel, je kot neustrašni general z velikim trebihom. Poskusil bom raje pri očetu, on je videti popustljiv.

Kdo bi vedel? Dejstvo je, da otroke pogosto podcenjujemo in pozabljamo, da nas čutijo, slišijo, gledajo. Čeprav ne razmišljajo tako kot odrasli, pa ustvarijo svoje načine preživetja, glede na dane okoliščine. Te pa ustvarjamo starši. Noben otrok ni odgovoren za

ravnanje staršev, zato je malce krivično reči, da je otrok razvajen. Kot da bi bil to sam od sebe. Pozabljamo dodati, kdo ga je razvadil. Okoliščine so včasih tudi naše opravičilo. Bolezen otroka ali bolezen staršev, smrt bližnjih, selitev, ločitev, zaposlenost, utrujenost. To so vzroki, da smo manj dosledni, da ne zmoremo vztrajati pri zahtevah in da popuščamo. Skoraj ni starša, ki bi v omenjenih okoliščinah zmogel vzgajati tako kot sicer. Če je otrok bolan, ima pogosto drugačen dnevni ritem, spremeni se hrana, prosti čas in naše zahteve. Kadar je zelo bolan, se to stopnjuje in v želji, da bi se čim bolje počutil, mu olajšamo veliko stvari. Ko gre za kratkotrajna obdobja, lahko kmalu spet vzpostavimo normalen red in škode ni pretirane. Kadar pa se stanja popuščanja in nedoslednosti

vlečejo dalj časa, pa pričakujemo težave.

Z doslednostjo je podobno kot z delovanjem ledvic. Dolgo časa ne vemo, da nekaj ni v redu. Ko ledvice odpovedo, je prepozno. Ko ugotovimo, da otrok ne upošteva pravil, zahtev in ne prevzema odgovornosti, je tudi prepozno. Samo z veliko željo po tem, da stanje popravimo, in z mislijo, zakaj je to dobro za otroka, nam lahko uspe vzpostaviti neke boljše načine vedenja. Nenapisano pravilo pri tem je, da stanje pri vzgoji popravljamo dvakrat toliko časa, kot se je delala škoda. Ker ni takoj rezultatov, včasih obupamo. Starši, ki ste v tej situaciji, ne obupajte. Splača se vztrajati. Ko se enkrat zavemo, da ne gremo v pravo smer, je že pol narejenega. Najtežje je priznati, da nam je zadeva ušla iz rok. Potem potrebujemo načrt in

spodbudo drugih ljudi. En sam človek težje vztraja kot dva, ki se bodrita, se pogovarjata in iščeta rešitve.

Biti dosleden ni nekaj težkega. Težko je takrat, ko imajo otroci več energije, več časa in večjo osredotočenost na cilj. Naučimo se tega od njih. Poskrbimo, da bomo manj utrujeni, da si bomo vzeli čas, ko bo to potrebno, in pred seboj imejmo cilj – doslednost obeh staršev pri vzgoji. Otroci največkrat izkoriščajo vse naštevke. Preverijo naše psihofizično stanje, stopnjo resnosti v glasu ter zaposlenost. Zelo radi nas preizkušajo, ko imamo obiske, ko govorimo po telefonu, ko se nam mudi, ko smo zaspani ali utrujeni. Če vse to poznamo, smo v prednosti, kajti njihova taktika je razkrita in poznamo njihove načine. Otroci uporabljajo v boju proti naši doslednosti še solze,

kuhanje mule, vpitje, prilizovanje, jamranje, iskanje krivcev in različnih razlogov, zakaj nečesa ne naredijo. Pri tem so ustvarjalni skoraj tako kot odrasli, ali še bolj. Ko starši poznajo razlog, zakaj bi pri nečem vztrajali, bomo tudi našli način, kako bomo to naredili. Problem naj ima vedno prednost. Vzemimo si čas, ko sumimo, da bi nas otrok rad po hitrem postopku nekaj prepričal. Na začetku naše vztrajnosti naletimo na upor in vse prej naštetih načinov preizkušanja. Ko to nekajkrat ponovimo, ni več tako nemogoče. Ko vztrajamo nekaj mesecev, pa si lahko čestitamo. Vendar ne zaspimo ob prvih uspehih. Zalivajmo, kar smo posadili. Otroci nikdar ne nehajo preizkušati mej. Tudi odrasli to počnemo, ampak na bolj ali manj prefinjene načine. Kdo pa nas vzgaja?

Zanimivosti

Planinski izlet: Golica (1835 m)

Grehi skritih strasti

Vzpon na karavanško damo v času cvetenja narcis je enkratno doživetje. Narcisam na Jesenicah rečejo ključavnice. Legenda o njihovem nastanku je spotakljive narave.

JELENA JUSTIN

Golica, karavanška dama, ki vsako leto, predvsem v mesecu maju, ko cvetijo narcise, privabi ogromno ne le planincev, ampak tudi običajnih izletnikov, je bila že nekdanj zaradi edinstvene flore pogosto obiskana. Na njenem temenu se je pisala tudi zgodovina Slovenskega planinskega društva. Na mestu današnje kočice je leta 1892 Kranjska sekcija Nemško-avstrijskega društva zgradila kočico, ki so ji pred prvo svetovno vojno rekli Nemška kočica. To je zabolelo slovenske planince. Po ustanovitvi kranjskogorskega okraja Slovenskega planinskega društva leta 1903 so se odločili, da na vrhu Golice postavijo kočico, ki so jo poimenovali po starosti slovenskih planincev Francu

Kadilniku (1825–1908). Med obema vojnama je obe kočici upravljala Jeseniška podružnica SPD, leta 1943 pa so ju partizani požgali, da ne bi služili Nemcem za oporišče. Leta 1979 so na občnem zboru PD Jesenice sklenili, da bodo na temeljih spodnje kočice zgradili novo planinsko kočico.

Če prihajamo iz kranjske smeri, avtocesto zapustimo na Lipcah in se skozi Jesenice peljemo do križišča, kjer nas smerokaz usmeri desno do Planine pod Golico. Čaka nas sicer asfaltirana, a vseeno rodeo cesta, nujno potrebna obnove. Peljemo skozi vasi Prehodi in Planina pod Golico. Nadaljujemo po makadamu, ko na levi strani vidimo manjše parkirišče. Čaka nas nekaj hoje po asfaltu, mimo turistične kmetije Betel in mimo Fenca, kjer

zavijemo desno na travnik, preko katerega je speljana ozka steza. Prehodimo travnik, ko se pot začne zložno vzpenjati skozi gozd in nas pripelje do makadamske ceste. Na cesti gremo desno in v nekaj korakih se levo odcepi strma steza med skalami do tovarne žičnice, ki oskrbuje Kočo na Golici. Krenemo po običajni in ne zimski poti. Vzpenjamo se skozi redki gozd, pot je mestoma precej strma. Ko dosežemo skalno gozdni pomol, na svoji levi že vidimo Kočo na Golici. Na koncu pomola, pot zavije levo in preči pobočje, nato pa se strmo vzpne do Koče na Golici. Do sem smo potrebovali približno uro in pol.

Od kočice nadaljujemo proti severu v smeri markacij. Pot se v okljukih strmo dviguje po travnatem grebenu.

Po dežju je le-ta precej blatna, zato previdno. Ko dosežemo vrh grebena, sledimo stezi levo, ki nas po približno 15 minutah pripelje na vrh Golice.

Vrh Golice je izredno razgleden; proti vzhodu je Struška z Belščico in plečatim Stolom, v daljavi se vidi Košuta. Pogled na jugovzhod pelje preko gorenjske ravnine do Ljubljanske kotline, vse tja do Snežnika. No, v teh meglenih dneh doline ne bomo videli, v daljavi bo le drobna vršna piramida najvišjega vrha Krasa. Na drugi strani gornjesavske doline je Mežakla z Jerebikovcem, za njim pa kraljestvo, ki mu ni para: Triglav z Rjavino, Cmirrom, Stenarjem, Škratico, Kukovo špico, Špikom. Greben Golice se proti zahodu nadaljuje proti Dovški babi in Kepi. Pogled na sever je

Narcise ali ključavnice. Ostanki grehov? / Foto: Jelena Justin

pogled na dolino Rož in celovško kotlino s Celovcem in Vrbskim jezerom. Ob jasnem vremenu vidimo tudi Nizke in Visoke Ture z Velikim Klekom.

Možnosti za sestop je več. Lahko sestopimo na Jekljevo sedlo in od tam nazaj do Koče pod Golico, potem pa po poti vzpona; lahko pa, seveda, sestopimo povsem po poti vzpona.

Aha, legenda o narcisah? Pred nekaj sto leti je stvarnik želel vedeti natančne podatke vseh stvari in vedeti za grehe svojih ovčic. Svet je bil tedaj videti zelo grešen, zato je svoji komisiji naročil, naj grešnikom vse grehe odpusti. Kjerkoli je komisija hodila, povsod je bilo vse v redu, le pod Golico, kjer je danes raj,

se je zgodilo nekaj čudnega. Ob poti je sveti Peter srečal mlado dekle, ki je bridko ihtela, in jo vprašal: »Zakaj?« Dekle mu pove, da je iskala rožice, pa jih ni našla, da bi si spletla venček, ki ga je izgubila. Sveti Peter se je nasmejaval in dejal, da bo za vsak izgubljeni venček zrasla ena narcisa, ki bo pomenila storjeni greh. In tedaj ... glej ga zlomka ... zgodil se je čudež! Kamorkoli je pogledal, kamorkoli je šel ... povsod same narcise. Morda je zato vsako leto na Golici polno devic »pod firmo turist«, ki trgajo sledi svojih skritih strasti!

Nadmorska višina: 1835 m
Višinska razlika: 855 m
Trajanje: 3 ure in 30 minut
Zahtevnost: ★★★★★

Pogled na Golico s Plavškega Rovta / Foto: Jelena Justin

Kočica na Golici stoji na pomolu pred vršnim vzponom. / Foto: Jelena Justin

V tretje gre rado – Riva del Garda

ALENKA BOLE VRABEC

mizica,
pogrni se

Riva del Garda je lepo mesto na severu Gardskega jezera, že ob koncu 19. stoletja zdravilišče, letovišče, že tedaj razvit turistični kraj. Danes je raj za deskarje, gorske kolesarje in jadralce, po Evropi pa slovi tudi zaradi mednarodnega tekmovanja pihalnih orkestrrov Flicorno d Oro ali Zlata krilovka, od koder je Pihalni orkester Lesce prinesel enkrat drugo in enkrat tretjo nagrado v svoji kategoriji. Ko sedim zjutraj 10 km daleč od Rive, okoli 530 m visoko v vasi Pregasina s preprostim hotelom, a razgledom na modrino jezera, si mislim: Riva tretjič – a brez orkestra. Škoda. Bodo pa na vrsti kulinarično ubrane note. A z gardsko postrvjo carpione ni nič. Carpione je

redki, preti mu iztrebljenje. Postrv, ki jo dobim na krožniku, je verjetno iz ribogojnice, a je okusna.

Zajtrk z müslijem

(Prima colazione con müsli)

Za 4 osebe potrebujemo: 200 g gostega jogurta, 2 banani, 3 žlice limetinoga soka, 200 g jagod, 6 žličk lanenega semena, 1 žličko sveže naribanega ingverja, 1 in pol žlice medu, 200 g müslija po okusu, 4 velike jagode za okras.

Jagode oplaknemo in osušimo na papirnati brisači. Banani narežemo na kolarčke in pokapljamo z limetinim sokom, da ne porjavijo. Zmešamo jogurt, sveže nariban ingver, med

in laneno seme in previdno vmešamo jagode, zrezane na četrtinke, ter narezani banani. Na koncu potresemo z müslijem, da ostane hrustljiv. Če imamo raje mehkejšo različico, zamešamo müsli med druge sestavine. Z müslijem napolnimo skledice in okrasimo z jagodo.

Rižota s postrvjo

(Risotto con trota)

Za 4 osebe potrebujemo: 50 g šalotke, 200 g sveže kumare, 30 g parmezana, 50 ml smetane, 1 šopek drobnjaka, 800 ml čiste zelenjavne juhe, 30 g masla, 350 g riža arborio, 150 ml suhega belega vina, poper, sol, oblanci parmezana in vejice drobnjaka za okras, 8 srednje velikih filejev postrvi,

sol, poper, limonin sok, 3 žlice moke, olje ali maslo, vejico timijana po okusu.

Šalotko olupimo in drobno sesekljamo. Kumaro narežemo na drobne kockice. Parmezan sveže naribamo. Smetano stepemo na pol. Drobnjak nastrižemo. Smetano in drobnjak damo na hladno. V težki posodi raztopimo maslo in rahlo popražimo šalotko. Nato dodamo riž in pražimo 1 minuto. Zalijemo z belim vinom in počakamo, da skoraj izpari. Dolijemo vročo juho, toliko, da je riž pokrit. Tik preden je rižota gotova, a so zrna še čvrsta, dodamo kumarične kockice, smetano, drobnjak in nariban parmezan. Rižota naj nekaj minut počije, da se okusi spojijo. Okrasimo

jo z oblanci parmezana in vejicami drobnjaka.

Fileje solimo, popramo in natremo z limoninim sokom. Povaljamo jih v moki, dobro otresemo in zlato rumeno spečemo na olju ali maslu. Maščobi lahko dodamo vejico timijana.

Thomas Mann: Slap Varone: V ozadju ozkega globokega žrela iz modrikaste kamnine, gole zdrsljive, podobne velikanskim ribjim trupom, se zliva voda z neznanjskim bučanjem. Noro in silno bučanje je omamljalo, vlivalo strah in izzivalo halucinacije sluha. Vršenje je valovalo od spredaj, od zadaj, z vseh strani ... Franz Kafka pa je pred sto leti doživel nekaj srečnih ljubezenskih dni v lepo Švicarko ...

Kje so naši odborniki?

MIHA NAGLIČ

mihovanja

V letih, ko še ni bilo televizije, je bila na radiu ob petkih zvečer oddaja O morju in pomorščakih. V tisti oddaji je bila tudi rubrika Kje so naše ladje? In potem se je slišalo, da pluje Triglav iz Šanghaja v Kalkuto, Bled je v Dakarju, Bohinj pa je pravkar preplul Sueški prekop in se vrača domov na Reko; koprške luke za velike ladje sploh še ni bilo. V tistih časih je bilo imenitno slišati, kako se naše ladje gorenjskega imena premikajo po svetovnih morjih.

Minuli petek, 31. maja, je minilo že četrto stoletje od aretacije Janeza Janše, v začetku tega tedna pa 25 let od ustanovitve Odbora za varstvo človekovih pravic, ki se je nato zavzemal za izpustitev JBTZ in hkrati za več človekovih pravic za vse. Bila so leta preizkušnje in hkrati eno najsvetlejših obdobjev naših novejših zgodovini. In zdaj se po zgledu omenjene oddaje vprašajmo, kje

so naši odborniki, tisti, ki so sestavljali 32-članski kolegij Odbora. Najprej jih naštejmo, po abecedi: Igor Bavčar, Viktor Blažič, Ivan Borštner, France Bučar, Boris Cavazza, Drago Demšar, Bojan Fink, Pavle Gantar, Marko Hren, Spomenka Hribar, Tine Hribar, Janez Janša, Franco Juri, Dušan Keber, Srečo Kirn, Bojan Korsika, Matevž Krivic, Alojz Križman, Roman Lavtar, Tomaž Mastnak, Rastko Močnik, Igor Omerza, Lojze Peterle, Alenka Puhar, Tone Remc, Rado Riha, Braco Rotar, Anton Stres, Mile Šetinc, David Tasič, Venko Taufer, Gregor Tomc, Dare Valič, Igor Vidmar, Franc Zagožen, Franci Zavrl, Ali Žerdin, Slavoj Žižek.

Kje so ti prvo(od)borci danes? Igor Bavčar, prvi po abecedi, je bil tudi predsednik Odbora. Zaslužen za osamosvojitve, postal tajkun in sesul Istrabenz, osumljen gospodarskega kriminala. France Bučar, legendarni predsednik osamosvojitvene skupščine, jih je na svečnico dopolnil 90, še vedno se oglašja in zbuja pozornost. Boris Cavazza je ob obletnici povedal, da je pristopil k odboru predvsem zato, ker je bil sin takrat v JLA. Pavle Gantar se po umiku z ene najvišjih funkcij v državi (bil je predsednik Državnega zbora) spet oglašja. Spomenka in Tine Hribar sta uradno upokojenca, a se oglasita, ko se jima to zdi potrebno. Pravita: problem ni država, za katero smo se borili, ta je

še vedno vrednota in garant nacionalnega obstoja; problem so tisti, ki ji vladajo. Janez Janša je predsednik največje stranke v državi, dvakrat je bil predsednik vlade, v sredo je bil obsojen koruptivnih dejanj (sodba še ni pravomočna). Pravniki Matevž Krivic se zavzema za pravice izbrisanih, še vedno je odbornik za človekove pravice. Publicist Igor Omerza je obletnico Odbora počastil s knjigo o njem, ki je pravkar izšla. Lojze Peterle, predsednik Demosove vlade, je evropski poslanec, v tej drugi vlogi je bolj suveren, kot je bil v oni prvi. Publicistka Alenka Puhar nas vedno znova prijetno preseneti z novimi knjigami, pred leti nam je znova odkrila Angelo Vode, lani Miro Mihelič. Anton Stres se je od vseh članov hierarhično najbolj povzpela; takrat je bil »le« profesor na Teološki fakulteti, zdaj je prvak Cerkve na Slovenskem; ta je eden od krepostnih stebrov te nacije, žal tudi ena od tistih, ki so največ prispevali k njeni finančni nestabilnosti. David Tasič je direktor založbe Karantanija, ki je založila Omerzovo knjigo. Venko Taufer je predsednik Društva slovenskih pisateljev, Igor Vidmar se oglašja v Studiu City, Franc Zagožen se je umaknil na domačo kmetijo, Franci Zavrl lobira, Ali Žerdin je urednik Sobotne priloge Dela. Filozof Slavoj Žižek je od vseh odbornikov najbolj »svetski«, eden najbolj odmevnih razlagalcev dogajanja na tem planetu. Skratka: pestro.

Vaš razgled

Bi se vam v prihajajočih poletnih dneh prileglo lagodno zibanje na takšni gugalnici? Ne dvomim. Fantom s Srednje lesarske šole v Škofji Loki bi se zagotovo. Morda so jo izdelali ravno z namenom, da si po napornem šolskem letu, v katerem so izdelovali takšne in podobne praktične izdelke, na njej privoščijo malce počitniške sproščenosti. D. Ž. / Foto: Tina Dokl

Igrača vaše in naše mladosti, bi lahko parafrazirali znani reklamni rek. Mnogi svoje otroštvo pomnijo tudi po prijaznem gugalnem konjičku, morda ne prav takšnem, kot nam ga je v skladišču Rdečega križa v Škofji Loki pokazal Rudi Zadnik, a vendarle. Srčno upamo, da bo prišel v prave otroške roke in svojega malega jezdeca zazibal v prijaznejše otroštvo. D. Ž. / Foto: Tina Dokl

Titova kuharica

ANJA DRULOVIČ

Anja Drulović, Titova kuharica, prevedla Mojca Vodusek, Mladinska knjiga, Ljubljana, 2013, 256 strani, 29,95 evra, emka.si

Nove knjige (175)

Titova kuharica

MIHA NAGLIČ

»Tito je bil za mizo tako očarljiv predvsem zato, ker je užival v hrani in pijači, ker se jima je predajal strastno in pogosto tudi nezmerno, ker so bili gastronomski užitki zanj pomembnejši od skrbi za lastno zdravje. Takšnega užitka mu ni bilo treba hliniti. Izžareval je intenzivno veselje do življenja, s katerim je ob takih priložnostih prevzel vse okoli sebe. Enako je užival v preprosti kmečki zagorski hrani, žgancih, siru in smetani, štrukljih, odojku, klobasah in krvavicah, kot v svetovnih kulinarčnih podvigih. Vendar je bila ljubezen do dobre domače kuhinje vsekakor

osnova njegovega užitka za mizo. Zato je ta knjiga poleg zgodovinske plati tudi prava kuharica. Bralec s povprečnim kuharskim znanjem bo zlahka pripravil številne jedi po teh receptih. Zato smo predlagali tudi pijače, ki se lepo podajo k tem jedem. Tito se je seveda pogosto srečeval tudi s kulinarčno eksotiko. Če mu kaj ni bilo všeč, se je neželeni jedi izognil s humorjem: specialitete z vrabci, ki so mu jih ponudili na Kitajskem, mu niso bile pri srcu, zato je dejal, da vrabcev ne more jesti, ker so proletarci ptičjega rodu.«

Tako je Titov odnos do kulinarike opisal hrvaški gastronom Rene Bakalović.

Tito je označil za »komunista s stilom«. In dodal: »Kralji, šahi, magnati, režiserji, igralke – nihče, niti največje svetovne osebnosti, niso se dedele za mizo z Josipom Brozom, ne da bi jih prevzela njegova pojava in nastop. Tito, bleščeča scenografija, dobra hrana, vino, digestiv in cigara na koncu – kakšna mogočna, imenitna, neubranljiva kombinacija. Seveda so se vsi ti obroki zapisali naravnost v zgodovino, zato je tudi ta kuharska knjiga najzanimivejše gastronomsko čtivo, s katerim sem se kdaj srečal.« Knjiga je dvojna: monografija o Titovem odnosu do kulinarike in kuharica za praktično rabo. Vsebuje 62 receptov,

ki jih lahko sami preverite, in hkrati ravno toliko opisov kulinarčnih srečanj Tita v gosteh, gostov pri Titu, njegovih srečanj za mizo s svetovnimi zvezdami in s poti po Jugoslaviji. Poglejmo za primer, kaj je Stalin postregel Titu na večerji v njegovi moskovski dači, septembra 1944. Vhodi: rdeči ruski kaviar, marinirani jeseiter in beluga, kisle kumarice – cele, gruzijski vinski golaž s cmocki, piščančki z žara po rusko, kisle gobice, miške, borovnice. Za pijačo pa vodka in gruzijska vina. Bila je izvrstna večerja, a naporno duhovno ozračje, Stalin je Tita pošteno napil, takrat je še mislil, da je Valter le figura na njegovi šahovnici

MOJA MALA ŽELEZNICA

Konec tedna so se ob veliki modelni železniški maketi na Jesenicah srečali prijatelji železnice. Prišli so iz Slovenije, Hrvaške, Avstrije in Italije.

Alenka Brun

Z modelno železnico se ukvarja kar nekaj Gorenjcev. Gre za hobi, ki povprečnemu ljubitelju modelne železnice vzame kar nekaj časa, tako da včasih žene rečejo, da v tem primeru moža bolj po redko vidi. V tem hobiju redko naletimo tudi na navdušene ženske.

Naši severni sosede, Klub Modelleisbahn Koroška, imajo v svojih vrstah okoli štirideset članov, med njimi tudi nekaj žensk, kjer se ena ukvarja celo z modeliranjem, izdelavo maket. Klub prihaja iz Kotmare vasi/Köttmannsdorfa iz okolice Celovca. Tokrat so se na Kurilniški ulici na Jesenicah oglasili v manjšem številu, spremljal pa jih je tudi njihov predsednik Edmund Stodolak. Njihova železniška maketa doma se razprostira na tristo kvadratnih metrih, sestavlja jo 81 modelov, vendar

je postavljena nižje kot jeseniška in je s tem bolj dostopna otrokom. Dieter Kleinlerher pove, da se z veseljem odzovejo na povabila kolegov iz tujine, sploh pa je ogled jeseniške modelne železniške makete zanimiv, ker vedno kaj novega dodajo.

Modelna gradnja je gradnja makete po delčkih. Pri tem je bistveno, da se maketa lahko poljubno dopolnjuje, širi. Velika maketa dovoljuje tudi izvajanje vlakovnega prometa in ob pogledu na Stojana Lundra, ki je sredi vsega vrveža glasno in natančno operiral z malimi stikali, kaže na pravega navdušenca, nekoga, ki točno ve, zakaj se mali vlakec ni premaknil oziroma je njegova hitrost na maketi prehitra. Pa tudi sama maketa je gledalcem zanimiva – zaradi določenih podobnosti z realnostjo in številnih podrobnosti. V končnem deluje kot zaokrožena celota in navduši tudi laike v svetu železnic.

Milan Hribar, ki je v bistvu lastnik oziroma nekako oče

omenjene makete, je sobotno srečanje prijateljev železnice odprl s pozdravnim govorom, nekaj spodbudnih besed pa je dodal tudi župan Jesenic Tomaž Tom Mencinger.

Srečanje je dopolnila razstava klubov, ki so prišli v goste, na ogled se je pripeljala stara parna lokomotiva muzejskega vlaka, potem pa je sledilo sproščeno popoldansko druženje ob modelni železniški maketi.

Ljubitelja male železnice Miha Klinar in sin Simon prihajata s Hrušice. Pri njih doma se navdušenje nad železnico prenaša iz roda v rod. Simon je že od malega spremljal očeta in že kmalu pokazal zanimanje za železnico. Tudi Mihov oče je bil zaposlen pri železnici in tako se je Miha z vlaki spoznal že kot otrok. Danes je tudi sam pri železnici.

»To je kar drag hobi, odvisno pa je tudi, v kako podroben model se spustiš. Če poznaš pravo železnico, potem seveda stremiš k čim bolj realističnemu modelu. Detajli so

pomembni. Malce večjo maketo lahko sestavljaš dve, tri leta, kakšno tudi do deset let. Vedno lahko kaj novega dodaš, ti ni kaj zanimivo in spremeniš.«

Znano je, da ljudje, ki gojijo omenjeni hobi, radi vse popoldneve preživijo v družbi lokomotiv, tirnic, kretnic, vagončkov. Miha nam s hudomušnim izrazom na obrazu zaupa, da je v bistvu žena vedela, kakšen hobi ima in da se s tem ne moreš kar nehati ukvarjati. Opaža pa, da mlajše generacije zanimajo bolj računalniki, vozijo se raje z avtomobili kot vlakom.

»Včasih je imela doma vsaka družina kakšen vlak, kot igračo.«

Tudi sama se spominjam, da je bil nakup vlaka kot igrače na koncu družinski projekt. Predvsem ko smo se lotili sestavljanja tirnic, potem položili nanj vlak in največje veselje je bilo, če je ta speljal, še večje pa, če je naredil krog, ne da bi iztiril.

Milan Hribar v družbi ročno narejene lokomotive Kennedy 661 (spodaj desno)

Avstriji: Gert in Edmund Stodolak, Dieter Kleinlerher in Nicolas Stojkovic

Simon in Miha Klinar

Čakanje na vlak ...

Na razstavi smo opazili tudi tramvaj kluba iz Trsta.

Jeseniška modelna železniška maketa pritegne gledalčevo pozornost.

NAGRADNA KRIŽANKA

HIŠA KULTURE GG // sredo, 12. junija 2013, ob 11. uri v avli GG

Ob 25. obletnici afere JBTZ vabljeni na predstavitev nove knjige Igorja Omerze

JBTZ ČAS POPREJ IN DNEVI POZNEJE

Poleg avtorja knjige bodo z nami tudi nekateri akterji iz procesa JBTZ
(JANEZ JANŠA, IGOR BAVČAR, DAVID TASIČ IN FRANCI ZAVRL).

V sredo dopoldne si čas rezervirajte za aktualno srečanje na Gorenjskem glasu in izkoristite enkratno priložnost za druženje z udeleženci.

www.gorenjski-glas.si

Veselimo se snidenja z vami!

Gorenjski Glas

SESTAVIL: F. KALAN	STATIVA PRI GOLU	VARUH	ZODIAKALNI ZNAK	NEKDANJI JAPONSKI DROBIŽ	DRŽAVNI PRAVNIK	KOPALIŠČE V LJUBLJANI	KAVKAŠKI NOŽ KINŽAL																	
IDOL		17																						
Z MEŠOM POLNJENE TESTENINE						21																		
EDEN OD SEDMIH RIMSKIH GRICEV																								
POLT KOŽE				BIVŠI DRSALEČ SCHENK KARMEN STAVEC																				
NUŠA TOME			BARVA IGRALNIH KART TV ZASLON		11																			
NEŽA PO ŠPANSKO					JAKOB ALJAZ AFRIŠKA KRAVJA ANTILOPA																			
OKUS VINA PO KISLEM				GLASBENIK GJURIN SREDNJE- VEŠKA SODBA	23																			
MESTO V OHIU						NASELJE PRI TRŽICU	PESNICA ŠKERL																	
GORENJSKI GLAS	NAŠ PESNIK (KAREL)	OTOK V SREDNJI AMERIKI LEKARNA																						
DENARNA ENOTA V JAR					IVO DANEU ČASOPISNA NOVICA																			
ALENKA PINTERIČ			NASELJE JUžno OD KOBARIDA RIMSKO OBLAČILO		22																			
SVINJSKA ZAREBNICA						PRIJETEN VONJ	MESTO V JUŽNI ŠPANIJI	ONANIZEM	TOM JONES	GRŠKI POTUJOČI PEVEC	GORENJSKI GLAS	STALEN TROPSKI VETER	PREDEL OB SEVERNEM TEČAJU	MODEL VOZILA VV	DRAGO IBLER	PLESNI LIK PRI ČETVORKI	VRSTA HRASTA	DELAVEC, KI DELA NA AKORD	LOVRO TOMAN	GLAVNO MESTO TEKSASA	DEL NOVE GVINEJE	PEVKA DOLEŽAL		
PEVEC PESTNER				BLAMAŽA KOŠARKAR LORBEK		18					DEPARTMA V FRANCIJI													
ŽIVOTAR- JENJE			24								VEDA O OB- LIKOVANJU PROSTORA ETBIN KRISTAN				15									
NAŠ PLANINEC (FRANC)					INČ, PALEČ NAŠA BIVŠA VALUTA				DILA PRIP. ZA MERJENJE TLAKA							HERCE- GOVEC TROPŠKA PALMA			POTOMEČ NAŠ DIRIGENT (LOVRENC)	14				
KALCIJ			ANG. GLAS- BENIK (A. A.) OPERNI SPEV						KATARINA PO DOMAČE VRANIČNI PRISAD								SOBNA OKRASNA RASTLINA	RATAR, ORAC						
GORENJSKI GLAS	STAR. IZTROŠEN AVTO	NORD. BO- ŽANSTVA FEVDALNI PODLOŽNIK				MODEL VOZILA OPEL JAPONSKA LUKA					BIVŠA PAPEŠKA KRONA INDIJSKI HRAST							REKA V BOSNI						
ZVITEK PREJE	4						AJAS USTNI SPRH	7					VLADAR KNEZEVINE IT. PEVKA (ORNELLA)	3				BIVŠI AVST. SMUČAR (HANS) PREČNA NIT V TKANINI			PESNIK GOLIA	PEVEC KOREN		
VRHUNEC							ČISTO PRE- MOZENJE SEČNJA								POLŽI IZ INDIJSKEGA OCEANA PODZEMNI HODNIK					SVINEC IGRALKA KACIČ		6		
PARADIŽ				BIVŠI ČILSKI TENISAČ (MARCELO)	20			NAPADALNI DELFIN ILJON				5	LESEN PLUG PRILAGA- JANJE					DEBELO GREVO (ST. IZRAJ) PEVEC MOJZER	16					
HUMO- RISTIKA PUTRIH				ČLOVEŠKI ZAJEDAVEC		NAČIN OBRAVNAVE NEIME- NOVALNA OSEBA				10	RT V JUŽNI ŠPANIJI					PEVKA JUVAN OLOVIA NEWTON			IGRALKA KRAJNC ALEŠ VALIČ					
PAULA ABDUL			UDAV CIVILNA ŽRTEV VOJNE			NAŠ SKLA- DATELJ (UROŠ)					OSVAJALEC VSOTA, ZNESEK													
PISATELJ INGOLIČ			12			LOVEČ NA KAČE	ZIMSKA PADAVINA	ITAL. PLEMIŠKA RODBINA ENICA								KOVAŠKI PODSTAVEK STARO- RIMSKI POZDRAV				8				
ANNAKIN AZALEJA OOGONIJ ORDAL ORSINI	KMEČKI KOLEDAR			DRŽAVNIK KOSIGIN SPOLNI ORGAN PRI ALGAH					MORSKI OŽIGAL- KAR	MRZEL LETNI ČAS ITALIK														
GOZDNI GLODAVEC					ANGLEŠKI REŽISER (KEN) IZVRTINA								IGOR VIDMAR OKOLICA										19	
MAJHEN ROKAV											ANGLEŠKI IGRALEC (PETER)													9
NEKDANJI TURŠKI VELIKAŠ					MORSKA RIBA						PRASKA ŠKOTSKO MOŠKO KRILLO				2									ANTIČNO RAČUNALO, ABAKUS
TANJA ODER			OČE	GLAVNI ŠTEVNIK SKUPINA MRČESI				KLICA ZEVSOV SIN				REKA V ŠPANIJI BALKANSKI PLES												
FINSKO JEZERO, ENARE											JADRANSKI OTOK BRANE KASTELIC													
STARO- GRŠKA SRAJCA						POLOTOK V JUŽNI ITALIJI																		13
OTOK ČAROVNICE KIRKE		1				PODOBA GOLEGA TELESA					NAŠ REŽISER (ANDREJ)													

Nagrade:
5-krat 5 žetonov za ročno avtopralnico Tehnotrend pri Mercatorju na Primskovem pri Kranju.

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 12. junija 2013, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24

DRUŽABNA KRONIKA

DOGODEK POD ZVEZDAMI

Matej Režek se je poslovil s Teraso, Andrej Murko je ravno tako pomahal v slovo gostilni, na Jonasa Žnidaršiča pa smo naleteli na skoraj sončen dan na eni izmed klopč v središču Kranja.

Alenka Brun

Andrej Murko, ki je v šovu Gostilna išče šefa lani jeseni zmagal, se je odločil, da odhaja. Tako je z junijem Gostilna pri šefu ostala brez vodilnega.

»Moja zgodba z Gostilno je polna lepih spominov. Moram reči, da sem se v vsem tem času naučil ogromno, hkrati pa danes tudi dobro vem, kaj dejansko pomeni voditi posel v gostinstvu. Ta zahteva celega človeka, polno predanost in nenehno borbo. Sam imam trenutno še nekoliko

drugačne osebne prioritete v življenju, ki jih kot šef gostilne ne zmorem realizirati. Kljub temu da je gostilna tudi pod mojim vodstvom ostala profitabilna, sem se odločil, da ostanem zvest svojim željam in to poglavje pustim za sabo,« je v uradni izjavi za medije povedal Andrej. Na PRO PLUS pravi, da Andrejevo odločitev spoštujejo, gostilno ohranjajo v najemu, a so jo z junijem zaprli. Začasno. Verjetno bo treba dobro razmisliti, kako v prihodnosti nadaljevati zgodbo.

Pred kratkim pa smo v Kranju naleteli na voditelja kviza Denar pada Jonasa Žnidaršiča, vendar v

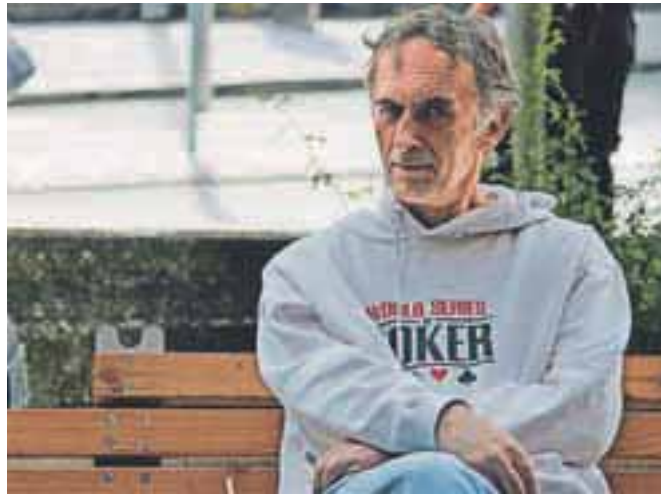
popolnoma drugačni vlogi. V Si.mobilovem centru se je udeležil turnirja v pokru, kjer so na svoj račun prišli navdušenci nad novimi tehnologijami. Igralci namreč niso uporabljali kart za poker, temveč so Jonasa izzvali prek posebne mobilne aplikacije, ki je predložena na enega izmed pametnih telefonov znanega proizvajalca.

Matej Režek in njegov Experiment Team pa so se od Teraso na Mohorjevem klancu poslovili v slogu. Poslovilni žur so poimenovali Dogodek pod zvezdami. Nastopila sta rokerja Jože Žvokelj in Marko Matjašič alias Jimmy, glasbeno

razpoloženje je stopnjeval DJ Crocy, kot presenečenje pa so nastopili Hish N' Band. S hišnega okna je iz saksofona izvabljala melodijo Mina Drinovec, med prisotnimi smo opazili blogerja Ronija Kordiša – Hada, obiskal jih je tudi Andrej Šifer. In kaj sledi? Kdaj lahko pričakujemo kaj novega? »Experiment Team se bo razkropil po lokalih; da pokažemo, kaj znamo, se naučimo česa novega, se razvijamo. Pustili smo močan pečat v odnosu, načinu dela in ponudbi. Gostje so začeli ceniti kvaliteto, predvsem pa jo iskati. Kdaj, kje Vse se zgodi z razlogom,« nasmevano razloži Matej.

Andrej Murko se je odločil, da zapusti mesto šefa gostilne v Gostilni. / Foto: arhiv POP TV

Jonas Žnidaršič se je za posebno poker tekmo ustavil tudi v Kranju. / Foto: AB

Matej Režek / Foto: AB

Jože Žvokelj in Jimmy / Foto: AB

Na zaključnem dogodku so Eksperimentovci delali s polno paro. / Foto: AB

Terasa je bila v času Matejevega vodstva znana po domiselni postrežbi. / Foto: AB

VRTIMO GLOBUS

Paris pogreša očeta

Zaradi poskusa samomora so hospitalizirali **Paris Jackson (15)**, hčerko pokojnega kralja popa Michaela Jacksona. Petnajstletnica je v stabilnem stanju in se zdravi v eni izmed kalifornijskih bolnišnic. »Paris je že nekaj časa zelo depresivna. Ob hudih izbruhih jeze brca, kriči, meče stvari in se reže po zapestju,« je za People povedal neimenovan vir. 25. junija bo minilo štiri leta od Jacksonove smrti, Paris pa ga še vedno zelo pogreša. Bila je središče njegove pozornosti, zato se počuti osamljeno in ne ljubljeno.

Jennifer bo mamica

Jennifer Love Hewitt (34), ki je zaigrala v številnih filmskih in televizijskih uspešnicah, je javnosti sporočila, da bo prvič postala mamica, ter hkrati sporočila, da sta s partnerjem, soigralcem iz serij Love Bites in The Client List Brianom Hallisayem (34) od meseca maja tudi zaročena. Igralca sta par postala pred petnajstimi meseci, pred tem pa je bila zvezdnica v zvezi z igralcem Rossom McCallom.

Michelle se je ogrela za umetnika

Michelle Williams (32), ki se je februarja razšla z Jasonom Segelom, se že nekaj časa pojavlja v družbi umetnika Dustina Yellina (37). Zvezdnica filma The Great and Powerful ter sodobni slikar sta se prvič pojavila skupaj v javnosti minuli mesec na Met Ballu, kjer sta se zaljubljeno držala za roke. Yellin je že spoznal igralkino sedemletno hčerko Matildo ter jo večkrat pospremil iz šole, nedavno pa so skupaj preživeli otroško rojstnodnevno zabavo.

Umrla mlada igralka Jiah Khan

Petindvajsetletno igralko **Jiah Khan** so našli mrtvo na njenem domu v Mumbaju. Vzrok smrti še ni znan, vendar sumijo, da je storila samomor zaradi propadle zveze z nekim igralcem, zavrnil pa so jo tudi pri filmski vlogi, ker naj bi imela preveč kilogramov. Khanova je pri osemnajstih prvič zaigrala v bollywoodskem filmu Nishabd, zadnjič pa v komediji Housefull.

Kranjčanki 22-letna Ivana Škripič in 21-letna Nika Pungartnik imata prostega časa bolj malo. Sploh pa bo tega še manj – ena je namreč že mamica, druga pa je bodoča mamica. / Foto: AB

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročilo za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4, v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtega do 11. ure! Cena oglasov in ponudb v rubriki je izredno ugodna.

Janez Rozman, s. p. - Rozman bus, www.rozmanbus.si, tel.: 04/5315 249
ENODNEVNI IZLETI – GOLI OTOK: 10. 6.; **GROSSGLOCKNER:** 4. 7.; **TRST:** 19. 6.; **BIOTERME:** 17. 6.; **VEČDNEVNI BANOVCI:** 14.–18. 10.; **BANJA VRUČICA:** 12.8.–15.8.; **MADŽARSKE TOPLICE:** 8.–11. 8.; **MEDŽUGORJE:** 21.–23. 10.; **DUGI OTOK:** 25.–28. 6., 28. 6.–5. 7., 26. 7.–2. 8., 16.–19. 8., 19. 8.–26. 8., 26. 8.–2.9.; **ROGOZNICA:** 7.–14. 9.; **PELJEŠAC:** 21.–28. 9.; **AVTOBUSI:** 52-, 56-, 60-SEDEŽNI IN KOMBI 8+1.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Tradicionalni košarkarski turnir

Stari vrh – KK Pacmani Sv. Lenart in ŠD Sv. Lenart – Luša vabita k udeležbi oz. na ogled 24. tradicionalnega košarkarskega turnirja, ki bo potekal v soboto, 15. junija, od 10. ure dalje na igrišču nad parkiriščem spodnje postaje žičnice Stari vrh. Za vse informacije lahko pokličete po telefonu 031/510 579 (Marko), 031/320 588 (Jože) oz. 031/613 274 (Anton).

Pobiranje kamenja na Krvavcu

Krvavec – Na Krvavcu bo jutri, v soboto, 8. junija, že devetič potekala tradicionalna akcija pobiranja kamenja, ki se je vsako leto udeležili okrog sto prijateljev Krvavca. Zbor udeležencev akcije bo ob 7.45 na spodnji postaji kabinske žičnice, kamenje pa bodo pobirali do 13. ure. V primeru dežja bo akcija prestavljena na jesen.

Naravovarstveni dan na Kališču

Kranj – Planinsko društvo Kranj organizira in vabi na naravovarstveni dan, ki je posvečen začetku slovenskega planinskega vodništva pred sedemintridesetimi leti, tedaj je bil tudi začetek akcije. Zbor udeležencev bo v soboto, 15. junija, ob 9. uri v koči na Kališču pod Storžičem, v okolici katere boste udeleženci izpopolnjevali vedenje o naravi ter si v koči ogledali filma o gorah. Zaželeno so prijave, posebno za planince, ki želijo z vodnikom na bližnje vrhove, in sicer po tel. št.: 04/236 78 50.

Človek, ne jezi se

Begunje – Društvo Ejga Gorenjske vabi na finale igre Človek, ne jezi se v živo (žive figure), ki bo v nedeljo, 9. junija, ob 16. uri na zelenici pri lokalu A je to pub Jurček v Begunjah.

IZLETI

Na Čemšenik

Preddvor – Društvo upokojencev Preddvor vabi svoje člane in članice na pohod čez Potoče na Čemšenik. Odhod bo ob 8. uri izpred društvene pisarne. Inf. po tel.: 040/821-952 Aco.

Osmi pohod bosonogih na Šenturško goro

Komenda – Planinsko društvo Komenda – sekcija Škrjančki organizira jutri, v soboto, 8. junija, ob 9. uri osmi pohod bosonogih na Šenturško Goro. Zbor pohodnikov bo v Jurčkovi Dobravi v bližini Zaloga pod Krvavcem.

Kolesarski izlet

Kranj – Iz Društva upokojencev Kranj vabijo na kolesarski izlet Kranj–Šenčur–Olševke–Preddvor–Bašelj–Trstenik–Goriče–Kranj, ki bo v torek, 11. junija, ob 8. uri izpred DU Kranj. Zahtevnost je srednja, vožnje bo za osem ur.

Do Belske planine

Gozd-Martuljek – Mladinski odsek pri Planinskem društvu Gozd Martuljek vabi jutri, v soboto, 8. junija, na izlet do Belske planine (Bevška planina), 1700 mnnv. Zbor udeležencev bo ob 8. uri pred penzionom Špik. Z osebnimi avtomobili se boste peljali do Križovca nad Javorniškim Rovtom. Hoje je približno za dobre tri ure. Prijave zbirata Ines – (041/600 388) in Simona – (041/358 367) do četrtega, 6. junija.

Odprtje Gamsove poti

Bašelj – Gamsova pot je tematska pot, ki se začne pri brunarici TD Bašelj, poteka mimo zaselka Laško do Doma pod Lovrencem in cerkve sv. Lovrenca ter se nadaljuje do Gradišča in nato spusti v dolino Belce. Na to 6,4 kilometra

dalgo pot se boste lahko podali 9. junija, ko se boste zbrali do 10. ure pri brunarici TD v Bašlju, pohod pa bo trajal od 10. do 12. ure.

Na Strelovec

Kranj – Iz Društva upokojencev Kranj vabijo v četrtek, 20. junija, na planinski izlet na Strelovec, do Koče na Klemenči jami. Hoje bo za tri ali za 5 ur. Odhod posebnega avtobusa izpred Globusa bo ob 7. uri. Ne pozabite na osebni dokument.

PREDAVANJA

Predavanje o zdravi prehrani

Ribno – V četrtek, 13. junija, ob 18. uri bo v hotelu Ribno predavanje Marjana Videnška Kako sami učinkovito krepimo svoje zdravje. Predstavljeni bodo zdrav življenjski slog ter pravilna prehrana, telesna vadba, periodično prečiščevanje organizma s postom Zagotovite si svoje mesto po telefonu 04/578 3100. Vstop je prost.

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Društvo prijateljev Svetega pisma vabi jutri, v soboto, 8. junija, ob 9. uri v Domu krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma z okvirno temo O krotkosti iz svetopisemskega vidika. Pogovor bo povezoval Marko Močnik. Vstopnine ni.

OBVESTILA

Terapija Maksima Osipova

Ribno – V hotelu Ribno bo od ponedeljka, 10., do ponedeljka, 17. junija, izvajal individualno terapijo svetovno znani zdravilec Maksim Osipov.

Akcija odstranjevanja invazivnih tujerodnih rastlin

Bled – Zavod RS za varstvo narave, OE Kranj, v sodelovanju z Društvom za varstvo okolja Bled v soboto, 15. junija, ob 9. uri vabi na prostovoljno akcijo odstranjevanja invazivnih tujerodnih rastlin v okolici Koritnega pri Bledu. Udeležbo do torka, 11. junija, potrdite na zrsvn.oekr@zrsvn.si ali po telefonu številka 04/20 19 460. V primeru slabega vremena bo akcija prestavljena za teden dni, na soboto, 22. junija.

Tečaj feratanja, drugi del

Kranj – PD Iskra Kranj vabi v soboto, 15. junija, na drugi del tečaja v feratanju. Zaradi obilice snega na severnih straneh gora so turo na Stol spremenili in se boste odpravili do plezališča Finkenstein na avstrijskem Koroškem. Prijave in dodatne informacije pri vodju tečaja: e-pošta: rucigaj.marjan@gmail.com ali na tel.: 041/350 204 (Marjan).

Obvestila Medobčinskega društva invalidov Kranj

Kranj – Medobčinsko društvo invalidov Kranj obvešča člane, da že sprejemajo prijave za tradicionalno srečanje na Primskovem, ki bo 29. junija z začetkom ob 11. uri. Prijavite se

lahko pri poverjeniku ali v pisarni društva. Sprejemajo tudi prijave za 10-dnevno letovanje v Rabcu od 24. avgusta do 3. septembra ter za enodnevni izlet v neznanu, ki bo 27. julija. Podrobne informacije lahko dobite vsak torek in četrtek od 15. do 17. ure v pisarni MDI Kranj ali po telefonu številka 04/202 23 33.

KONCERTI

10. jubilejni celovečerni koncert Đurđevanske igre

Cerklje – 10. jubilejni celovečerni koncert Đurđevanske igre bo jutri, v soboto, 8. junija, z začetkom ob 20. uri v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika v Cerkljah.

Letni koncert Obrtniškega pevskega zbora Kranj

Kranj – Pevci Društva Obrtniški pevski zbor Kranj in zborovodja prof. Vladimir Brlek vabijo na letni koncert danes, v petek, 7. junija, ob 19. uri v Stolpu Škrlovec.

Pa se sliš

Kranj – MePZ Musica viva Kranj Primskovo vabi na koncert slovenskih ljudski pesmi z naslovom Pa se sliš (od enoglasja do bogatega večglasja). Koncert bo danes, v petek, 7. junija, ob 20. uri v Domu krajanov na Primskovem. Vstopnine ni.

Jubilejni koncert Klope Mali grad

Studenc – Jubilejni koncert ob 10-letnici Klope Mali grad z gosti Klapo Kvarner, Tamburaškim orkestrom Vrhpolje in ansamblom Slovenski muzikantje bo v Poletnem gledališču Studenc v soboto, 15. junija, ob 21. uri.

RAZSTAVE

Ob 100. obletnici rojstev Vlasta Kopača in Tineta Orla

Mojstrana – V Slovenskem planinskem muzeju bodo danes, v petek, 7. junija, ob 19. uri odprli razstavo ob stoti obletnici rojstev Vlasta Kopača in Tineta Orla.

Narejeno iz testa

Radovljica – Iz Čebelarskega muzeja vabijo na ogled in odprtje razstave unikatnih izdelkov Leje Babič z naslovom Narejeno iz testa. Odprtje bo danes, v petek, 7. junija, ob 18. uri.

Želite biti osebno obveščeni v primeru motene oskrbe s pitno vodo?

Prijavite se na brezplačno obveščanje po e-pošti ali SMS sporočilih:
www.komunala-kranj.si
info@komunala-kranj.si
Komunala Kranj, d.o.o., Ulica Mirka Vadnova 1, 4000 Kranj.

BODITE INFORMIRANI!

Zdeněk Miler – Eduard Petiška

KRTEK in avtomobilček

Skupaj s prikupnim Krtkom boste doživeli razburljivo pustolovščino o Krtku, ki je avtomobile sprva samo opazoval z vrha krtine. Toda ali bo tudi njemu uspelo dobiti svoj avto? Odgovor boste izvedeli v zgodbi na 63 straneh z bogatimi ilustracijami.

Redna cena knjige je 12,90 EUR.
Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le

10^{EUR}

* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4, Kranj, jo naročite po tel.: 04/201-42-41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

GG izlet, sobota, 29. junija 2013

Z vlakom v Zagreb v ZOO

Ob 8.15 odhod vlaka iz Ljubljane, ob 10.35 prihod v Zagreb. S tramvajem se odpravimo na ogled živalskega vrta. Odhod vlaka iz Zagreba ob 18.25, prihod na ljubljansko železniško postajo ob 20.45.

Posebna cena za bralece Gorenjskega glasa je 43 evrov za odrasle in 14 evrov za otroke od 6 do 15 let. Otroci do 6. let potujejo brezplačno.

Redna cena je 45 evrov na osebo, otroci od 6 do 15 let 15 evrov.

Cena vključuje: povratno vozovnico za vlak na relaciji Ljubljana–Zagreb, spremstvo na vlaku, vozovnico za tramvaj, vstopnico za živalski vrt, organizacijo izleta in DDV.

Za rezervacijo pokličite ABC Turizem, tel. 059/070 512 ali e-naslov: abc-tourism@europcar.si in ne pozabite povedati, da se prijavljate kot bralec Gorenjskega glasa!

Organizator:

Gorenjski Glas

ANKETA

Občin je preveč

MATEJA RANT

Po predlogu ministra za notranje zadeve in javno upravo Gregorja Viranta bi bilo v Sloveniji dovolj okrog sto namesto sedanjih več kot dvesto občin. Zato nas je zanimalo, ali je tudi po vašem mnenju Slovenija ta čas preveč razdrobljena. / Foto: Gorazd Kavčič

Matej Hauptman, Kranj:

»Sem za združevanje občin, se mi zdi smiselno, a to bi morali izpeljati pretehtano. Verjetno bi res kaj privarčevali na ta račun, a obenem bi imeli toliko več nezaposlitev.«

Boris Leskovar, Kranj:

»Menim, da je občin veliko preveč, kar nas tudi precej stane. Majhne občine komaj preživijo. A kako to rešiti, je zelo kompleksno vprašanje, ker bi jih veliko izgubilo zaposlitev.«

Franc Plahuta, Kranj:

»Vsekakor se mi zdi predlog v redu, saj je Slovenija preveč razdrobljena, vse to pa stane. Če smo se namenili varčevati, potem je to treba storiti vsepovsod.«

Nada Skrbiš, Kranj:

»New York ima samo enega župana. Tudi pri nas bi moralo biti tako, da bi imela vsaka pokrajina enega župana, ki bi tudi delal, za kar bi ga plačali. Danes pa nihče ne odgovarja.«

Olga Zupanc, Kranj:

»Če so v redu župani, potem nimam nič proti majhnim občinam, saj so tudi te lahko zelo uspešne. Ne predstavljam si namreč, kako bi bilo zdaj videti to združevanje.«

»Raje pomagam Gaji«

Raje pomagam Gaji, kot da bi zapravljaj za nepomembne reči, je v pismu, poslanem na naslov staršem dveipolletne deklice, ki mora na drago operacijo v ZDA, napisal 14-letni Patrik Matijašević iz Radovljice.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – »Najbolj zanimivo je, da v naši družini televizije ne gledamo prav veliko,« je pripoved o tem, kako se je začela zgodba s pismom za Gajo, začela Patrikova mama Spomenka. »Po naključju je bila prižgana, ko me je v začetku maja pritegnila zgodba o mali deklici iz okolice Kamnika, ki mora zato, da bi lahko shodila, na operacijo v ZDA, za kar bi morala družina zbrati 60 tisoč evrov. Pa sem se odločil, da napišem pismo. Priložil sem deset evrov in obljubil, da bom vsak mesec že nekako zbral denar in na ta način tudi jaz pomagal Gaji. Raje pomagam njej, kot da zapravljaj za nepomembne reči, sem jim še napisal,« je povedal kuštravi štirinajstletnik, ki se tako kot njegovi vrstniki v teh dneh predvsem veseli počitnic.

Mama Spomenka pravi, da za Patrikovo pismo, ki mu je priložil risbico svoje sestrice Zoje, sploh vedela ni. »Čez nekaj dni sem videla pismo objavljeno na facebooku. Prepoznala sem tudi pisavo, čeprav je bila bistveno bolj urejena, kot je

Patrik Matijašević

pri mojem sinu običajno,« se nasmehne ob pripovedi. »Kmalu za tem so me poklicali iz šole, kjer je Patrika iskala televizijska ekipa Kanala A, da bi posneli pogovor z njim. Meni se je zdelo ne navadno, da iz tega delajo tako veliko zgodbo, Patrik, ki smo ga iskali z vseh strani, pa je mislil, da je ponevedoma v šoli kaj ušpičil.«

Matijaševićem se namreč zdi, da je pomagati drugim, če le lahko, nekaj popolnoma naravnega. »Verjamem, da večina ljudi v bistvu z

veseljem pomaga tistim, ki pomoč potrebujejo. Morda potrebujejo le malo vzpodbude,« pravi Patrik.

Se je Patrik že rodil z občutkom za soljudi ali je njegov občutek za druge posledica vzgoje, še vprašam, Patrik pa se kar smehlja, zato odgovori mama. »Kaj pa vem. Seveda otroka učim, kaj je prav in kaj narobe, pa da je treba spoštovati soljudi in se ne norčevati iz drugačnih. In Patrik tega zares nikoli ni počel. Ne na otroškem igrišču, ko je bil še

čisto majhen, ne kasneje v šoli, ko je kdaj potožil, da se nekateri učenci norčujejo iz otrok, ki na šolsko kosilo prihajajo iz bližnje šole s prilagojenim programom.«

Patrik dodaja, da se je zmeraj zanimal za ljudi. Zato se je tudi vpisal na srednjo zdravstveno šolo in zato je njegov najljubši predmet biologija. Vesel je, ko vidi, da so tudi sošolci navdušeni nad njegovim dejanjem. »Pa razredničarka, gospa Filipič. Ampak, kot sem rekel: verjamem, da bi tudi večina mojih sošolcev pomagala, če bi bilo treba. Vsem ne moremo, je pa lepo, ko vidiš, da si nekomu vsaj za trenutek olajšal življenje.«

Družina male Gaje je na družabnem omrežju v sredo objavila informacijo, da so potrebnih 60 tisoč evrov za operacijo že zbrali. Napovedani dobrotelni koncert v petek, 21. junija, pa kljub temu bo. »Izpeljali bomo dogodke in akcije, ki že potekajo oziroma so že organizacijsko predaleč, da bi jih ustavili. Višek sredstev pa bomo po operaciji, ko bomo dejansko videli, kakšen strošek nam bo to predstavljalo, podarili naprej drugim pomoči potrebnim otrokom!«

DOMŽALE

V Domžalah bo prvi slavninarski sejem

Občina Domžale bo jutri, v soboto, organizirala prvi slavninarski sejem, ki bo med 9. in 20. uro potekal v parku pri občinski stavbi. Rdeča nit sejma bo slama, zato so k sodelovanju povabili Joži Košak iz Domžal, ki šiva slavnike in slamnate cekarje, Ota Nemaniča iz Adlešičev, ki bo prikazal prekrivanje streh s slamo, članice KUD Fran Maselj Podlimbarski iz Krašnje, ki še znajo plesti slamnate kite in iz njih izdelovati številne izdelke ter mnoge druge rokodelce, ki uporabljajo slamo in se bodo predstavili na stojnicah. Izdelovanje slamatih izdelkov bodo prikazali tudi predstavniki iz pobratene Koprivnice iz Hrvaške. V spremljajočem programu bodo nastopili domžalski učenci, predšolski otroci, ljudske pevke in domžalska godba, organizirali bodo tudi ustvarjalne delavnice. Na sejmu bodo tudi uradno odprli letošnjo sezono nošenja slavnikov, in sicer točno ob 12. uri. J. P.

ŠKOFJA LOKA

Preko Modrega planeta

V torek, 11. junija, ob 20. uri bo v okviru projekta Loško je ekološko v Sokolskem domu v Škofji Loki predavanje pilota, ekologa in fotografa Matevža Lenarčiča. Leta 2012 se je Matevž Lenarčič z ultra lahkim letalom podal na polet okrog sveta. Letel je preko vseh celin, vseh oceanov, preko Aconcague, Patagonije, Mt. Everesta. Obveljal je kot prelet z najmanjšo porabo goriva v vsej zgodovini letalstva. Na vsej dolgi poti pa je izvajal tudi meritve onesnaženja atmosfere s črnim ogljikom. Letos pa je Matevž Lenarčič z ultra lahkim letalom uspešno preletel severni tečaj, o čemer bo govoril na torkovem predavanju z naslovom Preko modrega Planeta. D. Ž.

BLED

Vrnitev v čas vitezov

Zavod za kulturo Bled bo ta konec tedna na Blejskem gradu pripravil že 7. srednjeveške dneve. Že danes bodo na jasi pod gradom postavili srednjeveški tabor, v katerem si bo mogoče ogledati utrip takratnega življenja in se preskusiti v streljanju z lokom in metanju srednjeveškega orožja v tarčo. Ob 16. uri bo sledil nastop srednjeveških skupin, ki na Bled prihajajo iz Slovenije in tujine. Jutri in v nedeljo bo na parkirišču pod gradom zaživela še srednjeveška tržnica, otroci pa bodo lahko preskusili tudi pravi srednjeveški vrtiljak. Nastop srednjeveških skupin si bo jutri mogoče ogledati ob 11. in 16. uri ter ob 20.30, v nedeljo pa ob 11. in 14. uri. M. R.

vremenska napoved

Danes dopoldne bo sončno, popoldne pa spremenljivo oblačno s posameznimi nevihtami. Jutri bo zvečine sončno, popoldne pa bo še kakšna nevihta. V nedeljo bo večinoma sončno.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

12/23 °C

SOBOTA

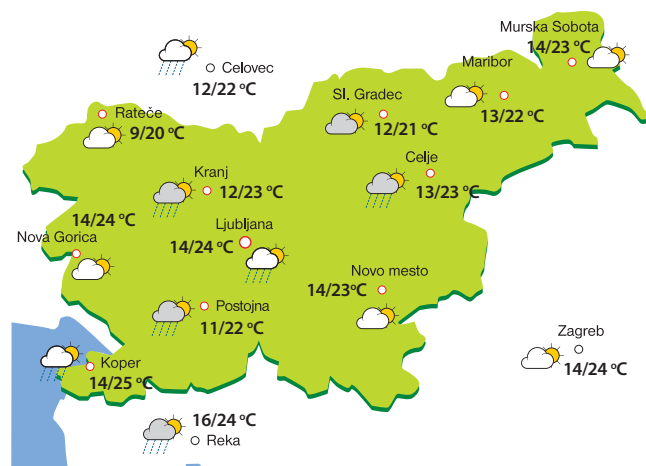

13/25 °C

NEDELJA

12/23 °C

DOJ KAA POMERJANO
RADIO KRANJ
97,3 MHz

RADIO KRANJ d.o.o.
Srtarjeva ul. 6, KRANJ

TELEFON:
(04) 281-2220
(04) 281-2221
(04) 2023-222
(051) 303-505

FAX:
(04) 281-2225
(04) 281-2229

E-pošta:
radiokranj@radio-kranj.si

www.radio-kranj.si